

Вісник Національного банку України

6/2008

Щомісячний науково-практичний журнал
Національного банку України

Видається з березня 1995 року № 6 (148) ♦ Червень 2008

Здано до друку 30.05.2008 р.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

КІРЄВ О.І. (голова),	КРЮЧКОВА І.В.,	САВЛУК М.І.,
БУРЯК С.В.,	ЛАНДІНА Т.В.,	САВЧЕНКО А.С.,
БАЖАЛ Ю.М.,	МАТВІЄНКО В.П.,	СЕНИЦЬ П.М.,
ГАЙДАР Є.Т.,	МЕЛЬНИЧУК М.О.,	СМОВЖЕНКО Т.С.,
ГАЛЬ В.М.,	МІЩЕНКО В.І.,	ФЕДОСОВ В.М.,
ГАЛЬЧИНСЬКИЙ А.С.,	МОРОЗ А.М.,	ХОФМАНН Лутц,
ГЕЄЦЬ В.М.,	ОСАДЕЦЬ С.С.,	ШАРОВ О.М.,
ГРЕБЕНІК Н.І.,	ПАЛАМАРЧУК А.Б.,	ШЕВЦОВА О.Й.,
ГРУШКО В.І.,	ПАСІЧНИК В.В.,	ШЛАПАК О.В.,
ДОМБРОВСЬКИЙ Марек,	ПАТРИКАЦ Л.М.,	ШУМИЛО І.А.,
ІПАРІОНОВ А.М.,	ПЕТРИК О.І.,	ЮШЕНКО В.А.,
КРАВЕЦЬ В.М.,	ПОДОЛЄВ І.В.,	ЯРЕМЕНКО С.О.,
КРОТЮК В.Л.,	РАЄВСЬКИЙ К.Є.,	ЯЦЕНЮК А.П.
	РИЧАКІВСЬКА В.І.,	

РЕДАКЦІЯ ПЕРІОДИЧНИХ ВИДАНЬ НБУ

Головний редактор	ПАТРИКАЦ Л.М.
Заступник головного редактора	КРОХМАЛЮК Д.І.
Начальник відділу з випуску журналу "Вісник НБУ"	ПАПУША А.В.
Заступник начальника відділу — редактор з питань діяльності банків України, правового, інформаційно-програмного забезпечення та розрахунків	ЗАЄЦЬ О.С.
Відповідальний секретар	ЛІПІНСЬКА С.М.
Головний художник	КОЗИЦЬКА С.Г.
Літературний редактор	КУХАРЧУК М.В.
Дизайнери:	ПЛАТОНОВА Н.Г.,
	ХАРУК О.В.
Коректори:	СІЛЬВЕРСТОВА А.І.,
	СТАДНІЧУК М.О.,
	ПОНУР Л.О.
Оператор	ЛИТВИНОВА Н.В.
Реклама і розповсюдження:	ГРЕБІШКОВ В.І.,
	ГРИЦЕНКО М.Р.
Фото:	НЕГРЕБЕЦЬКИЙ В.С.,
	МІЛЕВСЬКИЙ Л.А.,
	ЗАКУСИЛО В.П.
Черговий редактор	ЗАЄЦЬ О.С.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ

просп. Науки, 7, Київ-28, 03028, Україна
тел./факс: (044) 524-96-25
тел.: (044) 527-39-44, 527-38-06, 525-38-25
E-mail: litvinova@bank.gov.ua
http://www.bank.gov.ua

Журнал зареєстровано Держкомвидавом України 09.06.1994 р., свідоцтво КВ № 691

Засновник і видавець: Національний банк України.

Адреса: вул. Інститутська, 9, Київ-8, 01008, Україна

Журнал рекомендовано до друку Вченою радою Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана

Публікації в журналі Вищою атестаційною комісією України визнано фаховими
Видається у комплекті з додатком "Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності"

Передплатний індекс 74132

Дизайн: Редакція періодичних видань НБУ

Надруковано з готового оригінал-макета відділом видавничого обслуговування
Господарсько-експлуатаційного управління НБУ

Адреса друкарні:

просп. Науки, 9, Київ-28, 03028, Україна

Формат 60 × 90 / 8. Друк. офсетний. Фіз. друк. арк. 8.0

Умовн. друк. арк. 9.0. Обл.-вид. арк. 9.3

Тираж 2000 прим.

При передруку матеріалів, опублікованих у журналі, посилання на "Вісник Національного банку України" обов'язкове. Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи думку автора. Відповідальність за точність викладених фактів несе автор, а за зміст рекламних матеріалів — рекламодавець.

© Вісник Національного банку України, 2008

ЗМІСТ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

Основний Закон – запорука незалежності II стор. обл.

Вітання Президента України Віктора Ющенка
з нагоди Дня банківських працівників 2

Вітання Голови Верховної Ради України Арсенія Яценюка
з нагоди Дня банківських працівників 3

А.Папуша
Свято справжніх професіоналів 4

Л.Патрікац
Монетному двору НБУ – десять років 6

Розпочато реконструкцію будівлі для управління НБУ в Сумській області 19

Душею не старіють ветерани 19

А.Жигулін
"Банківська тасмниця часів Помаранчевої революції" 44

МАКРОЕКОНОМІКА

В.Шевчук
Вплив передбачуваних і непередбачуваних компонент пропозиції грошової
маси на динаміку промислового виробництва та інфляції 8

Основні макроекономічні показники розвитку України
у квітні 2002–2008 років 70

БАНКИ УКРАЇНИ

О.Романченко
Управлінський облік і система управлінської інформації 15

В.Крилова, Р.Набок
Складові процесу управління ліквідністю банку 24

А.Шпанко
Роль банківських установ на ринку спільного інвестування 30

Т.Косенко
Тут живе історія 40

Основні показники діяльності банків України на 1 травня 2008 року 45

Структура активів банків України за станом на 01.04.2008 р.
(у розрізі банків) 46

Структура зобов'язань банків України за станом на 01.04.2008 р.
(у розрізі банків) 52

Структура власного капіталу банків України за станом на 01.04.2008 р.
(у розрізі банків) 56

Фінансові результати діяльності банків України за станом на 01.04.2008 р.
(у розрізі банків) 62

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у квітні 2008 р. 68

Банки, включені до Державного реєстру банків у квітні 2008 р. 68

Банки, вилучені з Державного реєстру банків у квітні 2008 р. 68

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

С.Ігнатенко, Р.Боднарчук
Методологічні відмінності бухгалтерського та податкового обліку
результатів обмінних операцій з іноземною валютою 20

ЛІТОПИС БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

П.Гай-Нижник
Приватні банківські та кредитові установи в Україні 1917–1918 років 35

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України один раз на місяць (за квітень 2008 року) 41

Офіційний курс гривні щодо іноземних валют, який встановлюється
Національним банком України щоденно (за квітень 2008 року) 42

Заборгованість за довгостроковими кредитами в іноземній валюті
від нерезидентів (станом на 31.03.2008 р.) 68

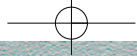
ФОНДОВИЙ РИНОК

Ринок державних цінних паперів України у квітні 2008 року 69

ФІНАНСОВИЙ РИНОК

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України
у квітні 2008 року 71

АНОТАЦІЇ 72

Шановні друзі!

Прийміть мої щирі вітання з нагоди Дня банківських працівників. Ваш професіоналізм і досвід мають вирішальне значення у справі інтеграції України у глобальний простір. Неможливо переоцінити важливість банківської сфери для розвитку національної економіки, підвищення її конкурентоспроможності.

Переконаний, що всі свої зусилля ви й надалі спрямовуватимете на активізацію ділового життя й інвестиційної активності в Україні, інноваційний розвиток і модернізацію виробництва. Від цього прямо залежить економічна стабільність, зростання добробуту її громадян.

Від усього серця зичу вам міцного здоров'я, родинного тепла, енергії і успіхів.

Президент України

Віктор Ющенко

Шановні колеги, друзі!

Дозвольте привітати Вас з Днем банківських працівників! Завдяки Вашим професіоналізмові та самовідданості в Україні йде процес розвитку банківської справи, здійснюється економічне зростання в державі та підвищується добробут громадян України. Банківська система і власні гроші є своєрідним прапором і гербом держави.

Відзначення Дня банківських працівників є підтвердженням вагомості вашого вкладу в економіку нашого суспільства.

Робота в Національному банку разом з вами була однією з найсвітліших періодів мого життя. Згадую ті часи з теплотою та вдячністю за досвід, отриманий в вашій команді професіоналів.

Бажаю міцного здоров'я та наснаги в роботі. Нехай Ваша праця приносить Вам задоволення та впевненість у завтрашньому дні для всієї країни!

Голова Верховної Ради

Арсеній Яценюк

Голова Національного банку України Володимир Стельмах вітає учасників зібрання з Днем банківських працівників.

Вітаємо!

Свято справжніх професіоналів

16 травня в одному із центральних залів столиці України відбулося урочисте зібрання працівників банківської системи України, присвячене Дню банківських працівників.

Травневий день, у який працівники банківської системи України відзначають своє професійне свято, можна було б величати, незважаючи на його офіційний статус, Днем бурхливого розквіту весни, ласкавого сонця, торжества природної краси. Неймовірно гарні в цей день старовинні міські парки, осяяні блідо-рожевим цвітом знаменитих київських каштанів. Поблизу одного з них – у приміщенні Центрального будинку офіцерів Збройних Сил України – 16 травня зібралися працівники банківської системи України відзначити своє професійне свято.

Піднесеному настрою сприяв і погожий день, і доброзичливі взаємні привітання, зацікавлений обмін новинами – виробничими й особистими. Людям, об'єднаним спільною справою, спільними захопленнями завжди є про що розповісти.

День банківських працівників в Україні відзначається уже четвертий рік поспіль. Прикметною особливістю цього річного урочистих зборів з нагоди професійного свята стало багатогранне представництво їх учасників: у святковому залі були присутніми фахівці усіх департаментів центрального банку країни, банкіри-практики, відомі у банківській сфері вчені, аналітики, представники освітніх закладів банківської системи... Поважне представництво ще раз засвідчило – сучасна банківська галузь України набула ознак зрілої системи, потенціал якої цілком достатній для вирішення найскладніших завдань, які ставить перед нею і час, і суспільство.

Вітаючи учасників зібрання, всіх банківських працівників із професійним святом, Голова Національного банку України **Володимир Стельмах** з гордістю зауважив, що банківська система України, незважаючи на складнощі, упродовж усього періоду державної незалежності України впевнено зберігає за собою почесне звання авангарду вітчизняної економіки. Це – результат напруженої роботи, професіоналізму, натхнення і звитяги усіх працівників системи.

За доброю традицією, банківських працівників тепло привітали з професійним святом представники Секретаріату Президента та Верховної Ради України. Вони зачитали привітання колишніх колег банківських працівників, людей, які особисто причетні до створення і становлення системи банків України, нинішніх Президента України **Віктора Ющенка** і Голови Верховної Ради України **Арсенія Яценюка**.

Приємною звісткою для учасників свята стало оголошення Указу Президента України про відзначення працівників банківської системи державними нагородами України.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

За вагомий особистий внесок у розвиток та забезпечення стабільної роботи банківського сектору держави, високий професіоналізм та з нагоди Дня банківських працівників **нагороджено:**

орденом “За заслуги” II ступеня:

Круглика Сергія Вікторовича – директора департаменту зовнішньоекономічних відносин Національного банку України, м. Київ,

Маркова Дмитра Юхимовича – директора, начальника управління товариства “Ренесанс Капітал”, м. Київ;

орденом “За заслуги” III ступеня:

Хливнюка Володимира Григоровича – голову правління акціонерного товариства “Банк “Фінанси та Кредит”, м. Київ;

орденом княгині Ольги III ступеня:

Патрікац Людмилу Миколаївну – завідувача редакції – головного редактора журналу “Вісник Національного банку України”, м. Київ;

медаллю “За працю і звитягу”:

Косінову Тетяну Миколаївну – начальника відділу економічної роботи та грошово-кредитних відносин Оперативного управління Національного банку України, м. Київ.

Присвоєно почесні звання:

“Заслужений економіст України”:

Косенко Тетяні Іванівні – начальниці управління Національного банку України в Кіровоградській області,

Марченку Миколі Степановичу – голові правління акціонерного комерційного банку “Київ”, м. Київ,

Міхєєва Петра Миколайовича – члена правління акціонерного товариства “Державний експортно-імпорتنний банк України”, м. Київ,

Мішті Сергію Петровичу – голові правління акціонерного банку “Брокбізнесбанк”, м. Київ,

Назарову Євгену Олександровичу – директору Харківської філії акціонерного банку “Брокбізнесбанк”, м. Харків,

Огієнку Валерію Івановичу – директору-розпоряднику Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, м. Київ,

Чемерису Владиславу Олександровичу – начальнику управління контролю ризиків Національного банку України, м. Київ;

“Заслужений працівник промисловості України”:

Кучерині Олександрі Володимировичу – налагоджувальникові устаткування Фабрики банкнотного паперу Національного банку України, м. Малин.

Урочисте зібрання, присвячене Дню банківських працівників, завершилося святковим концертом, у якому взяли участь знамі майстри мистецтв України.

Андрій Папуша,

“Вісник НБУ”.

Фото Владислава Негребецького.

Подія/

Монетному двору НБУ – десять років

Ще у X–XI ст. Київська Русь, перша цивілізована держава на теренах нинішньої України, власними монетами – златниками і срібляниками – проголосила на весь світ про свій суверенітет. Згодом на грошовому ринку з'явилися унікальні гривні – срібні злитки усталеної форми і ваги, що перебували в обігу до середини XV ст.

Майже через чотири століття потому Українська Народна Республіка запровадила 1 березня 1918 року грошову одиницю – гривню, яка утрималася в обігу протягом двох років. Власного монетного виробництва тоді не існувало.

У вересні 1996 року в Україні було проведено грошову реформу. Таким чином відродилася національна грошова одиниця з традиційною назвою – “гривня”. Тоді ж ми отримали і розмінні монети, перші партії яких карбувалися на Італійському монетному дворі, а наступні – на Луганському верстатобудівному заводі. У листопаді 1997 року в Києві було введено в дію першу чергу виробництва власного Монетного двору. А 23 квітня 1998 року державному монетному виробництву було дано повний пуск. Відтоді, вже десять років, Україна має завершений цикл із виробництва національної валюти.

Справді урочиста подія – Монетному двору Національного банку України виповнилося десять років!

Відкриваючи свято, Генеральний директор Банкотно-монетного двору **Руслан Арешкович** звернувся до історії – з чого все починалося. У березні 1994 року на вітчизняній базі – Банкотної фабрики – було віддруковано першу банкноту вітчизняного виробництва. У квітні 1997 року в експлуатацію ввели Фабрику банкнотного паперу. У квітні 1998 року за спільним проектом Австрійського монетного двору і Дніпровського проектного інституту силами українських будівельників та австрійських технологів було створено високотехнологічне виробництво – Монетний двір НБУ. Відтоді підведено ризик під друкуванням національної валюти за кордоном.

Нині Монетний двір НБУ за технологічним рівнем, ступенем організації виробництва та професіоналізмом працівників посідає достойне місце у світі. Підтвердження цьому – прийняття його у 2000 році до міжнародної організації “Конференція директорів монетних дворів”. Про здобутки красномовно свідчать цифри. Перша золота ювілейна монета “Київський псалтир”, присвячена 600-й річниці створення Київського псалтиря, була виготовлена в 1998 році. А нині на рахунок Монетного двору – 137 найменшуваних пам'ятних монет із дорогоцінних металів, 156 найменшуваних – із мідно-нікелевого сплаву, 24 найменшуваних державних нагород (до речі, в 1999 році було здано в експлуатацію цільове виробництво з виготовлення державних нагород). У 2000 році відкарбовано першу розмінну монету номіналом

1 копіяка, сьогодні їх виготовлено 4 млрд. штук. Крім того, 4 тис. орденів, 7 млн. медалей.

Із 2004 року на Монетному дворі НБУ діє система управління якістю, яка сертифікована на відповідність вимогам ISO, і сертифіковано всю серійну продукцію банкнот і монет. Тоді ж було започатковано тематичне планування випуску ювілейних і пам'ятних монет, яке успішно реалізується в таких серіях, як “Видатні особистості України”, “Герої козацької доби”, “Духовні скарби України”, “Пам'ятки архітектури України”, “Відродження української державності” тощо.

За десять років продукція Монетного двору Національного банку України встигла здобути світову славу. Так, монета “Різдво Христове” за результатами міжнародного нумізматичного конкурсу визнана кращою монетою світу в номінації “Найнатхненніша монета”. У 2006 році пам'ятна монета “Свято-Успенська Святогірська лавра” отримала в Італії міжнародну премію в категорії “Відображення архітектурних споруд”. У цьому ж році на конкурсі монет Балтії та СНД кращою серед золотих визнали нашу монету “Нестор-літописець”. А срібні монети “Водохреще” та “Сорочинський ярмарок” визнані кращими монетами року в Україні.

Маленькі і великі перемоги – результат наполегливої праці людей, підтримання ідеології, закладеної колишнім Головою Національного банку Віктором Ющенком, стратегії керівництва Монетного двору, в основі якої – постійний рух уперед, прагнення до вдосконалення. Зокрема виготовлення біметалевих монетовидних виробів із латентним (прихованим) зображенням, виготовлення монет якості карбування “пруф” з

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК

оздобленням дорогоцінними та напівдорогоцінними каменями, нанесення рельєфних написів на гурті пам'ятних та ювілейних монет, карбування монет із дорогоцінних металів великого діаметра, товщини і значних висот зображення.

Сьогодні на порядку денному Монетного двору – його технічне переоснащення, яке необхідно провести коректно, в найкоротші терміни і з мінімальним ступенем ризику для виробництва і Національного банку. Це, зокрема, нанесення на монети повнокольорових зображень, виготовлення пам'ятних монет нових форм і використання новітніх сплавів.

Дружними оплесками присутні зустріли виступ Президента України **Віктора Ющенка**.

– У 1991 році, з проголошенням незалежності, Україна отримала право на друкування власної валюти, – сказав Віктор Ющенко. – Але для того, аби приєднатися до блоку країн, які мають власне виробництво грошей, треба було багато зробити.

Віктор Ющенко пригадав, що отримав Національний банк у спадок від колишнього СРСР: кладовище бетону, гектари запустіння і суцільну кропиву. Здавалося, це – територія кіностудії імені Довженка для знімання шедеврів. Але мова йшла про створення на цьому закинутому місці великого сучасного комплексу з виробництва грошей. Причому, держава тоді не мала ні власного банкнотного паперу, ні сховища для зберігання грошей, ні вітчизняних технологій.

– Крок за кроком, – зазначив Віктор Ющенко, – ми піднімали не просто виробництво банкнот і монет, – це був рух колосального патріотичного злету. Банкнота чи монета не живе рік чи десять, її життя – довготривале. Тому гроші, виготовлені на власних виробничих потужностях були справжнім великим подарунком для 47 мільйонів українців. Ми дали достойну відповідь на загальнонаціональний запит.

– Монетний двір НБУ, – підкреслив Президент України Віктор Ющенко, – це унікальна сторінка нашої сучасності. Через тематичні емісії грошей ми розповідаємо світу про нашу славу історію, звідки починалося православ'я. Через купюру і монету ми даємо можливість пізнавати історію давньої нації – українців.

– Все, що ми бачимо сьогодні, – сказав Віктор Ющенко, – жодною копійкою не фінансувалося з державного бюджету. Це була виключно персональна політика Правління Національного банку. Ми знали: є рішення Верховної Ради, Указ Президента України – і в ім'я України Національний банк повинен створити в державі замкнутий цикл виробництва грошей. Ми повинні гордитися, – підкреслив Президент України, – що сформували перший кристал

стабільності в незалежній країні.

Голова Національного банку **Володимир Стельмах**, звертаючись до Президента України і всіх присутніх, запевнив, що стабільність національної валюти підтримуватиметься і надалі.

– Відкриваючи десять років тому комплекс із виробництва грошей, я думав про одне: аби лише Монетний двір відповідав уявленням про нього тодішнього Голови НБУ Віктора Ющенка. Для мене це було дуже важливо, – сказав у своєму виступі генеральний директор Австрійського монетного двору **Курт Майер**. – Через десять років я переконався, що справу було зроблено на "відмінно". У мене з'явилося багато друзів. А дехто з робітників Австрійського монетного двору, які приїхали сюди надати технічну допомогу, одружилися на українках. А ще, я переконався, – зізнався Курт Майер, – якщо є воля, бажання і любов до України, Голова Національного банку може стати Президентом України!

Австрійському Монетному двору – 814 років, і він є одним із кращих у світі, вам знадобилося всього десять років. Тож бажаю всього найкращого на найближчі вісімсот, – завершив свій виступ Курт Майер.

– Читаючи історію, – звернувся до присутніх генеральний секретар Асоціації монетних дворів світу, директор Королівського монетного двору **Мартін Браун**, – я зробив висновок, що Україна ще в X–XI ст. була однією з наймогутніших держав Європи. Історія карбування монет свідчить, що одна з основних традицій в Україні – використання національної символіки.

Мартін Браун побачив у цьому не лише вміння українців берегти минуле, а й дбати про майбутнє.

Бурхливими оплесками присутні зустріли Указ Президента України про присвоєння працівникам Монетного двору Банкнотно-монетного двору НБУ державних нагород.

За вагомих особистий внесок у розвиток виробництва та впровадження новітніх технологій з випуску вітчизняних монет і нумізматичної продукції, високий професіоналізм Президент України Віктор Ющенко нагородив орденом "**За заслуги**" I ступеня **Руслана Арешковича**, генерального директора Банкнотно-монетного двору; медаллю "**За працю і звитягу**": **Тетяну Іванську**, начальника дільниці; **Юрія Яковенка**, налагоджувальника. Почесне звання "**Заслужений працівник промисловості України**" присвоєно **Сергію Мусієнку**, начальникові цеху; **Василію Сіморозу**, слюсареві-інструментальнику.

Людмила Патрікац,

"Вісник НБУ".

Фото Владислава Негребецького.

Віктор Шевчук

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Львівської комерційної академії. Доктор економічних наук, професор

У статті з використанням концепції теоретично передбачуваних очікувань (ТСЕ) проведено аналіз впливу передбачуваних і непередбачуваних компонент пропозиції грошової маси на динаміку промислового виробництва та інфляції. Стилю охарактеризовано теоретичну модель, якою пояснюються відмінності між окремими компонентами грошової маси залежно від способу формування очікувань. Подано емпіричні оцінки впливу компонент пропозиції грошової маси на динаміку промислового виробництва та інфляції, які зроблено за допомогою фільтра Кальмана.

Дослідження /

Вплив передбачуваних і непередбачуваних компонент пропозиції грошової маси на динаміку промислового виробництва та інфляції

Якщо інфляційні наслідки грошової емісії вважаються типовим явищем для країн, що розвиваються, то набагато менше визначеності щодо її впливу на динаміку доходу (ВВП або промислового виробництва). Стандартна модель IS–LM–BP передбачає, що зростання внутрішньої компоненти пропозиції грошової маси збільшує дохід за умов плаваючого обмінного курсу, у разі ж застоювання фіксованого курсу такого впливу немає. Згідно з монетарними моделями грошова маса стосовно доходу нейтральна, а єдиним наслідком грошової емісії є прискорення темпів інфляції. Гіпотезою раціональних очікувань передбачається, що на дохід впливають лише непередбачувані зміни грошової маси, а всі інші види її збільшення (особливо – передбачуване зростання) впливають передусім на рівень інфляції [26, с. 859–915]. У теоретичному контексті “залежної” економіки передбачуване збільшення грошової маси може супроводжуватися погіршенням динаміки доходу [29, с. 594–613].

Емпіричні результати досліджень трансформаційних економік видаються доволі суперечливими щодо впливу грошової маси на дохід. У більшості випадків підтверджується відповідний інфляційний вплив. Нейтральність грошової маси щодо доходу встановлено для Хорватії [31, с. 225–226] та Білорусі [32, с. 455]. Тимчасовий короткочасний вплив грошової емісії на дохід зафіксовано щодо Росії, України, Казахстану [32, с. 455], Білорусі [20] та Вірменії [15; 11, с. 293–306]. Можливий довгостроковий рестрикційний вплив грошової маси виявлено щодо Росії [22, с. 43] та Словаччини [23]. В обох випадках збільшення грошової маси супроводжувалося прискоренням інфляції, що загалом відповідає більшості емпіричних досліджень із використанням як панельних даних [19, с. 8–11], так і часових рядів для окремих країн: Польщі [33; 13], Албанії [16],

Грузії [25], Словаччини [23], а також – України [9, с. 40–48].

Слід зауважити, що, за результатами кількох досліджень щодо нашої країни, не виявлено зв’язку між грошовою емісією та інфляцією [8, с. 102; 24; 30; 32, с. 456]. Це можна розглядати як аргумент на користь популярної гіпотези про переважно немонетарний характер вітчизняної інфляції [1, с. 250–251; 4, с. 70; 6, с. 19–25; 7, с. 6; 10, с. 5]. Традиційно такий феномен пояснюється підвищенням відкритості економіки [32, с. 442], супутнім впливом фіскальної дисципліни [24, с. 29; 17] та способом формування очікувань [27; 13]. Одним із чинників нейтралізації інфляційних наслідків надмірної грошової емісії в Україні могло стати стрімке подорожчання нерухомості, котре в 2005–2006 рр. набуло ознак “спекулятивної бульбашки” [12, с. 118–127].

Перш ніж робити висновки, проаналізуємо вплив передбачуваних і непередбачуваних компонент пропозиції грошової маси на динаміку промислового виробництва та інфляції, спираючись на концепцію теоретично передбачуваних очікувань (ТСЕ)¹.

ТЕОРЕТИЧНА МОДЕЛЬ

Для розгляду притаманної вітчизняній економіці значної частки товарів і послуг внутрішньої торгівлі, що не можуть торгуватися на зовнішніх ринках, зручним аналітичним інстру-

¹ Концепцією ТСЕ передбачається, що “економічні агенти діють відповідно до теоретично передбачуваних очікувань, якщо їхні прогнози стосовно впливу окремих змінних мають такі ж знаки, як це випливає з відповідної приведеної форми розширеної економічної моделі. Приведеними формами розширених моделей вважаються такі, які отримано зі структурних рівнянь за допомогою методів розв’язку раціональних очікувань” [28, с. 454]. Використання концепції ТСЕ як зручної альтернативи безпосередньому оцінюванню системи структурних рівнянь дає змогу обходити найскладніші питання економетричного оцінювання моделей із раціональними очікуваннями.

МАКРОЕКОНОМІКА

ментом є модель “залежної економіки” [29, с. 594–613]²:

$$(Q_s^T)_t = s_0 + s_1(m_t - E_{t-1}p_t^N) + s_2\gamma E_{t-1}(e_t + p_t^T - p_t^N) + u_t, \quad (1)$$

$$(Q_s^N)_t = s_0 + s_1(m_t - E_{t-1}p_t^N) - s_2(1-\gamma)E_{t-1}(e_t + p_t^T - p_t^N) + u_t, \quad (2)$$

$$(Q_d^T)_t = a_0 - \beta E_t(e_{t+1} + p_{t+1}^T - p_{t+1}^N) + a_1(m_t - E_t(e_{t+1} + p_{t+1}^T)) + a_2(E_t i_{t+1} - e_t - p_t^T) - a_3(r_t^* + E_t e_{t+1} - e_t - (E_t i_{t+1} - i_t)) + a_4 g_t + \varepsilon_t, \quad (3)$$

$$(Q_d^N)_t = b_0 + \beta E_t(e_{t+1} + p_{t+1}^T - p_{t+1}^N) + b_1(m_t - E_t p_{t+1}^N) + b_2(E_t i_{t+1} - p_t^N) - b_3(r_t^* + E_t e_{t+1} - e_t - (E_t i_{t+1} - i_t)) + b_4 g_t + \varepsilon_t, \quad (4)$$

$$i_t = \gamma p_t^N + (1-\gamma)(e_t + p_t^T), \quad (5)$$

$$m_t = y_t + p_t^N - l_1(r_t^* + E_t e_{t+1} - e_t), \quad (6)$$

$$m_t = \phi h_t + (1-\phi)(e_t + f_{t-1}), \quad (7)$$

$$h_t = h_0 + \rho v_{t-1} + w_t, \quad (8)$$

де y_t – дохід, Q_s^T і Q_s^N , Q_d^T і Q_d^N , p_t^T і p_t^N – пропозиція, попит та рівні цін товарів зовнішньої і внутрішньої торгівлі, i_t – загальний рівень цін, e_t – номінальний обмінний курс, u_t і ε_t – стохастичні шоки з боку сукупної пропозиції та сукупного попиту, r_t і r_t^* – внутрішня та “світова” процентні ставки, g_t – дефіцит бюджету, m_t – сукупна пропозиція грошової маси, h_t – пропозиція грошової маси центральним банком; f_{t-1} – грошові активи в іноземній валюті; e_t – номінальний обмінний курс; h_0 , v_{t-1} і w_t – передбачувана перманентна та непередбачувана перманентна і стохастична компоненти грошової маси, f_t – валютні активи банківської системи. Окрім r_t і r_t^* , всі змінні використано у логарифмах. E_t і E_{t-1} означають очікування відповідних змінних, які зроблено у період часу t або $t-1$.

Рівняння (1) і (2) описують пропозицію товарів Q^T і Q^N , яка передбачає контрактний лаг в один період. Виробництво обох товарів залежить від пропозиції грошової маси (фінансовий ефект s_1). Зниження реального обмінного курсу сприяє виробництву товарів Q^T , водночас обмежуючи виробництво товарів Q^N (ціновий ефект s_2). Стохастичний шок u_t приймається як однаковий для обох секторів – Q^T і Q^N . Очікування майбутніх значень реального обмінного курсу створюють ефект заміщення β у попиті на товари Q^T і Q^N (рівняння (3) і (4)). Попит на обидва товари залежить і від ефекту добробуту, реальної процентної ставки, сальдо бюджету, а також стохастичного шоку ε_t . Рівняння (5) характеризує інфляцію споживчих цін, а рівняння (6) – рівновагу грошового ринку. Сукупна пропозиція грошової маси m_t враховує доларизацію економіки та особливості окремих компонент (рівняння (7)). Це-

² Вихідну модель нами доповнено умовою рівноваги грошового ринку. Докладнішу інформацію можна отримати в одній із попередніх праць автора [11, с. 224–253].

нтральний банк контролює лише частину грошової маси h_t і має можливості передбачуваних (h_0) або непередбачуваних (v_{t-1} і w_t) змін її обсягів. У період часу t економічні агенти володіють повною інформацією про зміни повністю передбачуваної компоненти h_0 , тоді як значення компоненти v_{t-1} є передбачуваними лише частково.

Рівновагу платіжного балансу для плаваючого і фіксованого обмінних курсів визначено попитом і пропозицією товарів зовнішньої торгівлі:

$$Q_s^T = Q_d^T, \quad (9)$$

$$R_t = Q_s^T - Q_d^T + (1-\lambda)(e_t + p_t^T) + \lambda R_{t-1}, \quad (10)$$

а внутрішню рівновагу – попитом на товари внутрішньої торгівлі:

$$Q_s^N = Q_d^N, \quad (11)$$

де R_t – валютні резерви центрального банку.

Модель (1) – (11) можна розв’язати для значень y_t , p_t^N та e_t (плаваючий обмінний курс) або валютних резервів R_t (фіксований обмінний курс), а також – окремого випадку формування очікувань обмінного курсу пропозицією грошової маси. Для спрощення розрахунків вважатимемо, що $l_1 = 0$, $a_2 = b_2 = 0$, $a_3 = b_3$. Тоді розв’язки моделі (1) – (11) будуть такими (подано лише вирази для монетарних компонент та стохастичних шоків):

$$\begin{aligned} \text{а) плаваючий обмінний курс:} \\ y_t = \bar{y} \left[1 - \frac{(a_1 - s_1)V_{23} + (b_1 - s_1)V_{24}}{\Omega_{11}} \right] \phi \rho v_{t-1} + \left[\frac{1}{1-\phi} + \frac{(2\beta + b_1 + s_2)\rho\phi s_1}{(1-\phi)\Omega_{11}} + \frac{\rho s_1((a_1 - s_1)(\beta + \gamma s_1 - s_2))}{\gamma a_3 \Omega_{11}} \right. \\ \left. + \frac{b_1 + (1-\gamma)s_2 - \gamma s_1 + (b_1 - s_1)(\beta + \gamma(s_1 - s_2))}{\gamma a_3 \Omega_{11}} - \frac{\rho\phi((a_1 + b_1)(\rho\beta + (\rho\beta + s_2)a_1) + ((1-\rho)\gamma a_3 - \gamma(s_1 + s_2))(a_1 - b_1))}{(1-\phi)\Omega_{11}} \right] \phi w_t + \frac{1}{\gamma a_3} (u_t - \varepsilon_t), \quad (12) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} e_t = \bar{e} + \phi h_0 + (1-\phi)f_{t-1} + \left(\frac{\phi}{\Omega_{11}} \right) \left[(a_1 - s_1)((1-\rho)\gamma b_3 + \rho(\beta + b_1) + \gamma s_1 - (1-\gamma)s_2) + (b_1 - s_1)(\rho\beta + \gamma(s_1 + s_2) - (1-\rho)\gamma a_3) \right] \phi \rho v_{t-1} + \left[\frac{b_1 - a_1}{(1-\phi)(a_1 - s_1) + \gamma a_3} + \frac{(b_1 - a_1)H}{((1-\phi)(a_1 - s_1) + \gamma a_3)\Omega_{11}} \right] \phi w_t - \frac{1}{\gamma a_3} (u_t - \varepsilon_t), \quad (13) \\ p_t^N = \bar{p} + \phi h_0 + (1-\phi)f_{t-1} + \left(\frac{\phi}{\Omega_{11}} \right) \left[(a_1 - s_1)(\rho\beta + (1-\rho)\gamma a_3 + (1-\gamma)(s_1 + s_2)) + (b_1 - s_1)(\rho\beta + \rho a_1 + \gamma s_2 - (1-\gamma)s_1) \right] \phi \rho v_{t-1} + \left[\frac{b_1 - a_1}{(1-\phi)(a_1 - s_1) + \gamma a_3} + \frac{(b_1 - a_1)((1-\phi)s_1 - \gamma a_3)H}{((1-\phi)(a_1 - s_1) + \gamma a_3)\gamma a_3 \Omega_{11}} \right] \phi w_t + \frac{1}{\gamma a_3} (u_t - \varepsilon_t); \quad (14) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{б) фіксований обмінний курс:} \\ y_t = y_0 + \left[1 - \frac{(b_1 - s_1)}{\Omega_{12}} \right] (\phi h_0 + (1-\phi)f_{t-1}) + \left[1 - \frac{(b_1 - s_1)}{\Omega_{13}} \right] \phi \rho v_{t-1} + \left[1 - \frac{b_1 - s_1}{\gamma a_3} \right] \phi w_t + \frac{1}{\gamma a_3} (u_t - \varepsilon_t), \quad (15) \\ p_t^N = \bar{p} + \left(\frac{1}{\Omega_{12}} \right) \left[(b_1 - s_1)(\phi h_0 + (1-\phi)f_{t-1}) + \right. \end{aligned}$$

$$\left. + \frac{(b_1 - s_1)}{\Omega_{13}} \phi \rho v_{t-1} + \frac{(b_1 - s_1)}{\gamma a_3} \phi w_t - \frac{1}{\gamma a_3} (u_t - \varepsilon_t); \quad (16)$$

в) формування очікувань обмінного курсу пропозицією грошової маси³:

$$y_t = \bar{y} + \left(\frac{1}{\Omega_{14}} \right) \left\{ [(1-\phi)(a_1 - s_1)s_1 + \gamma a_3(2\beta + a_1 + \gamma s_2)](1-\phi)f_{t-1} - [(1-\phi)(1-\gamma)s_2(\beta + a_1 + \gamma s_2 - (1-\gamma)s_1) - \gamma a_3((1-\phi)(2\beta + a_1 + \gamma s_2) - (1-\gamma)s_2)]\phi h_0 + \frac{1}{\gamma a_3} (u_t - \varepsilon_t), \quad (17)$$

$$e_t = \bar{e} + \left(\frac{1}{\Omega_{14}} \right) \left\{ [\gamma a_3(2\beta + b_1 + \gamma s_2) - (\beta + \gamma(s_1 + s_2))] \times (1-\gamma)s_2 \right] \phi h_0 - [(a_1 - s_1)(\beta + b_1 - \gamma s_1) + (b_1 - s_1)(\beta + \gamma(s_1 + s_2))] (1-\phi)f_{t-1}, \quad (18)$$

$$p_t^N = \bar{p} + \left(\frac{1}{\Omega_{14}} \right) \left\{ (1-\phi)(b_1 - s_1)(\beta + \gamma(s_1 + s_2))\phi h_0 - (1-\phi)(a_1 - b_1)\gamma a_3 f_{t-1} \right\} - \frac{1}{\gamma a_3} (u_t - \varepsilon_t), \quad (19)$$

де \bar{y} , \bar{p} , \bar{e} – рівноважні значення доходу, рівня цін та обмінного курсу;

$$\begin{aligned} \Omega_{11} &= (\rho\beta + (1-\rho)\gamma a_3 + (1-\gamma)s_2 - \gamma s_1)(\phi(a_1 - s_1) - (1-\rho)a_1) + \rho b_1(\phi(a_1 - s_1) + \rho\beta + \gamma(s_1 + s_2) - (1-\rho)(a_1 + \gamma a_3) + (\rho\beta + \gamma(s_1 + s_2) - (1-\rho)a_3)(\phi(b_1 - s_1) - b_1)); \\ \Omega_{12} &= \beta + b_1(1-\gamma)s_2 - \gamma s_1; \\ \Omega_{13} &= \beta + b_1 + (1-\gamma)s_2 + (1-\rho)\gamma b_3 - \gamma s_1; \\ \Omega_{14} &= (1-\phi)((a_1 - s_1)(\beta + b_1 - \gamma s_1) + (b_1 - s_1)(\beta + \gamma(s_1 + s_2))) + \gamma a_3(2\beta + \gamma s_2 + b_1); \\ V_{23} &= \phi(\rho\beta + b_1) + (1-\rho)\gamma a_3 + (1-\gamma)s_2 - \gamma s_1 + s_1 - \rho b_1; \\ V_{24} &= \phi(\rho\beta + \gamma(s_1 + s_2) - (1-\rho)\gamma a_3) + \rho a_1 - s_1; \\ H &= (a_1 - s_1)((1-\rho)\gamma a_3 + \rho(\beta + b_1) + \gamma s_1 - (1-\gamma)s_2 - \phi(b_1 - s_1)) + (b_1 - s_1)(\rho(\beta + a_1) + \gamma s_2 - (1-\rho)\gamma a_3 - (1-\gamma)s_1 - (1-\phi)(a_1 - s_1)). \end{aligned}$$

Із рівнянь (12) – (19) видно, що вплив окремих компонент пропозиції грошової маси істотно залежить від системи обмінного курсу. За умови застосування плаваючого обмінного курсу перманентна передбачувана компонента h_0 та валютні активи f_{t-1} не впливають на дохід. Збільшення h_0 і f_{t-1} супроводжується пропорційною девальвацією грошової одиниці e_t та підвищенням рівня цін p_t^N , тобто реальний обмінний курс не змінюється. Всупереч передбаченням популярної моделі IS–LM–BP або різновидів монетарної моделі збільшення h_0 і f_{t-1} стимулює дохід (рівняння (15)), що, правда, коштом втрати валютних резервів. Не передбачувані компоненти v_t і w_t впливають на дохід за умови застосування обох систем обмінного курсу – плаваючого та обмінного, але напрям такого впливу визначити доволі важко. Якщо очікування обмінного курсу формуються на підставі пропозиції грошової маси $E_t e_{t+1} = h_t$, вплив передбачуваних компонент h_0 і f_{t-1} може відрізнитися. А саме: від

³ Оскільки вирази для непередбачуваних компонент грошової маси v_{t-1} і w_t доволі складні для прозорой аналітичної інтерпретації, ними знехтувано з міркувань компактності виразів (17) – (19).

збільшення f_{t-1} ймовірно очікувати експансійного впливу на дохід, тоді як збільшення h_0 стає рестрикційним. Вважаючи, що $\gamma = 0$, а $\phi = 1$, стає очевидним, що збільшення h_0 погіршує динаміку доходу. Асиметрію впливу h_0 і f_{t-1} на обмінний курс та рівень цін помітно не так виразно, але її можна ідентифікувати щодо окремих випадків. Наприклад, за відсутності цінового ефекту ($s_2 = 0$) збільшення h_0 зумовлює знецінення грошової одиниці, тоді як протилежного результату ймовірно очікувати від збільшення f_{t-1} . Якщо переважає ефект добробуту для товарів Q^T ($a_1 > b_1$), збільшення f_{t-1} може бути антиінфляційним, інфляційний же вплив h_0 зберігається. Незалежно від системи обмінного курсу стохастичні шоки u_t і ε_t мають асиметричний вплив на дохід та рівень цін, що цілком очікувано.

ЕМПІРИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ

У цьому дослідженні використано місячні дані динаміки промислового виробництва (ind_t), інфляції оптових і споживчих цін (wpi_t і cpi_t), сальдо бюджету (bd_t), світової ціни на метал ($metal_t$), розмір процентної ставки LIBOR ($libor_t$) та обсяги промислового виробництва у Росії ($indrus_t$) за період із 1996 по 2007 роки. Як пропозицію грошової маси використано грошовий агрегат M2. Всі показники отримано з довідкового видання МВФ *International Financial Statistics*. За логікою моделі (1) – (11) непередбачувану стохастичну компоненту w_t отримано шляхом декомпозиції Беверіджа–Нельсона за моделлю ARIMA:

$$m2d_t = \begin{matrix} -0.267AR(1) & + 0.679AR(2) & + 0.463AR(3) \\ (-1.196) & (5.915^*) & (2.408^{**}) \\ +0.575MA(1) & -0.460MA(2) & +0.493MA(3), \\ (2.719^*) & (-3.588^*) & (-3.551^*) \\ R^2 = 0.51 & DW = 1.95 \end{matrix} \quad (20)$$

де $m2d_t$ – гривнева компонента пропозиції грошової маси (без валютних депозитів банківської системи).

Компоненту грошової маси h_t отримано за допомогою фільтра Ходріка – Прескотта, а компоненту v_t – з показника $m2d_t$ за мінусом компонент h_t і w_t . Отримані компоненти пропозиції грошової маси подано на графіках 1–3. Щодо компоненти v_t виразно простежується обмеження пропозиції грошової маси в другій половині 1996 р., що неважко асоціювати з грошовою реформою, а також у 1998–99 рр., коли монетарна політика мала антикризове спрямування. Дуже контрастно

простежується перехід до рестрикційної політики на зламі 2004 і 2005 рр. На початку 2007 р. практично завершилося локальне зменшення пропозиції грошової маси, а до кінця року виник значний експансійний імпульс, який нагадає поведінку v_t у 2004 р. Амплітуда стохастичної компоненти w_t істотно зменшилася в 2001–2003 рр., проте до кінця 2004 р. відносну стабільність було втрачено. Примітно, що в 2006–2007 рр. практично не спостерігалось непередбачуваного зменшення пропозиції грошової маси.

Вплив компонент грошової маси на динаміку промислового виробництва та інфляції оцінено за допомогою системи двох одночасних рівнянь із гнучкими коефіцієнтами. Використано фільтр Кальмана, що точніше враховує можливу нестабільність функціональних залежностей [21, с. 437] та дає змогу робити адекватну інтерпретацію непередбачуваних змін у монетарній політиці [14, с. 278]. Усі змінні використано у вигляді перших різниць відповідних логарифмів. Гнучкі коефіцієнти моделювалися як рекурсивні.

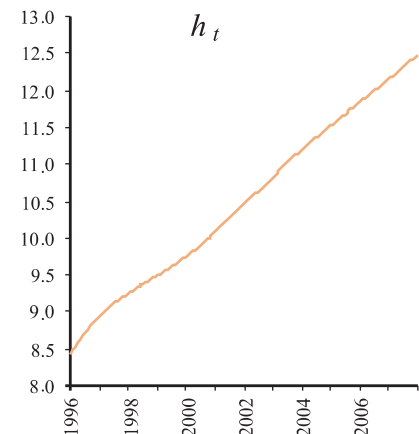
Чинники динаміки промислового виробництва подано на графіках 4–14. На них виразно помітно потужний рестрикційний вплив передбачуваного перманентного збільшення пропозиції грошової маси h_t . Зростання ж обсягів валютних депозитів банківської системи f_{t-1} (починаючи з 2003 р.) спричиняє протилежне. Асиметрія передбачуваних компонент пропозиції грошової маси h_t і f_{t-1} відповідає теоретичній моделі і може розглядатися як

додаткове свідчення справедливості припущення про формування очікувань обмінного курсу пропозицією грошової маси в українській економіці. Оцінки гнучких коефіцієнтів для непередбачуваних компонент w_t і v_{t-1} засвідчують сприятливий монетарний “сюрприз” (із 1999 р.). Відповідний ефект виглядає дещо слабшим для періоду 2003–2004 рр., однак починаючи з 2005 р. виразно простежується його ренесанс.

Теоретичним передбаченням відповідає асиметричний вплив стохастичних шоків u_t і ε_t , отриманих за допомогою декомпозиції Беверіджа–Нельсона від-

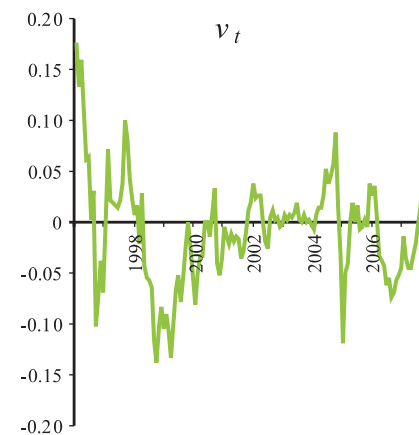
повідно до показників ind_t та wpi_t . Обернену залежність промислового виробництва від власного передбачуваного лагового значення ind_{t-1} найлегше інтерпретувати в дусі корекції відхилень від довгострокового рівноважного значення

Графік 1. Компоненти пропозиції грошової маси у 1994–2007 роках (h_t)

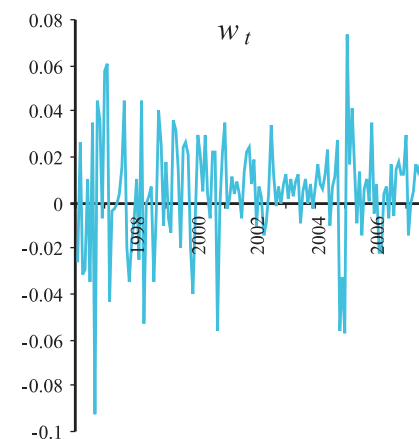

Примітка до графіків 1–3: місячні дані; показники подано у логарифмічному вигляді.

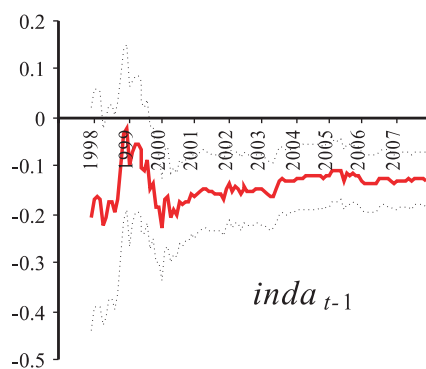
Графік 2. Компоненти пропозиції грошової маси у 1994–2007 роках (v_t)

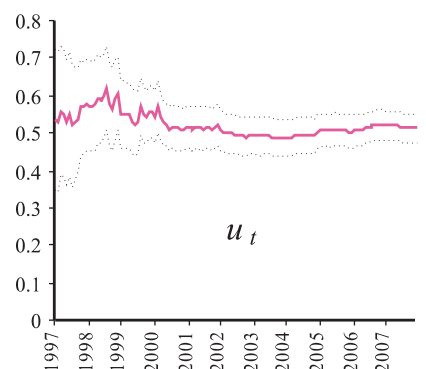
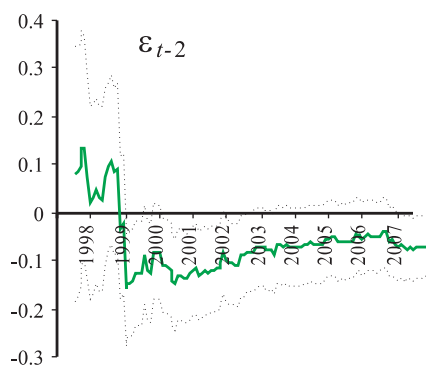
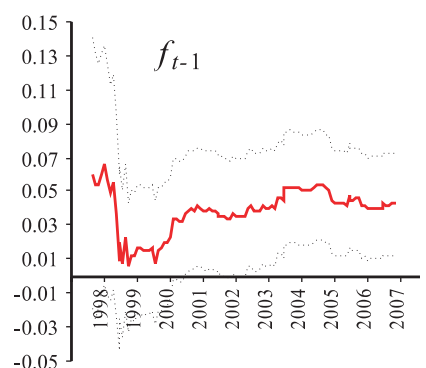
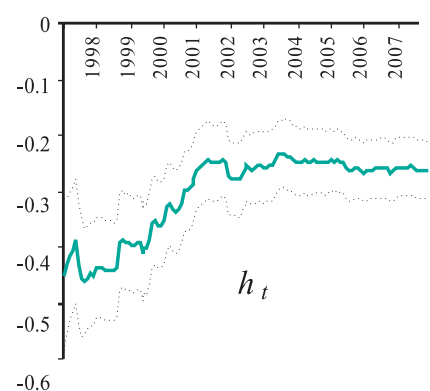
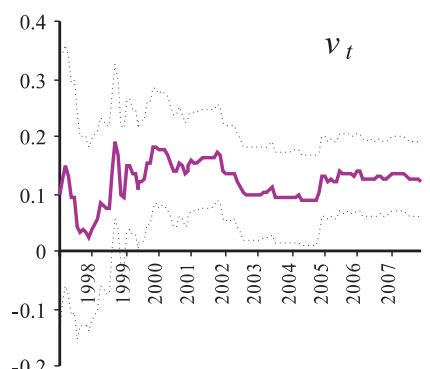
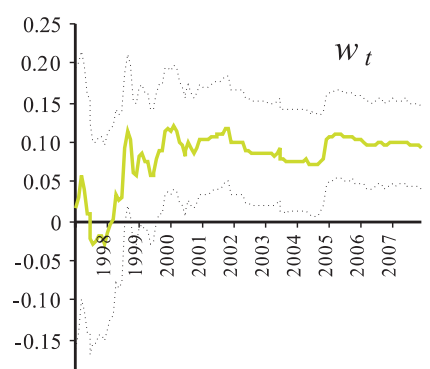
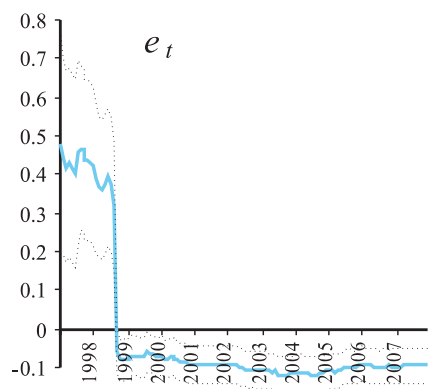
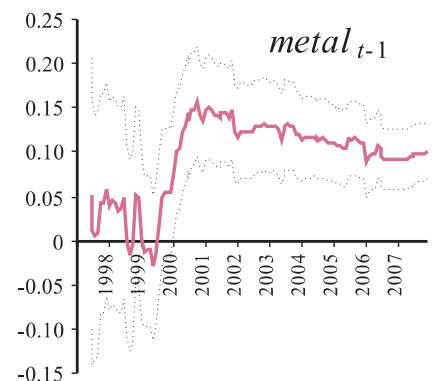
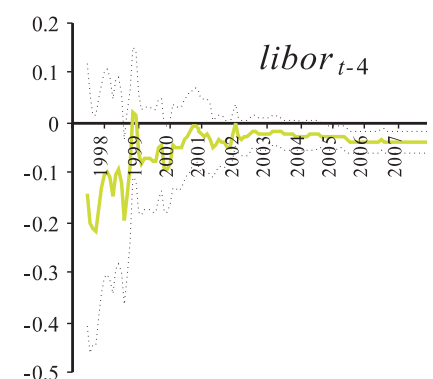
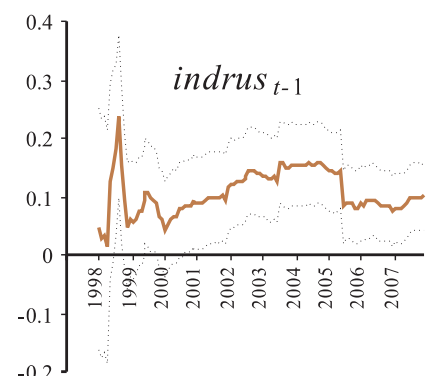
Графік 3. Компоненти пропозиції грошової маси у 1994–2007 роках (w_t)

МАКРОЕКОНОМІКА

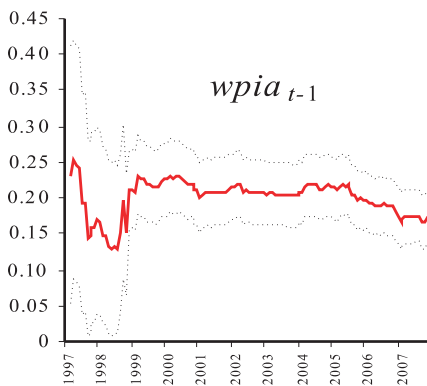
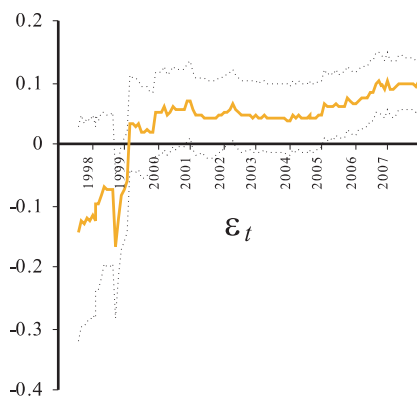
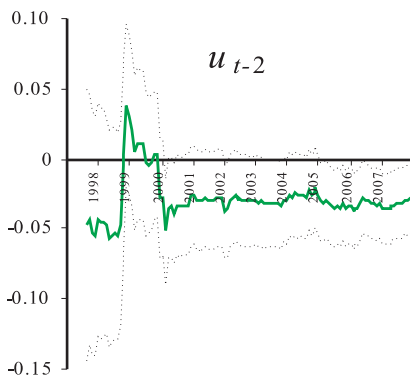
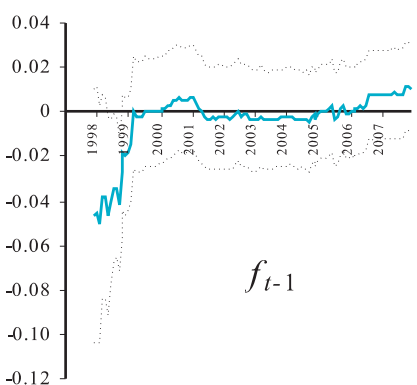
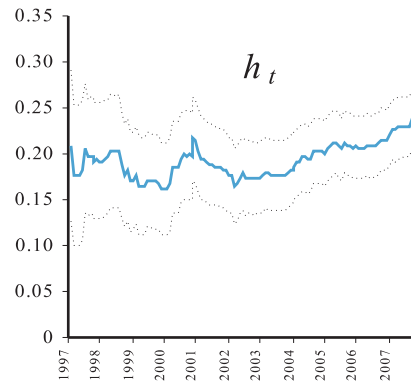
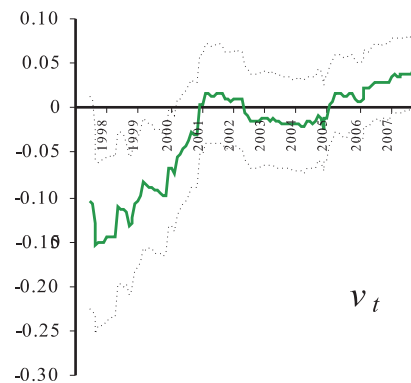
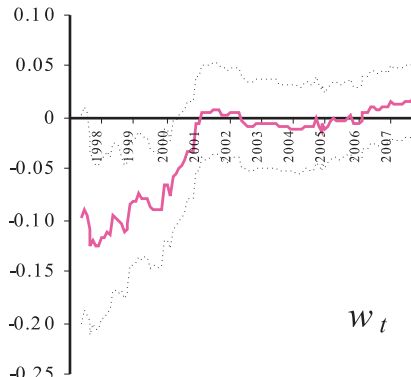
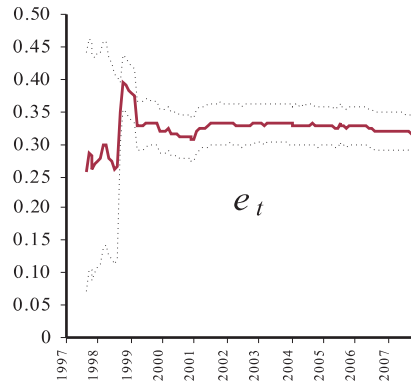
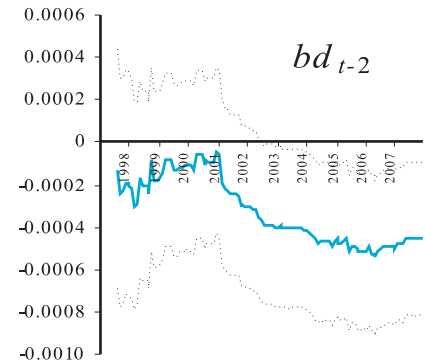
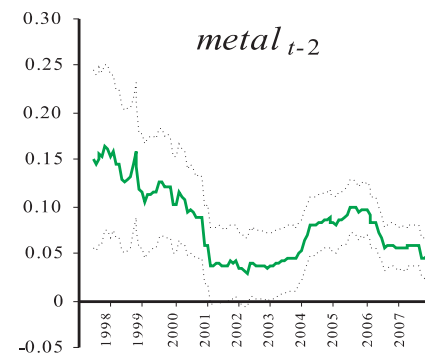
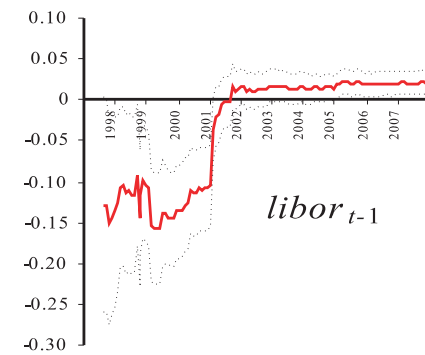
Графік 4. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні ($inda_{t-1}$)

Примітка до графіків 4–14: гнучкі коефіцієнти подано у довірчому інтервалі \pm одне стандартне відхилення.

Графік 5. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні (u_t)Графік 6. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні (ε_{t-2})Графік 7. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні (f_{t-1})Графік 8. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні (h_t)Графік 9. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні (v_t)Графік 10. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні (w_t)Графік 11. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні (e_t)Графік 12. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні ($metal_{t-1}$)Графік 13. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні ($libor_{t-4}$)Графік 14. Чинники динаміки промислового виробництва в Україні ($indrus_{t-1}$)

ня⁴. Природно, що динаміку ind_t поліпшують підвищення світових цін на метал $metal_{t-1}$ та поживлення промислового виробництва у Росії $indrus_{t-1}$. Вартує уваги, що з липня 2005 р. додатні коефіцієнти для $indrus_{t-1}$ знизилися майже вдвічі. З 2004 р. простежується негативна залежність динаміки промислового виробництва від підвищення вартості кредитних ресурсів на світових ринках із лагом у чотири місяці $libor_{t-4}$.

⁴ Показник $inda_t$ отримано після декомпозиції показника ind_t на перманентну і стохастичну компоненти – $inda_t$ і u_t . Подібним чином отримано перманентну і стохастичну компоненти для обох індексів – оптових і споживчих цін.

Графік 15. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні ($wpia_{t-1}$)Графік 16. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (ϵ_t)Графік 17. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (u_{t-2})Графік 18. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (f_{t-1})Графік 19. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (h_t)Графік 20. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (v_t)Графік 21. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (w_t)Графік 22. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (e_t)Графік 23. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні (bd_{t-2})Графік 24. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні ($metal_{t-2}$)Графік 25. Вплив чинників інфляції оптових цін в Україні ($libor_{t-1}$)

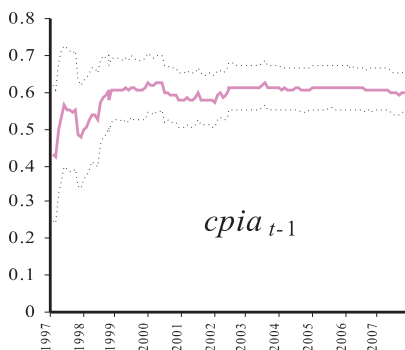
Девальвація гривні могла бути корисною за умов 1997 р. – першої половини 1998 р., однак із вересня 1998 р. вона погіршила динаміку промислового виробництва. Цей висновок спростовує непоодинокі висловлювання про девальвацію гривні як один із “пускових механізмів” поновлення економічного зростання [2, с. 5–6; 3, с. 13; 5, с. 117–118; 7, с. 9]. Все якраз навпаки – девальвація гривні зразка 1998–1999 рр. мала виразний рестрикційний вплив. Очевидно, для конкретної ситуації кінця 1990-х років могла бути корисною лише незначна понижувальна корекція обмінного курсу гривні, а не її обвальне знецінення з переходом до надміру заниженого значення, як це сталося в 1998–1999 рр.

МАКРОЕКОНОМІКА

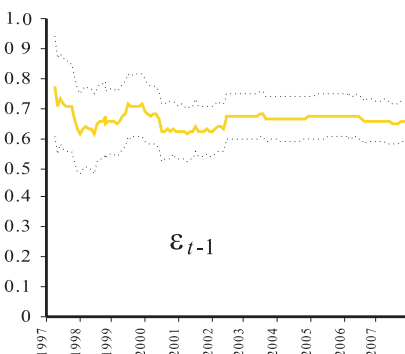
Не викликає сумніву інфляційний вплив передбачуваного збільшення пропозиції грошової маси h_t , який посилюється із середини 2004 р. (див. графіки 15–25). За станом на кінець 2007 року, кожен відсоток збільшення h_t супроводжувався прискоренням інфляції на 0.24% (у 2002 р. відповідний коефіцієнт становив 0.16). Минулого року компонента h_t зросла на 32%, що позначилося прискоренням інфляції оптових цін на 7.4%. Під час оцінки впливу компоненти h_t на показник інфляції споживчих цін отримано дещо вищі коефіцієнти (див. графіки 26–34). Для періоду 2003–2007 рр. зазначений коефіцієнт за компоненти h_t виявився більш-менш стабільним – на рівні 0.35. Отже, рівень минулорічної інфляції більш як наполовину визначив монетарний чинник. Збільшення компоненти f_{t-1} не впливало на інфляцію оптових цін wpi_t (див. графіки 15–25), а щодо споживчих цін spi_t спостерігалася незначна інфляційна “віддача” (див. графіки 26–34).

Обидві непередбачувані компоненти грошової маси – v_t і w_t – були антиінфляційними в 1997–2000 рр., нейтральними щодо динаміки оптових цін – у 2001–2006 рр., але останнім часом інфляційний вплив стає помітним (див. графіки 15–25). Вартує уваги, що в оцінках для інфляції споживчих цін

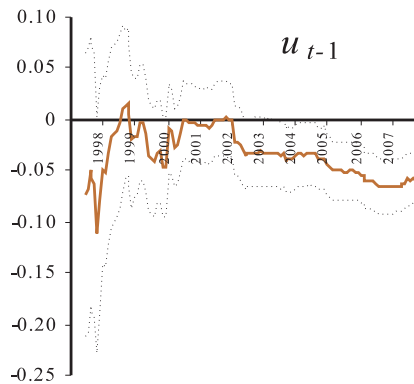
Графік 26. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (spi_{t-1})

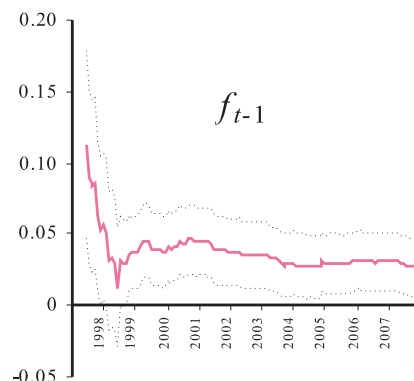
Графік 27. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (ε_{t-1})

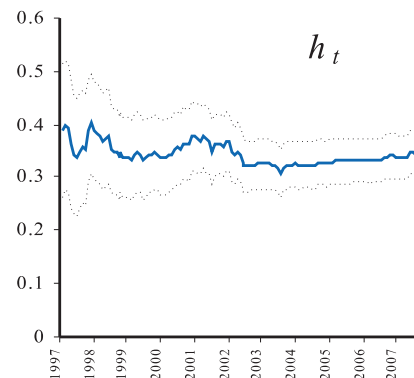
Графік 28. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (u_{t-1})

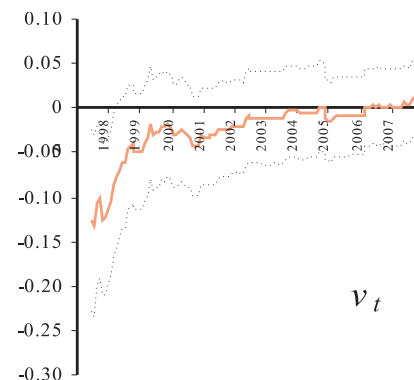
Графік 29. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (f_{t-1})

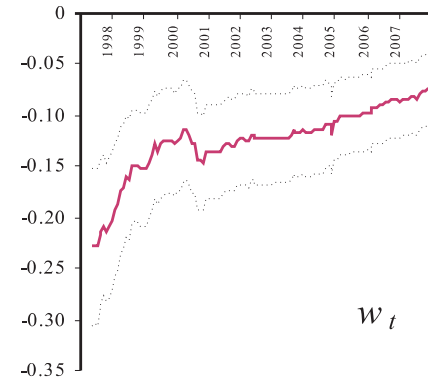
Графік 30. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (h_t)

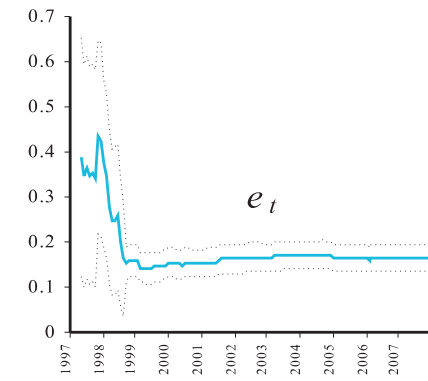
Графік 31. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (v_t)

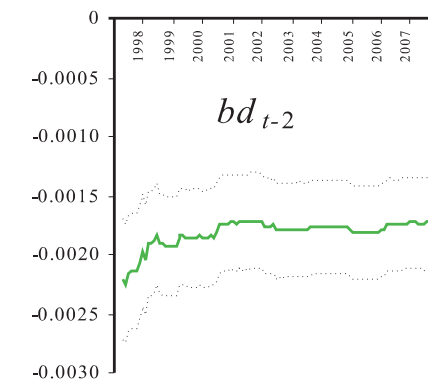
Графік 32. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (w_t)

Графік 33. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (e_t)

Графік 34. Вплив чинників інфляції споживчих цін в Україні (bd_{t-2})

непередбачувана перманентна компонента v_t виявилася нейтральною, а стохастичне збільшення грошової маси w_t навіть отримало виразний антиінфляційний вплив (див. графіки 26–34), який можна пояснити сприятливим монетарним “сюрпризом” у реальному секторі, коли збільшення обсягів виробництва справляє антиінфляційний тиск. Отже, у конкретних умовах 2006–2007 рр. стохастичний монетарний “сюрприз” w_t частково нівелював інфляційні наслідки від збільшення передбачуваних компонент h_t і f_{t-1} . Щоправда, антиінфляційний “ресурс” компоненти w_t поступово слабшає.

Чинниками інфляції оптових цін виявилися девальвація гривні, підвищення світової ціни на метал та процентної ставки LIBOR (з 2003 р.) (див. графіки 15–25). Гнучкі коефіцієнти для e_t видаються дуже стійкими. Обидва інфляційних показники – wpi_t і spi_t – є інерційними і мають тенденцію до прискорення внаслідок стохастичного збільшення сукупного попиту ϵ_t (відповідний ефект є помітнішим для інфляції споживчих цін). І навпаки, стохастичний шок з боку сукупної пропозиції u_t останнім часом має антиінфляційний вплив, що повністю відповідає теоретичним передбаченням моделі (1)–(11). Поліпшення сальдо бюджету починаючи з 2003 р. вразно обмежує інфляцію споживчих і оптових цін. Не виявлено залежності spi_t від світової ціни на метал та процентної ставки LIBOR.

ВИСНОВКИ

Предбачуване збільшення пропозиції грошової маси погіршує динаміку промислового виробництва і має виразний інфляційний вплив, який посилюється із часом. З іншого боку, акумуляція валютних активів є експансійною і не впливає на інфляцію. Асиметрія впливу на дохід обох передбачуваних компонент пропозиції грошової маси свідчить на користь гіпотези про формування очікувань обмінного курсу пропозицією грошової маси. Така структурна риса загалом відповідає поширеним побоюванням щодо нестабільності обмінного курсу і безумовно перешкоджатиме переходу до гнучкішого курсоутворення. В українській економіці склалися передумови для сприятливого монетарного “сюрпризу”, коли непередбачуване збільшення пропозиції грошової маси поліпшує динаміку доходу, не справляючи супутнього інфляційного впливу. Отримані результати дослідження свідчать, що переконливе для широкого загалу обмеження пропозиції грошової маси є важливим елементом антиінфляційної політики. Якщо ж таке обмеження має ознаки недостатньо переконливого тимчасового заходу, це може спричинитися до спаду виробництва.

Література

1. Белінська Я. Особливості монетарної політики та напрями трансформації монетарного режиму // Україна: Стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки – 2006 / О.С. Власюк (ред.). – К.: НІСД, 2006. – С. 244–254.

2. Геск'єр А. Загальний огляд макроекономічної ситуації в Україні // Вісник

Національного банку України. – 2001. – № 4. – С. 5–6.

3. Гесць В. Цінова конкуренція чи цінова стабільність: дуалізм політики економічного зростання // Економіка і прогнозування. – 2005. – № 4. – С. 9–31.

4. Гриценко А. Інституційна архітектура монетарної політики в умовах економічного зростання / Матеріали наук.-практ. конф. “Монетарна політика в умовах економічного зростання” (м. Київ, 28 травня 2004 р.). – К.: НБУ, 2004. – С. 65–75.

5. Жаліло Я. Економічна стратегія держави: теорія, методологія, практика. Серія “Економічні стратегії”. Випуск 8. – К.: НІСД, 2003. – 368 с.

6. Науменкова С. Основні тенденції розміщення грошової маси та їх вплив на формування грошово-кредитної політики // Вісник Національного банку України. – 2006. – № 1. – С. 19–26.

7. Петрик О. Інфляція в Україні: проблеми, ризики, перспективи // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 3. – С. 2–8.

8. Петрик О., Половнюк Ю. Аналіз чинників інфляції та її прогнозування в Україні // Економіка і прогнозування. – 2003. – № 1. – С. 86–104.

9. Скрипник А., Варваренко Г. Вплив валютно-курсової політики на інфляційні процеси в Україні // Вісник Національного банку України. – 2007. – № 1. – С. 40–48.

10. Шаповалов А. Стратегічні напрями курсової політики України у рамках моделі сталого економічного розвитку // Вісник Національного банку України. – 2005. – № 11. – С. 3–6.

11. Шевчук В. Платіжний баланс і макроекономічна рівновага в трансформаційних економіках: досвід України. – Львів: Каменяр, 2001. – 495 с.

12. Шевчук В. Передумови та загрози “перегріву” ринку нерухомості та механізми його врегулювання // Стратегічні пріоритети. – 2006. – № 1. – С. 118–127.

13. Celine A. Inflation in Poland: How Much Can Globalization Explain? IMF Working Paper no. 41. – Washington: IMF, 2007. – 21 p.

14. Cochrane J. What do the VARs mean? Measuring the output effects of monetary policy // Journal of Monetary Economics. – 1998. – Vol. 41. – No. 3. – P. 277–300.

15. Dabla-Norris, E., and H. Floerke-meier. (2006). Transmission Mechanisms of Monetary Policy in Armenia: Evidence from VAR Analysis. IMF Working Paper No. 248. – Washington: IMF. – 27 p.

16. Domac I., and Elbirt C. The main determinants of inflation in Albania. WB Working Paper no. 745. – Washington:

World Bank, 1997. – 39 p.

17. Duenwald, C., N. Gueorguiev, and A. Schaechter. Too Much of a Good Thing? Credit Booms in Transition Economies: The Cases of Bulgaria, Romania and Ukraine. IMF Working Paper No. 128. – Washington: IMF, 2005. – 31 p.

18. Ghosh A. The Output-Inflation Nexus in Ukraine: Is There a Trade-off? IMF Working Paper No. 46. – Washington: IMF, 1996. – 31 p.

19. Hernandez-Cata E. Price Liberalization, Money Growth, and Inflation During the Transition to a Market Economy. IMF Working Paper No. 76. – Washington: IMF, 1999. – 24 p.

20. B. Horvath and R. Maino. Monetary Transmission Mechanisms in Belarus. IMF Working Paper No. 246. – Washington: IMF, 2006. – 22 p.

21. Kim C.-J., and Nelson C. The Time-Varying-Parameter Model for Modeling Changing Conditional Variance: The Case of the Lucas Hypothesis // Journal of Business & Economic Statistics. – 1989. – Vol. 7. – No. 4. – P. 433–440.

22. Korhonen, I. A Vector Error Correction Model for Prices, Money, Output and Interest Rate in Russia // Review of Economics in Transition. – 1998. – No. 5. – P. 33–44.

23. Kuijs L. Monetary Policy Transmission Mechanisms and Inflation in the Slovak Republic. IMF Working Paper no. 80. – Washington: IMF, 2002. – 27 p.

24. Lissovolik, B. Determinants of Inflation in a Transition Economy: The Case of Ukraine. IMF Working Paper No. 126. – Washington: IMF, 2003. – 35 p.

25. Maliszewski W. Modeling Inflation in Georgia, IMF Working Paper No. 212. – Washington: IMF, 2003. – 23 p.

26. Marston R. Stabilization Policies in Open Economies // Handbook of International Economics / R. Jones and P. Kenen (eds). – Vol. I. – Book 3. – Amsterdam; N.Y.; Oxford: North-Holland, 1985. – P. 859–915.

27. Ohnsorge F. Inflation in Lithuania / Republic of Lithuania: Selected Issues. IMF Country Report No. 163. – Washington: IMF, 2006. – P. 6–34.

28. Papell D. Cointegration and exchange rate dynamics // Journal of International Money and Finance. – 1997. – Vol. 16. – No. 3. – P. 445–460.

29. Rojas-Suarez L. Limited Capital Markets and The Real Effects of Monetary Stabilization Policies under Alternative Exchange Rate Regimes // Journal of International Money and Finance, 1992. – Vol. 11. – No. 6. – P. 594–613.

30. Siliverstovs B., and O. Bilan. Modeling Inflation Dynamics in Transition Economies: The Case of Ukraine. Discussion Paper No. 476. – Berlin: Institute for Economic Research, 2005. – 23 p.

Поради практика/

Управлінський облік і система управлінської інформації

Організація системи управлінської звітності для вітчизняних банків давно перестала бути другорядною проблемою і вже не відкладається ними на далеке майбутнє. Це актуальне питання сьогодення. Незважаючи на те, що накопичено певний досвід, особливостям управлінського обліку та звітності присвячено величезну кількість публікацій, проекти з організації управлінської звітності як системи все ще складно втілювати на практиці. Проблеми в реалізації подібних проектів пов'язані насамперед із “білими плямами” у методології.

Зазвичай етапи побудови системи управлінської звітності доволі стандартні: виділення центрів фінансової відповідальності, організація бюджетування, розробка спеціалізованих звітів.

Але управлінська звітність як система не може бути описана переліком заходів із реалізації окремих моделей або звітів. У масштабах банку – це значно ширше явище. Дана стаття є спробою визначити елементи такої системи і зосередити увагу на деяких сучасних тенденціях розвитку управлінського обліку.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Перше, з чого варто почати впровадження проектів розбудови системи управлінського обліку, – це створення єдиного для всього банку термінологічного апарату. Адже розмовляючи різними мовами, навряд чи вдасться швидко і якісно втілити задумане.

Терміни, які так чи інакше стосуються управлінського обліку, запозичені нами здебільшого з англомовних джерел. Чи не найуживаніший із них – “управлінський облік” (*Managerial Accounting*), що означає процес ідентифікації, оцінки, збору, аналізу та інтерпретації інформації, необхідної керівництву і менеджерам для планування, оцінки й контролю діяльності компанії. Метою управлінського обліку є формування управлінської звітності. Заперечувати проти логічності й коректності наведених визначень важко. Але

спробуємо замислитися, чи лишаються ці звичні терміни актуальними?

У ході своєї діяльності будь-яка компанія реєструє значущі для неї події. До неординарних подій належать не тільки фінансові або господарські угоди. Прийняття на роботу або звільнення співробітника – також важлива подія, реєстрація якої відбувається у спеціалізованому (нефінансовому) реєстрі. Прийняття або зміна технології банківського продукту, яка впливає на його собівартість, також є предметом реєстрації у певному реєстрі. Будь-яка звітність – обов’язкова або внутрішня – будується на підставі даних первинних і єдиних облікових реєстрів.

У цьому контексті термін “управлінський облік” як окремий облік для цілей подальшої генерації спеціалізованих управлінських звітів не можна вважати коректним. Правильніше було б говорити про *облік узагалі* як процес ідентифікації та реєстрації значущих для суб’єкта господарювання подій у сукупності облікових реєстрів.

Розуміння управлінського обліку як альтернативного щодо бухгалтерського можна певним чином пояснити технічними можливостями тих часів, коли управлінський облік як явище тільки народжувався. В умовах “паперового” обліку справді не було іншого виходу, крім ведення облікових реєстрів окремо для зовнішніх користувачів і окремо – для власних цілей. Однак у сучасних технологічних умовах дублювання облікових реєстрів не виправдане, в тому числі й економічно. Адже облік як *бізнес-процес* має певну собівартість.

Дані облікових реєстрів беруть участь у формуванні звітності для різних користувачів – і внутрішніх, і зовнішніх. При цьому задачі, які окремі групи користувачів вирішують із використанням звітності, природно розрізняються. У їх контексті можна говорити про такі типи звітності:

1. *Обов’язкова звітність*. Формується за методиками і для зовнішніх користувачів (регулятивні та державні органи тощо). Використовується для контролю та оцінки діяльності компанії. Останнім часом обов’язкова

Олена Романченко
Кандидат економічних наук

Українські банки наразі переживають етап якісного вдосконалення управлінських технологій. Цей пролив спричинений багатьма чинниками: у кожного банку свій ultima ratio щодо впровадження управлінського обліку як системи. Але проблеми – дуже схожі. За наявності численних публікацій на цю актуальну тему в них немає єдиного зваженого, підкріпленого реальним досвідом підходу до організації управлінського обліку як системи. Автор робить спробу заповнити цю прогалину.

звітність має тенденцію до поглиблення деталізації і зміщення акценту із суто фінансових питань на всебічне висвітлення бізнесу публічної компанії;

2. **Операційна звітність** — для внутрішніх користувачів. Призначена для перевірки коректності даних обліку, адміністрування угод (нарахування відсотків, розрахунків тощо). Операційна звітність є максимально деталізованою і “не терпить” умовностей і похибок. Ця звітність, власне, й призначена для виявлення та усунення помилок у первинному обліку;

3. **Управлінська звітність** — для внутрішніх користувачів. Призначена для прийняття рішень щодо управління бізнесом. Для управлінської звітності надмірний ступінь деталізації часто є зайвим. Управлінський звіт малює бізнес великими штрихами, для нього допустимою є певна частина помилок або неповної інформації.

Термін “звіт” у контексті проблематики управлінського обліку заслуговує на особливу увагу. Сучасні інформаційні технології помітно похитнули позиції паперових та інших “жорстких” звітних форм. Звіт у сучасному розумінні — гнучкий, змінюваний, динамічний. Користувач звіту повинен мати змогу трансформувати форму подання інформації виходячи з потреб її аналізу. Отже, логічно було б визначити звіт як інформацію, подану в зручній для використання формі. Слід наголосити, що форма звіту є вторинною. Первинна ж — саме інформація, зміст і якість якої обумовлює якість звіту як такого.

Первинність інформації та вторинність форми звіту дає всі підстави поставити запитання: а що саме ми маємо на увазі, коли говоримо про **систему управлінського обліку**? Що маємо на меті, коли розпочинаємо проекти з її розбудови?

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК СИСТЕМА

Мета проектів із розбудови системи управлінського обліку — одержання масиву інформації для прийняття управлінських рішень. Але ця інформація є справді корисною і прийнятною для менеджменту лише за певних умов. А саме: вона має бути вчасною, якісною, транспарентною. Вона не повинна залежати від суб’єктивних рішень — право на такі рішення має саме управлінський персонал, але приймати їх потрібно на підставі об’єктивних даних. Ця інформація повинна бути легко модернізованою з точки зору форми її подання, вона має

бути адресною.

Така сукупність функціональних вимог спростовує думку про те, що управлінський облік може бути зведений лише до сукупності звітних форм. Звіт як такий є результатом складних бізнес-процесів, у яких так чи інакше задіяна велика кількість підрозділів сучасного банку. З урахуванням викладеного слухним було б таке визначення терміна “система управлінського обліку”: *це сукупність об’єктів і суб’єктів управлінського аналізу, інструментів та методів обробки даних, технологій формування і візуалізації (подачі) інформації, регламентів інформаційних потоків та правил їх супроводу.*

Дане визначення охоплює всі суттєві елементи управлінського обліку як системи, тобто як сукупності взаємно пов’язаних елементів, об’єднаних у ціле. Кожен із елементів є значущим для її повноцінного функціонування. Сукупність цих елементів дає кумулятивний ефект — проста сума окремих елементів не дає ефекту, який досягається їх поєднанням. Кожен з елементів системи управлінського обліку заслуговує на особливу увагу.

ОБ’ЄКТИ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Під **об’єктами системи управлінського обліку** розумітимемо *значущі для бізнесу тематичні сутності, на підставі інформації про які приймаються управлінські рішення.*

Упорядкування об’єктів системи управлінського обліку — окрема і доволі непроста задача. Беручись до її розв’язання, небезпечно керуватися принципом “життя підкаже”. Інакше це призведе до підміни системи управлінського обліку сукупністю звітів без чітко визначеної тематики (звіт “про все у бізнесі”). Кількість звітів, як підказує досвід, має тенденцію до збільшення. Врешті-решт складається ситуація, коли пошуки потрібної інформації дещо нагадують видобуток золота. Отже, систематизація об’єктів системи управлінського обліку важлива з кількох точок зору. По-перше, це спростує виконання функцій супроводу системи. По-друге (і це найважливіше), групування об’єктів дає змогу забезпечити користувачів управлінської інформації зручною і зрозумілою “картою” для пошуку потрібних відомостей.

Дуже слушною для цілей систематизації об’єктів системи управлінського обліку є ідея перспектив (поглядів) на бізнес відповідно до Balanced Score Card (надалі — BSC). Варто нагадати,

що автори ідеї збалансованої системи показників вбачали в сучасному бізнесі чотири основні перспективи (у нашій термінології — об’єкти): фінанси, клієнти, процеси та персонал. Головна ідея, “зернятко” BSC полягає в тому, що управляти сучасним високотехнологічним, наукомістким та орієнтованим на клієнта бізнесом на підставі тільки фінансової інформації неможливо. А запропоновані у BSC перспективи гарантовано покривають основні компоненти бізнесу.

Зрозуміло, систематизація об’єктів системи управлінського обліку (надалі — СУО) за перспективами BSC не є єдино можливою. Цілком допустимі й інші підходи до тематичного впорядкування. Але об’єкти СУО в жодному випадку не можуть зводитися до логіки ведення бухгалтерських книг. Розподіл на комерційну, торговельну діяльність та діяльність з управління активами і пасивами має на меті відокремлення обліку специфічних контрактів, яким притаманні специфічні ж ризики. Однак такий розподіл не може поширюватися на такі нефінансові аспекти бізнесу, як персонал або технологічні процеси.

Розпочинаючи роботу із систематизації об’єктів управлінського обліку, варто замислитися над питанням: наскільки унікальними є ці об’єкти для кожної організації? Як не спірно це звучить, але на рівні об’єктів аналізу така унікальність доволі відносна. Об’єкти — основні тематики — управлінського обліку трансформуються у межах глобальної трансформації бізнесу. Унікальність управлінської інформації починається з рівня акцентів та показників у межах відповідного об’єкта.

Аргументом на користь цього твердження може бути історичний розвиток системи управлінського обліку, який мав кілька етапів. Ці етапи визначалися цілями, що хвилювали бізнес у глобальному масштабі.

До 1950 року метою СУО вважалися визначення витрат та фінансовий контроль. Основним об’єктом аналізу були фінанси. Для цього використовувалися такі інструменти, як бюджетування та калькуляція собівартості.

У 1950—1965 роки акцент змістився у бік планування та контролю в розрізі центрів відповідальності. Перелік об’єктів СУО розширився. До об’єкта “фінанси” додався об’єкт аналізу “процеси”, для якого важливою є організаційна структура і роль окремих підрозділів з точки зору походження доходів та витрат.

Протягом 1965—1985 років метою бізнесу стало скорочення втрат ресурсів,

БАНКИ УКРАЇНИ

що використовувалися у бізнес-процесах. Найадекватнішим інструментом для цього був процесний аналіз. На такому тлі вдосконалювалися методи управління витратами. Відповідно розширився перелік об'єктів СУО. На той час цілком повноцінно розвивався об'єкт "процеси".

У 1985–1995 роках увага концентрувалася на управлінні створенням додаткової вартості. Цієї мети досягали за рахунок ефективного використання ресурсів, управління організаційними інноваціями та капіталізації знань. Власне, останні роки ХХ століття і початок ХХІ – зоряні часи СУО. Саме в цей період система управлінського обліку стає максимально повноцінною, адже її однаковою мірою цікавлять фінанси, клієнти, процеси та персонал організації.

Отже, підсумовуючи сказане, слушно було б сформулювати такі важливі висновки:

1) об'єкти системи управлінського обліку обов'язково мають бути систематизовані та впорядковані (за перспективами BSC або за іншим принципом);

2) не варто добиватись унікальності, систематизуючи об'єкти СУО;

3) система управлінського обліку значно ширша, ніж фінансові дані. Тому систематизувати об'єкти СУО за аналогією з обліковими бухгалтерськими книгами не можна.

ІНСТРУМЕНТИ І МЕТОДИ СУО

На початку розмови про інструменти у системі СУО дамо коротеньке визначення цього явища: *інструмент* – концептуальний підхід до аналізу інформації.

Загалом у межах СУО існує величезна кількість інструментів. Крім уже згаданих бюджету, KPI (key performance indicators – система ключових показників), BSC (balanced score card – система збалансованих показників), існують ще контролінг, комплаєнс, таргет-костинг та інші інструменти управління витратами, трансфертне ціноутворення тощо. Час від часу виникають нові інструменти СУО або відбувається суттєва модернізація вже існуючих. Треба визнати, що на ці інструменти існує своєрідна мода. Так, 5–7 років тому дуже популярними були проекти з упровадження бюджетних і трансфертних моделей, згодом настав пік популярності KPI і BSC.

Мабуть, принаймні один раз у житті кожен управлінець задавав собі запитання: чи існує оптимальний набір інструментів, який гарантує якість уп-

равління бізнесом? Вочевидь, висловлювати певні рекомендації – справа невдячна, адже будь-який інструмент має переваги й недоліки. Але можна висунути вимоги до оптимального набору інструментів СУО такого змісту: він повинен давати можливість повноцінно виконувати функції управління, *тобто прогнозувати, планувати і контролювати бізнес у цілому*. В такому контексті кожне підприємство самостійно вирішує – користуватись одним інструментом, намагаючись зробити його універсальним, чи запроваджувати кілька спеціалізованих інструментів для управління різними аспектами бізнесу. Великою помилкою було б наполягати на тому, що якийсь із інструментів або якась із моделей даних є обов'язковими для всіх без винятку.

Крім того, слід усвідомлювати, що кожен інструмент має свої особливості й обмеження. Так, наприклад, бюджет зазвичай передбачає глибоку деталізацію фінансового плану, що, безумовно, корисно. Але чи використовується у реальному управлінні бізнесом цей деталізований план? KPI, навпаки, передбачає лаконічність і компактність, без надмірної деталізації. Але в межах цієї інформаційної системи ускладнюється одержання в разі необхідності нестандартної або детальної інформації.

Роль методу у системі управлінського обліку дуже важлива. У межах кожного інструменту варіабельність методів доволі велика. Так, бюджет може бути продуктом або клієнт-орієнтованим, складатись за методом нарахувань, або фактичним тощо. *Метод у СУО можна визначити як спосіб обробки даних для одержання управлінської інформації*. Перехід від "продуктового" бюджету до процес-орієнтованого означає використання інших первинних даних та застосування інших алгоритмів їх обробки. Зайве доводити, що особа, яка приймає рішення на підставі управлінської інформації, повинна бути обізнана щодо методу її підготовки. Брак транспарентної методології практично ставить під сумнів якість уп-

равлінської інформації для прийняття адекватних управлінських рішень. Узагалі прозорість, логічність і доступність методів обробки інформації та розрахунку певних показників, що використовуються для прийняття рішень, є дуже важливим елементом системи управлінської інформації. Настільки важливим, що може претендувати на перше місце серед елементів СУО. Насправді, якщо ми, беручись за справу, чогось не розуміємо, то прийняти якусь рішення просто неможливо.

СУБ'ЄКТИ СУО

Цілком зрозуміло, що інформація як така не є самоціллю. Інформація вводиться, обробляється, готується та використовується людьми залежно від їх функцій в організації.

Сучасний банк є високотехнологічним і наукомістким виробництвом. Відповідно сам процес підготовки управлінської інформації передбачає велику кількість учасників.

Визначимо *суб'єктів системи управлінського обліку як служби (підрозділи), до функціональних обов'язків яких входить забезпечення збору, трансформації, візуалізації інформації, супроводу відповідних технологічних систем, та служби (підрозділи), які використовують управлінську інформацію для прийняття рішень*.

Ролі суб'єктів системи управлінської звітності описані в таблиці 1.

Зауважимо, що ролі окремих суб'єктів СУО насправді можуть залежати від багатьох нюансів: конкретної організаційної та функціональної структури організації, ступеня її технічного оснащення, вреспті-решт – певних стереотипів та звичок ведення бізнесу. Але слід констатувати факт: відстань між підрозділом інформаційних технологій, на який покладається розробка та супровід відповідного програмного забезпечення, і користувачем – фахівцем у певній галузі бізнесу – доволі велика. Важко вимагати від маркетолога обізнаності щодо способів зберігання даних, а від інженера – знань про ATL-маркетинг.

Таблиця 1. Ролі суб'єктів системи управлінської звітності

Суб'єкти	Ролі
Бізнес-аналітик	Співробітник підрозділу, який ініціює підготовку відповідної інформації, визначає інструменти і методологію її підготовки, здійснює методологічний супровід
Системний аналітик	Співробітник, який "транслює" методологічні матеріали, надані системним аналітиком, мовою, доступною розробнику
Розробник	Інженер, співробітник підрозділу інформаційних технологій, який безпосередньо розробляє програми для обробки та візуалізації інформації
Service Desk	Технологічна служба, що забезпечує систематичне накопичення і підтримку процесів обробки та "доставки" інформації кінцевим користувачам
Користувач	Співробітники, які безпосередньо використовують інформацію для прийняття управлінських рішень

Виробники аналітичних систем зазвичай пропонують інструменти, які допомагають користувачеві інформації “сконструювати” запит на побудову потрібного йому звіту. Однак такі “конструктори” часто-густо не спрацьовують із кількох причин:

- далеко не завжди метадані (дані про дані) описані доступною для користувача мовою і достатньо повно, щоб ними можна було користуватись. Як наслідок – при наявності інформації скористатися нею без дуже спеціальних знань не можна;

- для цілей прийняття управлінських рішень первинні дані (тобто дані облікових реєстрів) використовуються доволі рідко. Зазвичай ідеться про аналітичні показники, розраховані за складними алгоритмами (як, наприклад, VaR), котрі дуже складно, а часом і неможливо “сконструювати”;

- численні “саморобні” звернення до інформації взагалі не вважаються технологічними – вони сповільнюють розрахунок штатних, систематичних показників.

Взагалі метадані та їх упорядкування – окреме велике питання. Нині виробники програмного забезпечення пропонують кожен свій стандарт опису метаданих. Метадані – формалізовані знання корпорації, а знання – це капітал. Але наразі Раді по метаданих (Meta Data Council) не вдалося запровадити єдиний стандарт їх опису.

Шлях вирішення проблеми очевидний: бізнес-аналітику та розробнику потрібен перекладач. Кваліфікація такого перекладача не є тривіальною. Він повинен однаково і досить глибоко розумітися і в бізнес-практиці, і в технології розрахунку та візуалізації управлінської інформації. Такого роду посередники між користувачами інформації і підрозділом інформаційних технологій з’являються усе частіше. Об’єктивно саме співробітники цих підрозділів є найобізнанішими щодо наявності і якості управлінської інформації.

Ця обставина вкрай важлива для

відповіді на запитання: а хто в банку повинен взяти на себе відповідальність за систему управлінського обліку? Навряд чи доцільно доручати таке управління бізнес-аналітикам. Кожен із них зацікавлений тільки у певній і, як правило, дуже спеціалізованій частині інформації. Об’єктивно ці підрозділи не можуть опікуватися всією системою СУО. Отже, логічно було б виділити окремий підрозділ, який забезпечував би належну організацію одержання, підготовки, супроводу й технічної підтримки управлінської звітності. Природно доручити цю справу людям найобізнанішим у даних процесах. Головний (і насправді єдиний) претендент на цю роль – системний аналітик.

Ще одне питання, яке є сенс вирішити: до якого блоку організаційної структури слід віднести підрозділ, відповідальний за систему управлінської інформації? Найдоречніше місце для нього – у складі операційного блоку, який поєднує служби бек-офісу та підрозділу інформаційних технологій – два “кити”, на яких будується СУО.

СУО З ТОЧКИ ЗОРУ ТЕХНОЛОГІЇ

“Життя Михайла Олександровича складалося так, що він не вірив у дива”, – писав Булгаков у своєму безсмертному романі “Майстер і Маргарита”. Цей скептицизм цілком виправданий і в галузі управлінського обліку. Тут також не місце дивам – СУО дуже суттєво залежить від наявності технологічних рішень та їх якості. Думка, що повноцінну управлінську інформацію можна одержати за допомогою Excel – ілюзія. Якщо ми будемо СУО як промисловою системою, тобто системою постійно і стабільно діючу, – ми маємо забезпечити належним чином її технологічну складову.

Ще кілька років тому звичайною для вітчизняного банку була ситуація, коли один програмний продукт – операційний день банку (надалі – ОДБ) – використовувався для обліку всіх опе-

рацій і розв’язання всіх проблем щодо одержання управлінської інформації. Однак ситуація швидко змінюється. Сучасний банк із технологічної точки зору – це сукупність спеціалізованих програмних комплексів, призначених для ведення різноманітних облікових реєстрів – фінансових і нефінансових. Ускладнюються банківські продукти й операції – з точки зору обліку та масиву інформації, яка повноцінно описує бізнес. Дуже актуальною є тенденція до зниження собівартості банківських продуктів, що призводить до оптимізації процесів (наприклад, облік роздрібних (масових) продуктів здебільшого ведеться в ОДБ консолідовано). Розширюється спектр каналів дистрибуції: крім звичних відділень, банкоматів та POS-терміналів, наразі актуальним є Інтернет і телефонний банкінг.

Усі ці тенденції незворотно ведуть до необхідності забезпечення повноцінної технологічної архітектури СУО. Вона бачиться такою (див. таблицю 2).

Наголосимо, що наявність повноцінної технологічної інфраструктури СУО гарантує безперебійне функціонування системи. Вона є абсолютно необхідною у разі побудови системи управлінської інформації у промислових масштабах.

До технологічних аспектів СУО можна віднести також організацію інформаційних потоків, розмежування прав користувачів системи управлінської інформації. Це окремий і дуже важливий елемент системи. Сама управлінська інформація по суті є конфіденційною і питання безпеки її використання аж ніяк не другорядне.

ЗАМІСТЬ ВИСНОВКІВ

На завершення статті хотілося б іще раз наголосити на її основній ідеї. Систему управлінської інформації не можна розглядати як відгалуження, “пагонць” бухгалтерського обліку і зводити до виключно фінансових даних. СУО не є сукупністю методик, інструментів або звітів.

Система управлінської інформації – це складна сукупність об’єктів та суб’єктів управлінського аналізу, інструментів та методів обробки даних, технологій формування і візуалізації інформації, регламентів супроводу інформаційних потоків. Вона є функціональною і стабільною за умов наявності та високої якості всіх її елементів і без будь-якого з них буде неповноцінною.

Таблиця 2. Технологічна архітектура системи управлінського обліку

Елемент технологічної архітектури	Функціональне навантаження
Сховище даних	Забезпечує процес збору та зберігання інформації з різноманітних облікових реєстрів, очищення та перетворення цієї інформації (ETL – extract, transformation, loading)
Business Intelligent System	Аналітичні системи, призначені для обробки інформації. Вони є тематичними, і цілком нормальною зазвичай сприймається ситуація з наявністю кількох таких систем від різних виробників
Конструктори звітів	Системи, які допомагають візуалізувати інформацію. Вони можуть використовуватися для побудови “жорстких”, незмінних звітів, де користувач обирає мінімум настройок (дату, елемент організаційної структури тощо) або надавати користувачу можливість у повному розумінні конструювати звіт

Хроніка /

Розпочато реконструкцію будівлі для управління НБУ в Сумській області

8 квітня 2008 року в Сумах відбулася пам'ятна подія – розпочато масштабну реконструкцію пам'ятки архітектури XIX–XX століть – садиби родини Харитоненків, на території якої розміщуватиметься управління Національного банку України в Сумській області.

За давньою народною традицією, під першу цеглину новобудови підкладають монету – на добробут, на щастя в новій оселі. Цієї традиції дотримались і учасники урочистостей з нагоди закладення капсули з монетами та посланням до нащадків у фундамент будівлі управління Національного банку України в Сумській області. В них взяли участь Голова Національного банку України Володимир Стельмах, сумський міський голова Геннадій Мінаєв, начальник управління Національного банку України в Сумській області Ольга Радченко.

У тексті послання зазначається: "Шановні нащадки! За ініціативи Героя України, Голови Національного банку України, Почесного громадянина міста Суми Володимира Семеновича Стельмаха проводиться реконструкція пам'ятки архітектури XIX–XX ст. – будівель садиби Харитоненків та пристосування їх під управління Національного банку України в Сумській області. На цьому місці 8 квітня 2008 року закладено перший камінь у фундамент будівлі управління Національного банку України".

У капсулу вкрито монети, відкарбовані Монетним двором НБУ. Серед них – пам'ятні ювілейні монети "90-річчя утворення першо-

го Уряду України", "350 років м. Суми", "Іван Багряний", "Лев Ландау", "Василь Стус".

Відкриваючи церемонію, начальник управління Національного банку України в Сумській області Ольга Радченко сказала:

– Ми з вами присутні на історичному місці. Представники найяскравішої династії підприємців цукрозаводчики Іван Герасимович та Павло Іванович Харитоненки збудували цю садибу наприкінці XIX – на початку XX століття. За більш як 100-літній вік садиба була свідком кількох перебудов, перепланувань, змін. Здебільшого вони не поліпшували, а навпаки – руйнували її первісний вигляд. Свою справу довершили час та остання пожежа. Щеміли душа і серце у кожного сумчанина, хто бачив, як на його очах занепадає та руйнується пам'ятка архітектури. І ось нарешті за ініціативи Володимира Семеновича Стельмаха розпочалося відродження пам'ятки архітектури. Глибоко символічним є той факт, що у свій час Почесні громадяни м. Суми Харитоненки збудували садибу, а Почесний громадянин нашого часу В.С.Стельмах взявся за її відбудову та реконструкцію. Мине небагато часу, і ми з вами станемо свідками другого народження будівель садиби, вони матимуть такий же вигляд, як за господарювання

На знімку: (зліва направо) Голова Національного банку України Володимир Стельмах, ректор Української академії банківської справи НБУ Анатолій Єпіфанов, заступник голови м. Суми Віктор Фінашко і начальник управління НБУ в Сумській області Ольга Радченко під час закладення пам'ятної капсули в фундамент нової будівлі управління.

Харитоненків. Упевненості додає те, що за справу взявся Володимир Семенович, а коли Стельмах береться за справу, то завжди доводить її до кінця. В нас у Сумах є багато прикладів цьому.

Взявши слово, Голова Національного банку України Володимир Стельмах зазначив:

– Коли зайшла мова про пошук нового приміщення обласного управління, ми з самого початку хотіли одержати цю історичну будівлю. Але за розмірами та плануванням вона не відповідає сучасним вимогам. І коли з'явилася можливість розмістити будівлі управління на місці маєтку Харитоненків, ми зраділи можливості зробити достойний внесок у розбудову пам'ятки архітектури та відродити і подарувати місту перлину архітектури минулого. Я певен, що реконструйована садиба проіснує ще багато років, буде радувати своїм виглядом нащадків, спонукати до вивчення історії, шанування пам'яті великих земляків-меценатів.

Душею не старіють ветерани

У кожного покоління – власне бачення Великої Перемоги. Чим далі відходять від нас роки багатостраждальних подій Другої Світової – Великої Вітчизняної для радянських людей, – тим яскравіше вивиснується вікопомний подвиг героїв, котрі зламали хребет фашизму. Ми завжди будемо пам'ятати, будемо дякувати своїм дідам і прадідам за те, що врятували світ, ціною власного життя дарували нам Свободу.

Вже посивіли діти і внуки учасників бойових дій. Зовсім мало залишилося тих, хто мерз в окопах чи в голодному-холодному тилу кував зброю для фронтів. Саме їх – мужніх ветеранів, котрі не тільки вижили у тій кривавій бойні, а ще й довгі роки працювали на банківській ниві,

щороку запрошують напередодні 9-го травня керівництво Національного банку України та профспілкова організація установи.

Звертаючись до шанованих гостей, заступник Голови Національного банку Павло Сенищ зазначив:

– Дуже сумно, до болю в серці сумно від того, що на кожне Свято Перемоги приходить все менше героїв-фронтовиків. Ми розуміємо: життя не спинити. Але як хочеться довше побути разом з вами, дорогі ветерани, з перших уст почути про ті буремні події, зрештою, доземно Вам поклонитися за безсмертний подвиг. Я і мої колеги пишаємося тим, що мали честь працювати пліч-о-пліч з мужніми захисниками Вітчизни.

Спогади, спогади...
Без них не обходиться жодна зустріч ветеранів у Національному банку.
Фото Владислава Негребецького.

...Невимушена атмосфера теплої зустрічі, квіти, фронтові пісні розчулили серце фронтовиків. Тихим струмочком за фронтовими "ста грамами" потекли, заджерелилися спогади. Михайло Миколайович Волчков згадав, як сімнадцятирічним юнаком зустрівся з ворогом у повоєнній Прибалтиці, де допомагав місцевим активістам встановлювати Владу Рад. Віктор Прокопович Кись розповів про формування юридичного департаменту в рідному банку в Києві. А Володимир Кузьмо-

вич Кулаков, колишній механік лічильних машин, поділився спогадами про умови праці, про відбудову зруйнованого Києва.

Павло Сенищ, директор департаменту персоналу Ігор Іванюк щиро подякували учасникам Великої Вітчизняної війни та працівникам тилу за мужність і звитягу, за багаторічну сумлінну працю, згадали всіх, хто не зміг прийти на традиційну зустріч ветеранів, вручили гостям подарунки.

Теорія і практика /

Методологічні відмінності бухгалтерського та податкового обліку результатів обмінних операцій з іноземною валютою

Станіслав Ігнатенко

Начальник відділу внутрішнього контролю та аудиту АБ "Банк регіонального розвитку"

Роман Боднарчук

Спеціаліст відділу внутрішнього контролю та аудиту АБ "Банк регіонального розвитку"

Згідно з вимогами пункту 19.3 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток", затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 року № 353, у примітках до фінансової звітності належить подавати інформацію у вигляді пояснення різниці між витратами (доходом) з податку на прибуток та добутком облікового прибутку (збитку) на застосовану ставку податку на прибуток. Наявність у відповідній примітці інформації про суму впливу на таку різницю операцій з купівлі та продажу іноземної валюти є документальним свідченням того, що банк дотримується вимоги підпункту 7.3.8 пункту 7.3 статті 7 Закону України "Про оподаткування прибутку підприємств", а відсутність таких даних засвідчує, що податковий облік обмінних (конверсійних) операцій працівники цього банку не ведуть.

Для того, щоб предметно розглянути порушену в цій публікації тему, звернемося до Методичних вказівок з інспектування банків "Система оцінки ризиків", схвалених постановою Правління Національного банку України від 15 березня 2004 року № 104. У першому абзаці розділу "Категорії ризику" цього документа обумовлено, що визначені Національним банком України з метою здійснення банківського нагляду дев'ять категорій ризику не є взаємовиключними, оскільки через будь-який продукт або послугу банк може наражатися одразу на кілька ризиків.

У переліку операцій, які банки можуть здійснювати на підставі статті 47 Закону України "Про банки і банківську діяльність", чи не найвразливішими до комплексного впливу ризиків є операції з валютними цінностями.

Крім власне валютного ризику, викликаного несприятливими коливаннями курсів іноземних валют і цін на банківські метали, ці операції вразливі ще й стосовно юридичного ризику. Банківські установи пов'язані відносинами з великою кількістю зацікавлених сторін, зокрема, з податковими органами, на які покладені контрольні функції щодо дотримання платниками податку вимог податкового законодавства. Юридичний ризик може призвести до накладення штрафних санкцій у значних розмірах та адміністративних стягнень у разі неправильної оцінки податкової бази тих валютних активів, операції з купівлі та

продажу яких здійснюють банки.

Причому такий юридичний ризик у діяльності комерційних банків є наслідком операційно-технологічного ризику, спричиненого, у свою чергу, недоліками в системі внутрішнього контролю або неадекватністю інформаційних технологій і процесів оброблення інформації (насамперед тієї, яка відображається в даних бухгалтерського обліку) тощо. Останні ж, як правило, викликані недисциплінованістю окремих банківських установ, які не дотримуються вимог пункту 3.3 розділу 3 Положення "Про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України", затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 грудня 1998 року № 566.

Зазначеним пунктом встановлено, що "порядок ведення податкового обліку банки визначають самостійно. Цей порядок має бути відокремлений від фінансового обліку та передбачати можливість внесення змін у будь-які операції, визначені Законом України "Про оподаткування прибутку підприємств" та іншими законодавчими актами з питань оподаткування, не порушуючи методик фінансового обліку".

Деякі банки, які не дотримуються вимог цього пункту, на практиці не беруть до уваги принципову різницю між методологією бухгалтерського обліку щодо визнання результатів від обмінних (конверсійних) операцій з іноземною валютою та правилами податкового

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

обліку таких операцій і, складаючи податкову звітність, включають до неї дані, які обліковуються на балансовому рахунку 6204 “Результат від торгівлі іноземною валютою та банківськими металами”. У підсумку це призводить до юридичного ризику, загрожує значними штрафними санкціями податкових органів.

Розглянемо практичні аспекти порушеної теми.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

У бухгалтерському обліку доходи й витрати (прибутки і збитки) від операцій з **купівлі** іноземної валюти для потреб банку відображаються на дебеті або кредиті балансового рахунку 6204 “Результат від торгівлі іноземною валютою та банківськими металами” у вигляді різниці між вартістю купленої іноземної валюти та банківських металів за **офіційним курсом** гривні щодо іноземних валют і вартістю за курсом купівлі. А саме: у разі **додатної** різниці — **на кредиті** рахунку **6204**, а коли така різниця **від’ємна**, — **на дебеті** цього ж рахунку **6204**.

Результати операцій із **продажу** іноземної валюти за **національну валюту** також відображаються у бухгалтерському обліку за допомогою балансового рахунку **6204**. А саме: **додатна** різниця між **гривневим еквівалентом** проданої іноземної валюти за **офіційним** курсом гривні щодо іноземних валют та вартістю за **курсом продажу** — на кредиті рахунку **6204**, **від’ємна** — на дебеті того ж рахунку.

Наприклад, протягом одного кварталу банк придбав 10 000 доларів США за курсом 5 грн. 07 коп. і реалізував 6 000 доларів США за курсом 5 грн. 08 коп. При цьому офіційний курс гривні щодо долара США впродовж усього періоду становив 5 грн. 05 коп. Отже, у бухгалтерському обліку результати **від придбання** іноземної валюти повинні бути відображені на дебеті балансового рахунку 6204 як **від’ємна** різниця між **гривневим еквівалентом купленої іноземної валюти за офіційним курсом** гривні щодо іноземних валют **та її вартістю за курсом купівлі на дебеті** рахунку в сумі 200 грн. ($10\,000 \times 5.05 - 10\,000 \times 5.07$). А результати від продажу іноземної валюти у цьому періоді слід зафіксувати на кредиті балансового рахунку 6204 як **додатну** різницю між **гривневим еквівалентом** проданої іноземної валюти за **офіційним курсом** гривні щодо іноземних валют і **вартістю за курсом продажу** в розмірі 180 грн. ($6\,000 \times 5.08 - 6\,000 \times 5.05$).

Підсумковий результат від проведених у зазначеному періоді обмінних опе-

рацій визначатиметься дебетовим залишком на рахунку 6204 у розмірі 20 грн. (200 грн. дебетових оборотів мінус 180 грн. кредитових оборотів). Тобто витрати (збитки) за операціями з торгівлі іноземною валютою у бухгалтерському обліку будуть зафіксовані у розмірі 20 грн.

А якщо у наступному кварталі банк реалізує 12 000 американських доларів за курсом 5.09 грн. за 1 долар, а придбає 5 000 американських доларів за курсом 5.075 грн. за 1 долар, то результати від операцій банку з іноземною валютою у бухгалтерському обліку будуть зафіксовані відповідно. Від’ємна різниця між **гривневим еквівалентом купленої іноземної валюти за офіційним курсом** гривні щодо іноземних валют **та її вартістю за курсом купівлі** буде занесена **на дебет** рахунку **6204** у сумі 125 грн. ($5\,000 \times 5.05 - 5\,000 \times 5.075$). А додатна різниця відобразатиметься **на кредиті** рахунку **6204** у розмірі 480 грн. ($12\,000 \times 5.09 - 12\,000 \times 5.05$).

У підсумку прибуток від операцій з іноземною валютою у цьому кварталі становитиме 355 грн. (480 грн. кредитових оборотів за рахунком 6204 мінус 125 грн. дебетових оборотів за рахунком 6204). А наростаючим підсумком із початку року — 335 грн. (з урахуванням дебетового залишку за рахунком 6204 на початок цього кварталу).

ПОДАТКОВИЙ ОБЛІК

Принциповою відмінністю правил податкового обліку операцій з продажу або купівлі іноземної валюти за рішенням (для потреб) банку від методології бухгалтерського обліку таких операцій є те, що **офіційний курс гривні щодо іноземних валют** для визначення кінцевого фінансового результату обмінних (конверсійних) операцій за результатами звітного періоду **в податковому обліку не застосовується**.

Про це свідчить зміст підпункту 7.3.8 пункту 7.3 статті 7 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 28 грудня 1994 року № 334/94-ВР, нормами якого регламентується порядок розрахунку в податковому обліку фінансових результатів від обмінних (конверсійних) операцій банків з іноземною валютою.

Зазначеним пунктом встановлено, що “при здійсненні операцій з купівлі або продажу іноземної валюти за рішенням банку до складу валових доходів або валових витрат банку відносять кінцевий фінансовий результат обмінних (конверсійних) операцій за результатами звітного періоду.

Кінцевий фінансовий результат

обмінних (конверсійних) операцій за результатами звітного періоду вираховується як сума фінансових результатів обмінних (конверсійних) операцій за результатами кожного банківського дня. **Фінансовим результатом** обмінних (конверсійних) операцій за результатами банківського дня є **різниця між валовими доходами, отриманими (нарахованими) банком** внаслідок продажу іноземної валюти протягом такого банківського дня, **та валовими витратами, понесеними (нарахованими) у зв’язку із придбанням** іноземної валюти протягом такого банківського дня”.

У значенні інших підпунктів пункту 7.3 терміни “валові доходи” та “валові витрати” слід застосовувати, маючи на увазі суми гривень, отриманих від покупця іноземної валюти у зв’язку з її продажем, та суми гривень, сплачених продавцю іноземної валюти у зв’язку з її придбанням. Або у сумі іноземної валюти в гривневому еквіваленті, сплаченої (отриманої) контрагентом (від контрагентів) за конверсійними операціями.

Отже, кінцевий фінансовий результат (прибуток або збиток) від обмінних операцій з іноземною валютою розраховується шляхом порівняння сум гривень, сплачених банком протягом звітного податкового періоду у зв’язку з придбанням іноземної валюти, та сум гривень, отриманих банком за звітний податковий період у зв’язку з продажем іноземної валюти. І відповідно немає ніякої потреби у застосуванні в цьому розрахунку **офіційного курсу гривні щодо іноземних валют з метою переоцінки їх балансової вартості** на відповідні звітні дати.

Застосування вимог підпункту 7.3.8 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” до цифрових даних наведених вище умовних прикладів засвідчує суттєві розбіжності між даними кінцевих фінансових результатів за операціями в іноземній валюті в податковому обліку і результатами від торгівлі іноземною валютою, розрахованими за методологією бухгалтерського обліку.

Так, якщо застосувати до податкового обліку умови, які наводяться у першому прикладі розділу цієї статті “Бухгалтерський облік”, то сума валових витрат за операціями з іноземною валютою, що підлягають визнанню протягом звітного податкового періоду, дорівнюватиме **50 700** грн. ($10\,000 \times 5.07$) — сумі у національній валюті, сплаченій банком на користь продавця валюти за звітний податковий період (квартал). А сума валових доходів за цими операціями дорівнюватиме **30 480** грн.

(6 000 × 5.08) — сумі у національній валюті, отриманій від покупців іноземної валюти протягом звітного податкового періоду (кварталу).

Відповідно до вимог підпункту 7.3.8 кінцевий фінансовий результат за обмінними операціями звітного періоду має від'ємне значення у розмірі **20 220** грн. (50 700 — 30 480) і підлягає відображенню в рядку податкової декларації 04.2 “Витрати від торгівлі та переоцінки іноземної валюти”.

А в разі застосування умов другого прикладу до правил податкового обліку валові доходи звітного податкового періоду становитимуть 61 080 грн. (12 000 × 5.09), а валові витрати — 25 375 грн. (5 000 × 5.075).

Тому в цьому звітному податковому періоді кінцевий фінансовий результат має позитивне значення у розмірі 35 705 грн., яке підлягає відображенню в рядку податкової декларації 01.5 “Прибуток від операцій з торгівлі та переоцінки іноземної валюти”.

ВИСНОВКИ СТОСОВНО НАВЕДЕНИХ ПРИКЛАДІВ

Порівняння наведених умовних прикладів стосовно методології визначення результату від торгівлі іноземною валютою у бухгалтерському обліку та правилами податкового обліку щодо розрахунку кінцевого фінансового результату обмінних операцій звітного податкового періоду засвідчує, які наслідки можливі у разі недотримання під час складання податкової звітності вимог підпункту 7.3.8 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”.

У першому випадку — це заниження даних рядка податкової декларації 04.2 “Витрати від торгівлі та переоцінки іноземної валюти” на 20 200 грн. (20 220 — 20). Таке заниження призводить до автоматичного завищення на цю ж суму розміру об'єкта оподаткування (податкового прибутку) та переплати до бюджету податку на прибуток у розмірі 5 050 грн. (20 200 × 0.25%).

А в другому випадку — це заниження даних рядка податкової декларації 01.5 “Прибуток від операцій з торгівлі та переоцінки іноземної валюти” на суму 35 350 грн. (35 705 — 355). Заниження даних зазначеного рядка податкової декларації призводить до автоматичного заниження об'єкта оподаткування (податкового прибутку) на таку ж суму. Внаслідок чого за рахунок цього фактора можлива недоплата податку на прибуток у сумі 8 838 грн. (35 350 × 25%).

Також, на нашу думку, слід звертати увагу на ряд суб'єктивних чинників,

які можуть негативно впливати на прийняття рішення щодо безпідставної заміни правил податкового обліку на методологію бухгалтерського обліку під час визначення кінцевого фінансового результату за обмінними (конверсійними) операціями.

Так, для відображення результатів за такими операціями призначені рядки податкової декларації 01.5 “Прибуток від операцій з торгівлі та переоцінки іноземної валюти” і 04.2 “Витрати від торгівлі та переоцінки іноземної валюти”, затверджені наказом ДПА України від 24 жовтня 2005 року № 473.

Зважаючи на назви рядків, можна дійти висновку, що банківські установи повинні, крім результатів обмінних операцій, відображати ще й результати переоцінки іноземної валюти.

Проте словосполучення “та переоцінки іноземної валюти” слід розглядати лише як описку.

Такі обставини підтверджуються пунктом 3.1 розділу 3 Порядку складання декларації з податку на прибуток банку, затвердженого наказом ДПА України від 31 березня 2003 року № 148 (зі змінами, у тому числі внесеними наказом від 24 жовтня 2005 року № 473).

Зазначеним пунктом передбачається, що дані рядків податкової декларації 01.5 “Прибуток від операцій з торгівлі та переоцінки іноземної валюти” і 04.2 “Витрати від торгівлі та переоцінки іноземної валюти” підлягають формуванню виключно на підставі вимог підпункту 7.3.8 пункту 7.3 статті 7 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”, норми якого не передбачають для банківських установ обов'язків щодо відображення у даних податкового обліку результатів переоцінки іноземної валюти. Адже згідно з пунктом 5 Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” від 24 грудня 2002 року № 349-IV із Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” було вилучено останній абзац підпункту 7.3.8, нормами якого раніше передбачалося, що на іноземну валюту, яка входить до складу коштів банку за станом на останній день звітного періоду, поширювався порядок переоцінки іноземної валюти, визначений підпунктом 7.3.6 для інших платників податку.

Крім того, норми підпунктів 7.3.4 — 7.3.8 цього закону фактично забороняють банкам проводити такі дії у податковому обліку. Відсутність в останніх обов'язків щодо переоцінки іноземної валюти є однією з головних відмінностей між правилами податко-

вого обліку операцій з купівлі та продажу іноземної валюти платників податку, які мають статус банківської установи, та правилами податкового обліку тих платників податку, які такого статусу не мають. Адже, на відміну від банків, інші платники податку повинні застосовувати підпункти 7.3.4 — 7.3.7, а не 7.3.8 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”.

За вимогами підпункту 7.3.4 в інших платників податку, на відміну від банків, під час купівлі іноземної валюти за гривні валові доходи або валові витрати не змінюються. А сума гривень, сплачених продавцю іноземної валюти, вважається балансовою вартістю іноземної валюти.

Згідно ж із підпунктом 7.3.5 під час продажу іноземної валюти за гривні валові доходи інших платників податку збільшуються на суму гривень, отриманих від купівлі іноземної валюти, а їх валові витрати, на відміну від банків, збільшуються не на суму гривень, сплачених ними раніше, під час придбання іноземної валюти, а на балансову вартість такої іноземної валюти.

При цьому в діючій на даний час редакції підпункту 7.3.6 зазначено, що податковий облік балансової вартості іноземної валюти іншими платниками податку здійснюється за оцінкою її середньозваженої вартості відповідно до вимог національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку.

Таким чином, інші платники податку (не банки) під час продажу придбаної раніше іноземної валюти повинні визначати результати операцій з купівлі та продажу іноземної валюти з урахуванням сум її переоцінки, порядок проведення якої регламентується стандартом бухгалтерського обліку, про котрий мовиться у підпункті 7.3.6.

А те, що такий порядок визначення фінансового результату не поширюється на банківські установи, засвідчує зміст першого абзацу підпункту 7.3.8, де зазначено, що “банки здійснюють відмінний від інших платників податку податковий облік результатів операцій з іноземною валютою”.

Перша відмінність такого обліку полягає в тому, що банки, на відміну від інших платників податку, повинні визнавати валові витрати під час придбання іноземної валюти. Причому ця, перша відмінність автоматично спричиняє інші відмінності у податковому обліку операцій з іноземною валютою. Адже визнання валових витрат під час купівлі іноземної валюти звільняє банки від обов'язку обліковувати у податковому обліку суму гривень, сплачених продавцю іноземної валюти, як балансову вартість

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

іноземної валюти. Це друга принципова відмінність. А третя відмінність полягає у відсутності обов'язків щодо переоцінки придбаної валюти, оскільки немає бази у вигляді балансової вартості іноземної валюти для проведення таких дій.

Отже, термін “переоцінка” у словосполученні “та переоцінки іноземної валюти”, що застосовується в назві рядків 01.5 і 04.2 податкової декларації, затвердженої наказом ДПА, не слід використовувати як підставу для ігнорування вимог підпункту 7.3.8 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств” та норм підпункту 7.3.3 цього ж закону. А саме, крім обмінних (конверсійних) операцій з іноземною валютою, банки повинні вести ще й податковий облік балансової вартості заборгованості, основна сума якої (без процентів, комісій, винагород) виражена в іноземній валюті у порядку, передбаченому підпунктом 7.3.3 Закону України “Про оподаткування прибутку підприємств”.

Згідно із цим підпунктом термін “заборгованість” означає: основна сума (непогашена частина основної суми) фінансового кредиту, депозиту (вкладу); сума процентів, нарахованих на основну суму фінансового кредиту, депозиту (вкладу), строк оплати яких минув на дату закінчення звітного періоду. У цьому разі банки, як і всі інші платники податку, повин-

ні здійснювати перерахунок (переоцінку) балансової вартості такої заборгованості.

Зауважимо, що балансова вартість заборгованості, основна сума якої виражена в іноземній валюті, за своєю правовою та економічною суттю є терміном, який має самостійне і відмінне значення від терміна “іноземна валюта” (його офіційне тлумачення міститься у пункті 1 статті 1 Декрету Кабінету Міністрів України “Про систему валютного регулювання і валютного контролю”).

Зазначеним пунктом декрету встановлено, що “іноземна валюта – іноземні грошові знаки у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет, що перебувають в обігу, та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, але підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу, кошти у грошових одиницях іноземних держав і міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях, що перебувають на рахунках або вносяться до банківських та інших фінансових установ за межами України...”

ВИСНОВКИ

На підставі положень попереднього розділу статті наголошуємо, що за порукою уникнення юридичного

та операційно-технологічного ризиків, які виникають у разі неправильної податкової оцінки активів і зобов'язань, котрі визнаються у даних бухгалтерського обліку в зв'язку із проведенням операцій з купівлі чи продажу іноземної валюти за рішенням банку, є наявність у банках постійно діючої системи оцінки та контролю ризиків. На нашу думку, головними факторами у цій системі щодо питання, яке є предметом даної статті, повинні бути:

– наявність адекватної, ефективної, доведеної до безпосередніх виконавців внутрішньої нормативної бази (положень, процедур тощо) стосовно порядку визначення у податковому обліку фінансового результату від обмінних (конверсійних) операцій з іноземною валютою;

– наявність належних механізмів контролю (внутрішній та зовнішній аудит, відповідні процедури тощо), які забезпечили б дотримання норм податкового законодавства і вимог пункту 3.3 розділу 3 Положення “Про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України”, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 грудня 1998 року № 566.

Тритомна монографія “Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку”

Шановний читачу!

У третьому кварталі 2008 року планується видання тритомної монографії “Фінансово-монетарні важелі економічного розвитку” під редакцією члена-кореспондента НАН України А.І.Даниленка. В ній уперше в Україні зроблено спробу системного аналізу державних фінансів, грошово-кредитної сфери та фондового ринку крізь призму єдиної фінансової політики та спробу обґрунтування відповідних фінансово-монетарних важелів розвитку економіки України.

Монографію підготовлено Державною установою “Інститут економіки та прогнозування НАН України” на основі наукових досліджень, проведених нею у 2000–2007 роках. Висновки і пропозиції щодо багатьох проблем фінансово-монетарної сфери, викладені у книзі, в ряді випадків обґрунтовуються в економічній літературі вперше. Всі положення, наведені в ній, базуються на великому масиві інформації, систематизованій за сім років.

Результати досліджень викладено у трьох томах:

- I том “Фінансова політика та податково-бюджетні важелі її реалізації”;
- II том “Механізми грошового та фінансового ринку і їх вплив на розвиток економіки України”;
- III том “Фінанси підприємств: тенденції, стан та напрямки розвитку”.

Обсяг монографії – близько 75 друк. арк. У її написанні брали участь такі відомі вчені, як академік НАН України О.М.Алимов, члени-кореспонденти НАН України А.І.Даниленко та Б.М.Данилишин, доктори економічних наук О.І.Барановський, М.Д.Білик, О.О.Веклич, Т.І.Єфименко, О.П.Кириленко, М.І.Савлук, А.М.Соколовська, Т.Є.Унковська, О.О.Терещенко, Л.М.Шабліста, Н.М.Шелудько, кандидати економічних наук С.А.Буковинський, Н.І.Гребеник, В.В.Зимовець, О.М.Кошик, А.А.Максюта, А.В.Федоренко, С.С.Шумська.

Замовлення надсилайте на адресу: 01011, м. Київ, вул. Панаса Мирного, 26, к. 1009, відділ фінансово-монетарного регулювання.

Додаткову інформацію можна отримати за тел.: (044) 280-18-59; звертатися до Г.І.Трефілової.

У замовленні просимо зазначити кількість примірників, форму оплати та її гарантії.

Замовлення приймаються до 1 вересня 2008 року.

Теорія і практика/

Складові процесу управління ліквідністю банку

У статті проаналізовано теоретичні засади і практичні методи управління ліквідністю банку. Визначено основні етапи цього процесу та відповідні завдання для менеджерів банку.

Віра Крилова

Начальник відділу досліджень фінансово-банківської системи Центру наукових досліджень Національного банку України. Кандидат економічних наук

Руслан Набок

Заступник начальника відділу досліджень фінансово-банківської системи Центру наукових досліджень Національного банку України

З апорукою успіху будь-якого банку є ефективне управління ліквідністю. Воно є одним із ключових елементів менеджменту банку. Оскільки ліквідність забезпечує платоспроможність кредитної установи, то природно, що менеджери банку здійснюють постійний моніторинг і контроль за її рівнем. Це, в свою чергу, потребує розроблення ефективних управлінських інструментів, які б давали змогу відстежувати і нівелювати вплив на рівень ліквідності як зовнішніх, так і внутрішніх факторів.

При побудові схеми управління

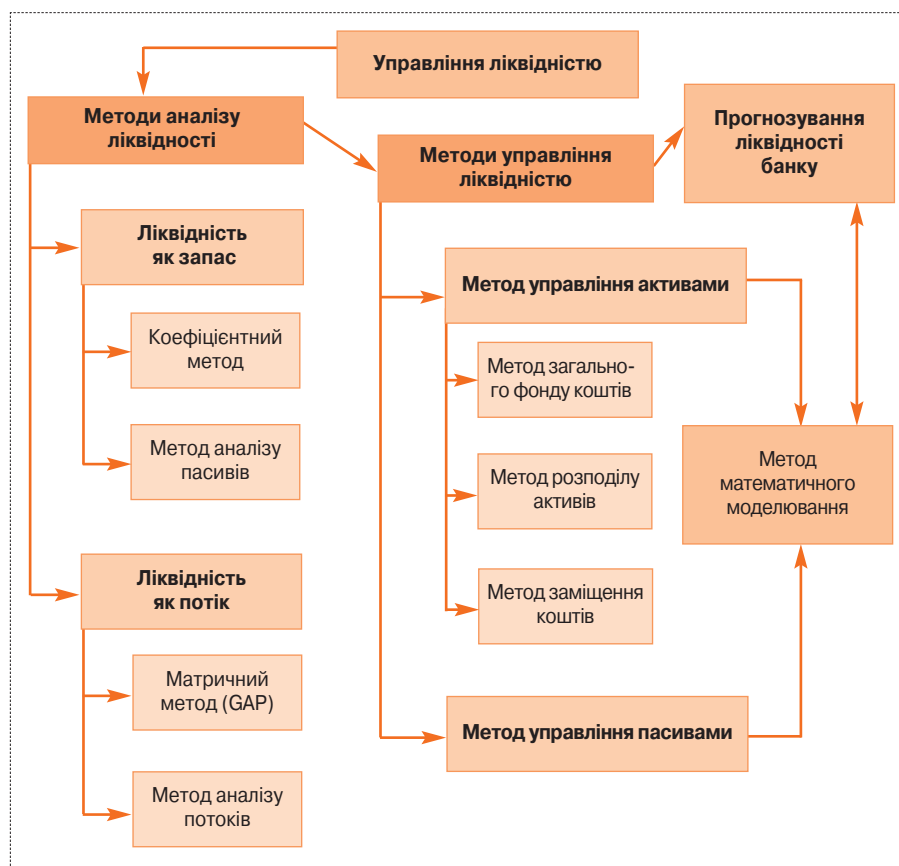
ліквідністю (див. схему 1) доцільно враховувати такі її особливості:

- ♦ наявність різних підходів до визначення ліквідності, що призводить до виникнення значної кількості методів (способів) її оцінки;

- ♦ тісний взаємозв'язок між ліквідністю і дохідністю.

У процесі аналізу балансу банку на предмет рівня ліквідності можуть бути виявлені відхилення у бік як зниження мінімально припустимих значень, так і їх істотного перевищення. У першому випадку банки повинні привести показники ліквідності у відповідність із

Схема 1. Управління ліквідністю банку

БАНКИ УКРАЇНИ

нормативними значеннями, проте варто мати на увазі, що це може призвести до зменшення доходності.

У випадку значного перевищення фактичного значення основного нормативного коефіцієнта ліквідності над встановленим мінімально припустимим ефективність діяльності менеджменту банку оцінюється як низька, оскільки не використані всі можливості для максимізації прибутку банку. Отже, аналіз ліквідності балансу банку доцільно проводити одночасно з аналізом його прибутковості. Досвід роботи банків свідчить, що вони одержують більше прибутку, коли функціонують на межі мінімально допустимих значень нормативів ліквідності, тобто максимально використовують надані їм можливості щодо залучення коштів.

Цільова функція управління ліквідністю банку полягає у максимізації прибутку при обов'язковому дотриманні встановлених регулятором та обумовлених самим банком нормативів ліквідності.

Це потребує відповідного оперативного-інформаційного забезпечення. Банк повинен володіти оперативною інформацією про наявні в нього ліквідні кошти, очікувані надходження і майбутні платежі. Таку інформацію доцільно подавати у вигляді графіків надходжень і платежів, що впливають із прийнятних зобов'язань на відповідний період

(декаду, місяць тощо). Вона є основою для розгляду пакета кредитних пропозицій на певний період.

Оцінка ліквідності банку як запасу або потоку впливає на вибір найбільш доречного методу управління ліквідністю. Наприклад, якщо банк оцінює ліквідність як запас, то, швидше за все, буде обрано метод загального фонду коштів, оскільки менеджмент банків здійснює моніторинг за кількісним критерієм ліквідності.

МЕТОДИ АНАЛІЗУ (ОЦІНКИ) ЛІКВІДНОСТІ

Водночас із використанням методів аналізу ліквідності як запасу і як потоку науковці при оцінці ліквідності також виділяють методи внутрішньої та зовнішньої оцінки ліквідності (див. таблицю 1).

До методів внутрішньої оцінки належать: коефіцієнтний аналіз ліквідності балансу та аналіз грошових потоків (як різновид – оцінка величини чистого вибуття зобов'язань банку).

До методів зовнішньої оцінки ліквідності належать: оцінка зміни характеристики платоспроможності банку та оцінка величини чистого вибуття зобов'язань банку.

Оцінка ліквідності банку на основі коефіцієнтів є найдоступнішою і найпоширенішою. Суть цього методу по-

лягає в розрахунок низки коефіцієнтів, що характеризують ліквідність балансу, стабільність зобов'язань банку та його потреби в додаткових ліквідних коштах.

Виділяють три основні групи коефіцієнтів:

1. Коефіцієнти для розрахунку обсягу і структури зобов'язань банку;
2. Коефіцієнти для визначення обсягу і структури ліквідних коштів, що перебувають на балансі банку;
3. Коефіцієнти, які дають можливість визначити спроможність виконання банком своїх зобов'язань за рахунок ліквідних активів.

Як правило, визначається один (або декілька) основних коефіцієнтів для оцінки ліквідності. Інші є додатковими, такими, що використовуються задля детальнішого дослідження того чи іншого аспекта ліквідності.

Достовірне визначення потреби банку в ліквідних коштах – важлива складова процесу управління банківською ліквідністю. Використання коефіцієнтів дає змогу всебічно аналізувати потребу банку в ліквідності, її стан, а також – точніше оцінювати ризик незбалансованої ліквідності банку. Розробивши внутрібанківську систему деталізованих показників ліквідності, банківські аналітики зможуть отримувати оперативні дані, що дасть змогу планувати діяльність з урахуванням специфіки операцій конкретного банку.

Заслуговує на увагу процедура оцінки ліквідності за допомогою коефіцієнтів, розроблена ТОВ НВП "ИНЭК" (Росія). Згідно з нею для оцінки ліквідності використовуються п'ять коефіцієнтів (див. таблицю 2).

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНОСТЮ БАНКУ

Сутністю проблеми управління ліквідністю банків є насамперед невідповідність попиту і пропозиції щодо ліквідних коштів, що потребує постійного контролю цього розриву.

Пропозиція готівкових коштів формується за рахунок тимчасово вільних ресурсів окремих банків на міжбанківському кредитному ринку, нових депозитних внесків клієнтів банку, поповнення вже наявних рахунків, доходів тощо. Завданням керівництва банку є задоволення попиту на готівку в повному обсязі, тобто підтвердження платоспроможності банку (див. таблицю 3).

Для задоволення попиту на ліквідні кошти банк використовує певні потенційні джерела пропозиції, найважливішим із яких є надходження depo-

Таблиця 1. Методи оцінки ліквідності банку

Метод	Суть методу	Застосування
Внутрішні методи		
Коефіцієнтний аналіз ліквідності балансу	Розрахунок співвідношення залишків ліквідних активів і зобов'язань банку, які відображаються на балансі	1. При управлінні ліквідністю у великих банках і банках, де відсутня можливість проводити аналіз платіжних потоків. 2. При внутрішньому аналізі – органами контролю, рейтинговими агентствами
Аналіз грошових потоків	Розрахунок на дату, яка аналізується, всіх вхідних і вихідних грошових потоків	1. При управлінні ліквідністю більшістю банків, здатних організувати в себе моніторинг і оцінку грошових потоків, що проводяться банком. 2. При зовнішньому аналізі застосовується рідко, оскільки в офіційній звітності банку немає всієї необхідної інформації
Зовнішні методи		
Оцінка величини чистого вибуття зобов'язань банку	Розраховується обсяг ліквідних коштів, які потрібні банку в разі максимального зменшення його зобов'язань	1. При управлінні ліквідністю середніми банками, які здійснюють велику кількість операцій, за неможливості використати метод аналізу платіжних потоків. 2. При зовнішньому аналізі використовується так же активно, як і коефіцієнтний метод
Оцінка зміни характеристики платоспроможності банку	Оцінюються сигнали з ринку, які свідчать про погіршення платоспроможності банку	1. При управлінні ліквідністю як самостійний метод використовується дуже рідко, застосовується лише як додатковий індикатор. 2. При зовнішньому аналізі найчастіше використовують клієнти банку

Джерело: [1].

Таблиця 2. Показники для оцінки ліквідності за методикою ТОВ НВП "ИНЭК"

Показник	Розрахунок	Діапазон
Миттєва оперативна ліквідність (L1) – це співвідношення резерву першої черги (РПЧ) і залучених ресурсів у вигляді кредитів і депозитів до запитання та на один день, а також баласту банку (невиконаної заборгованості). Показник характеризує миттєву ліквідність банку за одноденними залученими ресурсами	$РПЧ / \text{Залучені одноденні ресурси (ОВм1)}$, де РПЧ – каса та прирівняні до неї кошти, коррахунки і депозити в інших банках; ОВм1 – овердрафт, одноденні кредити (overnight), депозити до запитання, невиконана заборгованість	1.50 – 3.50
Миттєва ліквідність (L2) – це співвідношення резерву першої черги (РПЧ) і миттєвих зобов'язань банку. Відображає загальну миттєву ліквідність банку з точки зору балансу, тобто кількісно оцінює резерв першої черги	$РПЧ / \text{Миттєві зобов'язання (ОВм2)}$, де ОВм2 = ОВм1+ (коррахунки "Лоро", рахунки банків у металах, а також зобов'язання до запитання і на один день за рахунками корпоративних та індивідуальних клієнтів, їх рахунки в металах, кошти державного бюджету і місцевих бюджетів та фондів)	0.15 – 0.25
Поточна ліквідність "песимістична" (L3) – це співвідношення резервів першої та другої черги (РПЧ + РДЧ) і зобов'язань до 30 днів та 50% наданих гарантій. Показник оцінює поточну ліквідність банку за умов повернення одноденних ліквідних активів лише від нерезидентів	$(РПЧ + РДЧ) / \text{Поточні зобов'язання (ОВт)}$, де РДЧ – ліквідні активи, розміщені серед нерезидентів до запитання і на один день; ОВт = ОВм2+ (строкові кошти, отримані від центрального банку, банків, корпоративних та індивідуальних клієнтів як резидентів, так і нерезидентів, 50% наданих гарантій, боргові цінні папери банку)	0.45 – 0.55
Поточна ліквідність "оптимістична" (L4) – це співвідношення резервів першої, другої черги і розширених резервів другої черги (РРДЧ) та зобов'язань до 30 днів і 50% наданих гарантій	$(РПЧ + РДЧ + РРДЧ) / \text{Поточні зобов'язання (ОВт)}$, де РРДЧ – ліквідні активи, розміщені серед резидентів до запитання і на один день	0.45 – 0.55
Генеральна (загальна) ліквідність (L5) – це співвідношення резервів першої, другої черги і розширених резервів другої черги (РРДЧ) та зобов'язань банку. Має на меті оцінку можливості одночасного погашення банком усіх його зобов'язань. Показує загальну ліквідність зобов'язань банку на випадок настання несприятливих умов	$(РПЧ + РДЧ + РРДЧ) / \text{Зобов'язання банку (Об)}$, де Об – емітовані цінні папери, коррахунки інших банків, невиконана заборгованість, одноденні залучення, кошти в розрахунках, поточні і розрахункові рахунки	0.35 – 0.45

Джерело: [2].

зитів від клієнтів (включаючи поповнення вже наявних вкладів). Цьому джерелу притаманна сезонність. Надходження на рахунки клієнтів інтенсивніші на початку і в середині місяця. Погашення клієнтами виданих раніше кредитів надає додаткові кошти для задоволення нових потреб у ліквідних коштах разом із продажем активів банком (таких, як ліквідні цінні папери з інвестиційного портфеля).

Отже, різноманітні джерела попиту і пропозиції ліквідних коштів загалом визначають нетто-ліквідну позицію кожного банку в будь-який момент часу, яка визначається як різниця між пропозицією ліквідних коштів і попитом на них.

У разі перевищення попиту на ліквідні кошти у банку виникає дефіцит ліквідності, який потребує залучення додаткових ліквідних коштів.

У випадку перевищення пропозиції ліквідних коштів над їх попитом у банку виникає надлишок ліквідності, який потребує розроблення графіка інвестування (розміщення) вільних коштів з урахуванням часового фактору. Взагалі часовий фактор має вирішальне значення для ефективного управління

ліквідністю банку.

Банківські установи мають певну невідповідність між строками погашення за активами і зобов'язаннями. Надходження готівки від реалізації активів за строками рідко збігається з кількістю готівкових коштів, необхідних для покриття заборгованості.

Проблема, яка виникає в разі невідповідності строків, полягає в тому, що банки мають високу частку зобов'язань, котрі потребують негайного виконання (внески до запитання, позики на грошовому ринку тощо). Таким чином, банки повинні бути готовими задовольнити попит на грошові кошти,

який в окремі періоди може бути доволі значним, особливо наприкінці першого тижня місяця і протягом певних сезонів року.

Ще одним джерелом потенційних проблем ліквідності є чутливість банків до зміни процентної ставки. Коли відбувається зростання процентних ставок, деякі вкладники вилучають свої кошти з метою пошуку прибутковіших шляхів їх інвестування. Отже, є взаємозв'язок між ризиком ліквідності і процентним ризиком, який доцільно враховувати при управлінні ліквідністю банку. Процентний ризик, у свою чергу, тісно пов'язаний із кредитним,

Таблиця 3. Джерела попиту і пропозиції ліквідних коштів банку

Джерела пропозиції ліквідних коштів	Джерела попиту на ліквідні кошти
Надходження депозитів від клієнтів	Зняття коштів із депозитів клієнтів
Доходи від продажу недепозитних банківських послуг	Заявки на отримання кредитів від платоспроможних клієнтів
Погашення наданих раніше кредитів	Оплата видатків із залучення недепозитних коштів
Продаж активів банку	Операційні видатки і сплата податків у процесі продажу банківських послуг
Залучення коштів на грошовому ринку	Виплата дивідендів акціонерам

Джерело: [3].

Схема 2. Теорії управління ліквідністю

оскільки при зростанні ціни кредиту клієнти, які вже отримали позички, можуть припинити подачу заявок на нові кредити або прискорити використання кредитних ліній, що мають низькі процентні ставки. Тобто зміна ставок позначається на попиті клієнтів як на депозити, так і на кредити, що значно впливає на рівень ліквідності банку. Більше того, зміна процентних ставок впливає на ринкову вартість активів, що спонукає банк до продажу активів задля отримання додаткових ліквідних коштів, а отже, — спричиняє вплив на вартість позик на грошовому ринку.

Збільшення обсягу неповернення кредитів, зниження ринкової вартості цінних паперів, несприятливі зміни ринкових процентних ставок і курсів валют тощо можуть призводити до виникнення суттєвих розривів ліквідності та, як наслідок, до збільшення ризику ліквідності банку.

Не менш важливою проблемою управління активами є дилема між ліквідністю і доходністю банку. За інших однакових умов, більша частина банківських ресурсів спрямована на задоволення попиту на ліквідні кошти, а менша — на досягнення бажаного рівня доходності банку.

Тому при розробленні стратегії управління ліквідністю має бути враховане її основне функціональне призначення, що полягає у вирішенні таких завдань:

- задоволення попиту на кредитні ресурси;
- виконання вимог за депозитними операціями;
- обмеження неприбуткового продажу активів;
- оптимізація вартості залучених ресурсів на фінансовому ринку;
- оптимізація доходності банківських операцій і загальної прибутковості банку.

Є чотири основні теорії управління

ліквідністю [4], які обґрунтовують загальні підходи до управління активами й пасивами банку (див. схему 2).

Відповідно до **теорії комерційних позик** банк може зберігати свою ліквідність у разі, якщо активи розміщені в короткострокові позики, що своєчасно погашаються за нормального стану ділової кон'юнктури. Тобто банк повинен надавати кредити підприємствам лише для поповнення обігового капіталу або під створення товарних запасів та враховувати виключно короткострокові цінні папери. Крім того, процеси розвитку вторинних ринків цінних паперів і деяких видів кредитів (іпотечного, споживчого кредиту) суттєво розширили можливість підтримання ліквідності банку. Наприклад, такий механізм, як сек'юритизація активів дає змогу знімати частину ризикових активів з балансу банку і поліпшувати його поточну ліквідність шляхом перетворення менш ліквідних активів на більш ліквідні [5].

Стратегія, відповідно до якої банки повинні зосередитися на наданні короткострокових позичок, була поширена аж до кінця 1930-х рр. [6]. Основним недоліком теорії комерційних позик було те, що вона добре працювала в умовах стабільного розвитку економіки, але не в умовах економічної кризи.

У періоди економічного спаду підприємства зазнають значних труднощів зі збутом своєї продукції, що спричиняє несвоєчасне погашення ними банківських кредитів. Внаслідок цього кредитні установи, котрі надають переважно короткострокові кредити підприємствам на поповнення їх обігового капіталу, зазнають великих збитків, що, врешті-решт, позначається на ліквідності банків.

Теорія переміщення (трансформації) активів стверджує, що банк може підтримувати свою ліквідність, якщо він постійно має достатню кількість таких

активів, котрі можуть бути легко трансформовані в готівку в будь-який час. Теорія переміщення активів як метод управління банківською ліквідністю була поширеною в 1940—1950-х роках.

Недолік цієї теорії полягає в обмеженій кількості активів, прийнятних як вторинні резерви банківської ліквідності. Банк, за зазначеною теорією, має прагнути розширювати свої вкладення в активи, які легко трансформуються в ліквідні активи, однак такі активи практично не приносять доходу. Отже, збільшення частки вторинних резервів у банківських активах обмежує рівень рентабельності банку. Крім того, в період економічних криз вартість навіть першокласних цінних паперів може значно знижуватися.

Загальноприйнятним правилом формування структури банківських активів є наявність фактично в кожного банку активів, що легко трансформуються, так званих резервів ліквідності другої черги. Банки формують свої вторинні резерви ліквідності переважно у вигляді державних цінних паперів.

Якщо недискреційні перетворення активів наперед плануються з метою зіставлення операційних надходжень за договірними вимогами банку з операційними платежами за його зобов'язаннями, то такий підхід до управління ліквідністю називається **теорією очікуваного доходу**. Сутність цієї теорії полягає в тому, що за основу платежів банку в рахунок погашення кредитів приймаються майбутні доходи позичальників. Тобто акцент у діяльності банку із забезпечення своєї ліквідності робиться на оцінці ділового ризику операцій, котрі кредитуються. Ця теорія також стверджує, що на банківську ліквідність можна впливати через організацію структури кредитів та інвестицій (вкладень у цінні папери) за строками їх погашення, намагаючись зробити так, щоб надходження готівки були регулярними і передбачуваними. Портфель, значна частина якого — кредити, що передбачують щомісячні або щоквартальні платежі в рахунок погашення основного боргу і відсотків, є ліквідним, оскільки регулярні потоки готівки легко планувати [7]. Теорія очікуваного доходу сприяла розвитку банківської справи. Вона привела до появи в 1950—1960-х рр. так званих "амортизаційних кредитів" (тобто кредитів, що погашаються в розстрочку), а також диверсифікованих за строками портфелів цінних паперів.

Теорія очікуваного доходу може бути використана лише в умовах стабільної економіки, коли більшість під-

приемств має стійкий фінансовий стан (тобто коли у банків є можливість відбору надійних позичальників), а загальний рівень попиту на товари та послуги, що виробляються в економіці, досить високий. Отже, теорія очікуваного доходу використовується на практиці лише тоді, коли загальний ризик проведення кредитних операцій незначний.

Починаючи з 1960-х рр., банки для розширення своїх операцій почали активно залучати додаткові ресурси з грошового ринку, зокрема: позики в інших банків (у тому числі позики у центрального банку); кошти, отримані від продажу активів за умови зворотного викупу (РЕПО-угоди); кошти, отримані в результаті випуску короткострокових боргових зобов'язань (головним чином депозитних сертифікатів). Термін таких запозичень, як правило, не перевищує одного року.

Метод управління банківською ліквідністю, заснований на мобілізації грошових коштів із зовнішніх (відносно банку) джерел, одержав назву **теорії управління пасивами (теорія мобілізації коштів)**. Можливість для банку здійснювати широке запозичення на грошовому ринку для регулювання своєї ліквідності значною мірою залежить від його кредитоспроможності й репутації.

Широкому застосуванню в банках з метою регулювання ліквідності теорії управління пасивами сприяв процес стрімкого збільшення в 1950–1960 рр. попиту на банківські кредити за одночасного повільного зростання бази основних депозитів (термінових та ощадних вкладів, депозитів до запитання).

Підхід до забезпечення банківської ліквідності, заснований на управлінні пасивами, має низку переваг порівняно з методами, що ґрунтуються на управлінні активами. По-перше, він дає змогу банку не змінювати структури активів, що склалася. По-друге, банк, здатний безперешкодно залучати в необхідних обсягах ресурси із зовнішніх джерел, може мінімізувати свої активи у формі високоякісних (ліквідних), але низькодохідних інструментів. По-третє, шляхом запозичення коштів на грошовому ринку банк може уникнути необхідності збиткового продажу своїх довгострокових дохідних активів (тобто за ціною, нижчою від ціни їх первинного придбання) – боргових цінних паперів, деяких видів кредитів – у випадку, якщо виникла раптова потреба в ліквідних засобах для задоволення законних вимог клієнтів.

Однак метод управління пасивами

має і недоліки. Основні з них такі. Пасиви, що залучаються зовні, є ресурсами короткострокового характеру. Оскільки банки залучають їх, як правило, для фінансування середньо- і довгострокових вкладень, то підвищується ризик незбалансованості за строками між активними й пасивними банківськими операціями. Це може привести до ситуації тимчасової неплатоспроможності банку, коли коштів, що вивільняються з активних операцій, буде недостатньо для погашення термінових зобов'язань перед вкладниками. Більше того, банк, який постійно залучає ресурси грошового ринку, потрапляє в залежність від його стану (тобто від можливості отримати рефінансування з ринку). У періоди економічних криз, коли всі економічні суб'єкти відчувають дефіцит вільних грошових коштів, у банку може виникнути дефіцит ресурсів для погашення попередніх зобов'язань. Також унаслідок високих витрат банку за використання зовнішніх ресурсів знижується рентабельність його діяльності.

Як свідчить практика, дрібні та середні банки в своїй роботі з регулювання ліквідності в основному управляють активами. Через свою слаборозвинену інфраструктуру і незначну популярність такі банки мають обмежені можливості щодо оперативної мобілізації коштів із зовнішніх джерел. Великі банки мають більший доступ на ринок зовнішніх ресурсів. Вони прагнуть більшою мірою спиратися в своїй діяльності на управління пасивами. Широке використання великими банками для регулювання своєї ліквідності методів, заснованих на управлінні пасивами, обумовлено передусім їх прагненням мінімізувати частку недохідних активів (резервів ліквідності другої черги). Статистика банків США свідчить, що зі збільшенням розміру банку в його пасивах знижується частка депозитів клієнтів і збільшується частка зобов'язань грошового ринку (керованих пасивів: депозитів банків, великих строкових депозитів корпорацій, придбаних федеральних резервних фондів, РЕПО-угод) [3].

ПРОГНОЗУВАННЯ ЛІКВІДНОСТІ БАНКУ

Оцінка майбутньої позиції ліквідності має ґрунтуватися на прогнозах формування портфеля активів із позицій якісного та кількісного їх складу, насамперед – на визначенні ліквідності активів.

З метою визначення потреби в

ліквідних коштах банку доцільно виділити такі етапи:

1. *Визначення оптимального співвідношення між ліквідними та іншими активами*, тобто встановлення нижньої та верхньої меж коридору.

2. *Оптимізація структури власне ліквідного портфеля*. Визначення оптимального співвідношення між грошовими коштами і цінними паперами в середині коридору.

Найкращі результати щодо визначення необхідного рівня ліквідних коштів для цілей управління ліквідністю банку дає модель Уолена [8]. Інші моделі визначення потреби в ліквідних коштах (Баумоля і Міллера-Орра) мають певні передумови або неточності, що не дає змоги обґрунтовано аналізувати рух коштів у банку, тобто виникає потреба у проведенні додаткових процедур задля отримання цілісної адекватної інформації.

Відповідно до моделі Уолена попит на ліквідні кошти (трансакційний попит) із боку банку слід розглядати з позиції мотиву обережності, який передбачає, що невідомими є як обсяг надходжень грошових коштів до банку, так і обсяг майбутніх платежів. Якщо в банку не виявиться ліквідних коштів, достатніх для покриття платежів, то він зазнає втрат, оскільки буде змушений залучати кошти з грошових ринків [9].

Чим більше ліквідних коштів банк зберігає, тим менш імовірно, що він зазнає втрати ліквідності, але тим більший дохід він втрачає. Оптимальний розмір ліквідних коштів знаходиться між мінімальним обсягом ліквідних коштів, необхідних для здійснення касових операцій, і обсягом, що гарантовано покриває всі потреби в ліквідних коштах. Ця оптимальна величина забезпечує збереження балансу між витратами у вигляді втраченого доходу і, як правило, зберігає ліквідність банку.

При побудові системи управління ліквідністю доцільно враховувати тісний взаємозв'язок ліквідності з дохідністю. Завданням менеджменту банку є вироблення виваженої політики поєднання дещо конфліктних між собою показників ліквідності та дохідності. Показники ліквідності мають задовольняти в першу чергу вимоги регулятора; дохідності – вимоги засновників, тому у функції максимізації прибутку банку має бути присутній аргумент ліквідності. Методика управління ліквідністю має бути гнучкою, оперативною та відкритою для порівняння з показниками дохідності (це, як правило, рентабельність).

Оцінка ліквідності є передумовою для проведення управлінських і прогнозних дій. Прогнозування — це процес формування прогнозу про об'єкт на основі вивчення тенденцій його розвитку.

Щоб приймати будь-які рішення, потрібно скласти прогноз стану ліквідності на майбутнє. На який термін — залежить від мети банку та його виду. Основою складання прогнозу на майбутній період є два основних моменти:

- ◆ прогнозування відповідно до укладених договорів на визначений період;
- ◆ прогнозування зміни ліквідності незалежно від укладених на певний момент договорів.

Основна суть прогнозування полягає в передбаченні тенденцій майбутнього розвитку об'єкта досліджень на основі глибокого та всебічного вивчення закономірностей взаємодії внутрішніх і зовнішніх чинників у динаміці з метою обґрунтування перспективних рішень і визначення їх можливих наслідків. Складовою процесу прогнозування є розроблення прогнозної моделі, що дасть змогу отримати в певному обсязі прогнозну інформацію про його розвиток. Процес прогнозування можна розподілити на кілька етапів.

На першому здійснюється отримання інформації про:

- ◆ терміни надання та повернення коштів за активними операціями банку (кредити, погашення і купівля цінних паперів);
- ◆ надходження і виплату коштів за пасивними операціями банку (депозити, виплати за цінними паперами банку як емітента);
- ◆ надходження і виплату коштів за позабалансовими операціями банку (трастові, депозитарні операції, зберігання, консультації);
- ◆ надходження і виплату коштів за загальногосподарськими договорами та операціями (оплата праці працівників, витрати на утримання приміщень, орендна плата, податки).

Зважаючи на те, що банки щоденно укладають нові договори і припиняють їх чинність за правомірними рішеннями та діями, необхідно щоденно мати оновлену інформацію про прогноз ліквідності на майбутній період.

Другим етапом прогнозування передбачається:

- ◆ прогнозування поведінки суми залишків на рахунках до запитання (розрахункових, поточних, бюджетних рахунках підприємств і депозитів до запитання фізичних осіб); це можна здійснювати, застосовуючи економіко-математичні методи до множини різних рахунків, отримуючи неформаль-

ну інформацію від власників деяких великих залишків на рахунках до запитання (наприклад, заплановані терміни отримання бюджетного фінансування цього підприємства або виконання умов великого контракту з розрахункового рахунку);

- ◆ прогнозування укладення нових договорів (за активними, пасивними, позабалансовими операціями). Якщо банк розробляє плани своєї діяльності щодо всіх цих операцій, то ці плани мають бути враховані в прогнозі ліквідності (посилення реклами щодо залучення депозитів, введення нових податків або відміни старих).

Оцінюючи складові обох частин прогнозування, неважко помітити, що якраз друга частина більше залежить від впливу неконтрольованого зовнішнього середовища, хоч і перша може підпадати під його дію. Наприклад, позичальник може порушити договірні терміни повернення кредиту через несприятливі зміни кон'юнктури ринку.

Для прогнозування ліквідності потрібно мати достатній масив достовірної інформації. Тому банк має вирішити таку дилему: або розширювати масив вхідної інформації, або зменшувати витрати на її отримання.

Досліджуючи методи побудови прогнозу майбутньої ліквідності, з одного боку, слід враховувати і фактор невизначеності, оскільки є загроза виникнення непередбачуваних обставин. Тільки на основі власної практики, постійного фіксування та аналізу конкретних для кожного банку причин і чинників можна зменшити в майбутньому вплив непередбачуваних випадкових чинників.

З іншого боку, необхідно мати визначений процент резерву ліквідності, який буде своєрідним страхуванням від негативних непередбачених обставин. Також банк повинен бути готовим і до позитивних непередбачених обставин, мати налагоджені механізми швидких вкладень в активні дохідні операції, щоб не упустити прибуток при збиткових ліквідних активах. Конкретний процент резерву ліквідності кожний банк має визначити для себе самостійно, відповідно до наведених нижче загальних передумов. Невизначеність прямо залежить від того, наскільки змінилася ситуація. Якщо стан стабільний, то в майбутньому він не зміниться і невизначеність дорівнюватиме нулю. Таким чином, невизначеність — функція від стабільності.

Необхідно регулярно оцінювати стабільність за всіма групами чинників, щоб визначити певну стабільність у

минулому і залежно від цього регулярно оцінювати її зміни за кожною групою чинників. Оцінивши стабільність за кожною групою чинників, необхідно вивести середній коефіцієнт стабільності та порівняти його з прийнятою нормою. Наскільки відрізняється отриманий коефіцієнт стабільності від норми, настільки потрібно змінити резерв ліквідності. Це все можна звести до математичної формули, але конкретні значення коефіцієнтів, чисел та процентів кожен банк повинен визначити для себе самостійно, відповідно до об'єктивної реальності.

Результати прогнозування можна викласти у вигляді результуючої таблиці, де подаються показники вхідного балансу, а також прогнозовані обороти за всіма статтями балансу, які аналізуються на сучасному етапі.

Наразі українські банки трансформують власні аналітичні напрацювання відповідно до світових вимог, тому питання розроблення підходів до управління потребують особливої деталізації та комплексності. Процес управління ліквідністю має бути інтегрований у консолідовану систему банківського менеджменту, що безумовно потребує розроблення відповідного програмного забезпечення. □

Література

1. Оконська О. О. Банківська ліквідність: оцінка, регулювання та оптимізація. Дисертація. — Тернопіль, 2005. — С. 92.
2. Фаррахов И. Риск ликвидности. Количественная оценка // Аналитический банковский журнал. — 2006. — № 6.
3. Роуз Питер С. Банковский менеджмент. — М.: Дело лтд, 1995. — С. 324.
4. Поморина М. А. О некоторых подходах к управлению банковской ликвидностью // Банковское дело. — 2001. — № 9. — С. 5—11.
5. Усоскин В. М. Современный коммерческий банк: управление и операции. — М.: Вазар-Ферро, 1994. — 433 с.
6. Синки Дж. Ф. (мл.). Управление финансами в коммерческих банках / Пер. с англ. / Под ред. Р. Я. Ливиты, Б. С. Пинскера. — М.: Catalaxu, 1994. — 820 с.
7. Рид Э., Комтер Р., Гилл Э., Смит В. Коммерческие банки / Пер. с англ. / Под ред. В. М. Усоскина. — М.: Прогресс, 1983. — 502 с.
8. Whalen E. H. A Rationalization of the Precautionary Demand for cash // Quarterly Journal of Economics. — 1966. — May.
9. Муравьев В. В. Определение потребности банка в ликвидных средствах на основе "теории спроса на деньги" // <http://www.bankclub.ru/library.htm?id=21>.

Анатолій Шпанко

Аспірант кафедри банківської справи Київського національного торговельно-економічного університету

У статті проаналізовано поточний стан співробітництва банків і суб'єктів ринку спільного інвестування, висвітлено основні проблеми їх взаємодії. Простеживши сучасні тенденції розвитку фінансового ринку і дослідивши практику кооперації банків та інституційних інвесторів у економічно розвинутих країнах, автор окреслює перспективи подальшої співпраці цих секторів фінансового ринку в Україні.

Дослідження /

Роль банківських установ на ринку спільного інвестування

Суб'єкти господарювання-новатори мають найвищу рентабельність і посідають лідируючі позиції у своїй галузі. За рахунок нововведень вони або зменшують загальні витрати порівняно з конкурентами, або стають монополістами у забезпеченні потреб споживачів новоствореним товаром. Банки активно використовують цей підхід, постійно вдосконалюючи якість послуг, розширюючи їх асортимент.

Один із механізмів досягнення переваг над конкурентами – співпраця із суб'єктами взаємопов'язаних ринків, коли за рахунок ефекту масштабу зменшуються витрати й підвищується рентабельність бізнесу. Для прикладу можна навести спільні проекти банків зі страховими та лізинговими компаніями тощо.

У даному дослідженні аналізується порівняно новий тип кооперації різних за напрямками діяльності суб'єктів господарювання: банків і суб'єктів ринку спільного інвестування. Актуальність статті зумовлена швидким розвитком вітчизняного ринку спільного інвестування. А оскільки інститути спільного інвестування (ІСІ) є активними учасниками фінансового ринку і працюють на суміжних із банками сегментах, залучаючи тимчасово вільні кошти інвесторів, виникає питання щодо можливості виникнення синергетичного ефекту від взаємодії цих суб'єктів фінансового ринку.

Мета дослідження – виявити переваги й недоліки співпраці банків та інститутів спільного інвестування для обох видів фінансових посередників.

Вітчизняні науковці цю тему майже не вивчали. Опубліковано декілька журналістських статей, в яких подано експертні судження представників фінансового ринку щодо співпраці банків та ІСІ. Проте комплексного, системного наукового дослідження проблем співпраці цих сегментів в Україні не проведено. Питаннями діяльності інвестиційних фондів та їх взаємодії з банками займався відомий американський дослідник Дж. Богл. Роль банківської установи на ринку спільного інвестування досліджував Дж. Сінкі. Однак ці дослідники висвіт-

лювали взаємодію суб'єктів лише в одному аспекті: або з позиції банків, або з точки зору інститутів спільного інвестування. За такої однобокості не враховуються всі проблемні питання співпраці банків та інститутів спільного інвестування, вирішенню яких присвячена дана стаття.

Дослідження розпочнемо з характеристики стану розвитку зазначених сегментів фінансового ринку.

Банківський сегмент – найбільший сектор вітчизняного фінансового ринку. За станом на 01.01.2008 р. в країні функціонувало 175 банків із сумою активів 599.4 млрд. грн. [1], що становило близько 85% від валового внутрішнього продукту 2007 року. У банківській системі найбільше акумульовано коштів населення: 163 482 млн. грн.; із них 125 625 млн. грн. – строкові кошти [1]. Банки відіграють важливу роль у процесі розміщення заощаджень громадян. За останні два роки 70% приросту фінансових активів населення України переведено на банківські депозити [1, 2]. У Росії аналогічний показник становить близько 30% [3, 4]. Отже, банківський сектор суттєво впливає на національну економіку та є основним об'єктом розміщення заощаджень населення країни.

Інститути спільного інвестування за обсягами активів та значенням у процесі розміщення заощаджень населення істотно поступаються банкам. На кінець 2007 року в Україні функціонувало 184 невенчурних інвестиційних фондів, активи яких становили 2 млрд. 285.6 млн. грн., вартість чистих активів (ВЧА) – 3 млрд. 119.9 млн. грн. Із цих коштів населенню належало 1 млрд. 131.0 млн. грн., або в 145 разів менше від вкладень фізичних осіб у банківські депозити (див. таблицю 1).

За таких обставин взаємодія банків та інвестиційних фондів не цікава першим через незначні обсяги активів ІСІ, що передбачає незначну віддачу від операції банків з ІСІ.

Проте аналіз динамічних показників розвитку банківської системи та ринку спільного інвестування свідчить про великий потенціал зростання обсягів

БАНКИ УКРАЇНИ

Таблиця 1. Обсяг чистих активів інвестиційних фондів, що належать населенню, та депозитів фізичних осіб за станом на 31.12.2007 р.

Вартість чистих активів, млн. грн.	Вартість чистих активів, що належать населенню, млн. грн.	Питома вага вартості чистих активів, що належать населенню, у загальній вартості чистих активів, %	Депозити населення, млн. грн.	Перевищення депозитів над внесками інститутів спільного інвестування, рази
3 119.90	1 130.96	36.25	164 465.00	145.42

Джерело: [5].

ринку ІСІ, темпи приросту активів яких суттєво перевищують аналогічний показник для банків (див. таблицю 2).

Якщо у подальшому темпи приросту активів двох сегментів матимуть подібні значення, розрив між обсягами активів банків та ІСІ не лише скоротиться – ринок спільного інвестування масштабно розширить свій вплив на фінансовому ринку країни й відіграватиме активну роль в інвестиційному процесі національної економіки. Тим більше, що практика економічно розвинутих країн і Росії свідчить: саме таку тенденцію матиме вітчизняний ринок спільного інвестування. Як впливає з таблиці 3, у деяких економічно розвинутих країнах чисті активи інвестиційних фондів перевищують розміри банківських депозитів фізичних осіб. В інших країнах перевагу мають банківські депозити, однак розрив у сумах визначається відсотками, а не десятками разів. Навіть Росія, маючи подібні з Україною стартові умови розвитку фондового ринку, проте раніше запусивши систему спільного інвестування, характеризується більшими розмірами та динамічністю зростання ІСІ.

Отже, Україна має всі шанси сформувати розвинуту систему спільного інвестування, де інвестиційні фонди відіграватимуть одну з провідних ролей. Коли в цих фондах накопичиться достатня кількість фінансових ресурсів, ІСІ можуть стати привабливими контрагентами для банків. Суб'єкти спільного інвестування проявляють аналогічну

Таблиця 2. Розмір і темпи зростання активів банківської системи та невенчурних інвестиційних фондів

Дата	Активи банків, млн. грн.	Зростання активів банків, рази	Активи інститутів спільного інвестування, млн. грн.	Зростання активів інститутів спільного інвестування, рази
01.01.2005 р.	134 348.0	—	119.5	—
01.01.2006 р.	213 878.0	1.592	448.8	3.754
01.01.2007 р.	340 179.0	1.591	1 379.3	3.073
01.01.2008 р.	599 400.0	1.762	3 111.9	2.262

Джерела: [1, 5].

З іншого боку, виконуючи функції зберігача для інвестиційного фонду, банк має додаткові переваги, а саме: він може відкривати рахунок для розміщення грошових коштів ІСІ. Мало того, інвестиційні фонди зацікавлені у відкритті рахунків саме у банку-зберігачі, що спрощує процедуру як визначення вартості чистих активів, так і управління портфелем фонду. В такому випадку банки отримують ще одне джерело формування ресурсної бази. Якщо врахувати, що грошові кошти у структурі ак-

Таблиця 3. Вартість чистих активів інститутів спільного інвестування та депозитів фізичних осіб у різних країнах світу за станом на 01.01.2006 р.

Країни	Вартість чистих активів, млн. доларів США	Депозити фізичних осіб, млн. доларів США	У відсотках до ВВП за 2005 рік		Відношення вартості чистих активів інвестиційних фондів до банківських депозитів фізичних осіб, %
			ВЧА	Депозити	
США	8 905 174.0	5 927 879.3	71.5	47.6	150.23
Франція	1 362 671.0	1 152 089.1	63.9	54.0	118.28
Німеччина	296 787.0	763 331.7	10.6	27.2	38.88
Польща	17 652.0	112 696.4	5.8	37.1	15.66
Росія	8 280.0	91 710.0	1.1	11.9	2.64
Україна	9.6*	14 495.4	0.012	17.5	0.066

* Розміщено серед населення.

Джерело: [5].

зацікавленість у взаємодії з банками.

У чому ж полягає співпраця банків та суб'єктів ринку спільного інвестування, і які переваги від кооперації матимуть ці сегменти фінансового ринку?

Згідно з умовами діяльності інвестиційних фондів, закріпленими законодавчою та нормативною базою України, банки можуть бути учасниками системи спільного інвестування у ролі зберігача. Зберігаючи активи інвестиційних фондів, вони отримують за надані послуги комісійну винагороду. Однак, як свідчить практика функціонування ІСІ в Україні, віддача від співпраці несуттєва: винагорода зберігачу невенчурних ІСІ становить менше 0.1% від вартості чистих активів інвестиційних фондів [5]. Зважаючи на невеликі обсяги ринку спільного інвестування, такий результат приносить малу вигоду банкам.

тивів інститутів спільного інвестування становлять понад 27% [5], співпраця ІСІ та банків дасть останнім змогу отримати значні суми стабільних і довгострокових ресурсів.

Проте найбільшу перевагу від співпраці з інвестиційними фондами банки можуть отримати, виступаючи агентами з розміщення цінних паперів ІСІ. Згідно із законом України, що регулює діяльність інститутів спільного інвестування [6], розміщення та викуп розміщених цінних паперів ІСІ здійснює компанія з управління активами безпосередньо або через торговців цінними паперами ІСІ, з якими вона уклала відповідні договори. За розміщення та викуп розміщених цінних паперів ІСІ торговці отримують комісійну винагороду, яка коливається в середньому від 0 до 2% від вартості розміщених або викуплених цінних паперів інвестиційних фондів. Зважаючи, що оборот цінних паперів ІСІ перевищує суму розміщених цінних паперів [7], перевага для банків від надання агентських послуг очевидна.

У свою чергу зацікавленість ІСІ у співпраці з банками як агентами з розміщення цінних паперів зумовлюється прагненням розширити територію продажу власних продуктів. Жодний суб'єкт ринку спільного інвестування не спроможний побудувати таку філіальну мережу, яку мають

банківські установи. Мало того, з огляду на вузьку спеціалізацію побудова розгалуженої власної агентської мережі економічно не вигідна для суб'єкта спільного інвестування. Тому використання ресурсів банків (за відповідну плату) є найефективнішим методом просування послуг ІСІ, що активно практикується в економічно розвинутих країнах світу.

На жаль, цей вид співпраці інститутів спільного інвестування та банків в Україні мало поширений. Лише незначна кількість банків, в основному невеликих за розміром, надає агентські послуги з розміщення цінних паперів ІСІ. Опитування банкірів засвідчило, що основними перешкодами в цьому процесі є:

- сприйняття банками продуктів інвестиційних фондів як товарів – конкурентів банківським депозитам;
- побоювання втратити репутацію стабільної установи через продаж у своїх офісах ризикових продуктів ІСІ;
- фінансово не вигідна для банків співпраця з ІСІ [8].

Із цією точкою зору не погоджуються банкіри економічно розвинутих країн, де основну масу цінних паперів ІСІ розміщують і викупають через агентську мережу банків. Щодо Росії, то там банки навіть проводять агресивну рекламну та заохочувальну кампанію з придбання цінних паперів ІСІ у своїх офісах, надаючи покупцям певні преференції. Так, при купівлі цінних паперів пайових фондів банк надає можливість покупцю відкрити депозит за підвищеною відсотковою ставкою [11].

Різницю у підходах вітчизняних та іноземних банків можна пояснити, спираючись на дослідження відомого американського вченого в галузі банківської справи Джозефа Сінкі-молодшого [9, с. 25]. Він зазначає, що в минулому банки розглядалися виключно як посередники у процесі розподілу фінансових ресурсів. Із традиційної точки зору банки беруть участь у двох процесах (укладають два типи контрактів): 1) залучення депозитів; 2) надання кредитів. А проте в сучасній економіці їх вважають підприємствами, зайнятими генерацією інформації та забезпеченням виконання операцій.

Суть роботи сучасного банку значно точніше можна розкрити через образ підприємства, що бере участь як в інформаційному процесі, так і в процесі виконання найрізноманітніших операцій (банківське обслуговування інвестицій, фінансування корпорацій, страхування, трастове і пенсійне обслуговування). До того ж інструменти грошового ринку і ринку капіталу (комерційні папери та

Таблиця 4. Динаміка приросту кредитів у нефінансовий сектор та випуску облігацій підприємств (окрім банків і страхових компаній) за 2000–2006 р.							
Млн. грн.							
Роки	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Випуски облігацій (окрім банків і страхових компаній)	64.89	620.88	4 162.09	3 905.71	3 776.66	10 141.65	16 991.80
Кредити у нефінансовий сектор	18 263.00	26 603.00	38 153.00	57 403.00	71 589.00	106 078.00	160 503.00
Приріст суми кредитів	7 500.00	8 340.00	11 550.00	19 250.00	14 186.00	34 489.00	54 425.00
Питома вага суми випуску облігацій у структурі приросту кредитів у нефінансовий сектор, %	0.9	7.4	36.0	20.3	26.6	29.4	31.2

Джерела: [1, 10].

корпоративні облігації) поступово витісняють банки з міжбанківського грошового ринку в царину малого бізнесу, роботу з індивідуальними клієнтами і нетрадиційними банківськими продуктами, зокрема пов'язану зі взаємними фондами, банківським обслуговуванням інвестиційних проектів і страхуванням. Таким чином, активна співпраця з інститутами спільного інвестування є складовою сучасної моделі функціонування банків економічно розвинутих країн.

Вітчизняна банківська система розвивається дещо повільнішими темпами й основу її сучасного функціонування становить традиційна модель ведення банківського бізнесу: мобілізація коштів суб'єктів господарювання та населення на депозитні рахунки й надання кредитів. Крім того, реальний стан фінансової системи країни стимулює банківські установи до відповідної поведінки: фондовий ринок як механізм залучення додаткових дешевих ресурсів в Україні майже не працює, тож основні грошові потоки течуть через банківську систему. За таких умов стає зрозумілою реакція банків на діяльність інвестиційних фондів, які потенційно можуть зменшити ресурсну базу банківської системи, і, відповідно, негативно вплинути на традиційну модель функціонування банків.

А проте статистичний аналіз свід-

чить про неминучість зміни стереотипів у вітчизняній банківській системі та наближення її до стандартів діяльності банків в економічно розвинутих країнах світу.

Перший чинник – поступове зменшення ролі банківських кредитів у фінансуванні господарської діяльності підприємств. Як випливає з даних з таблиці 4, вітчизняні підприємства швидкими темпами освоюють альтернативне джерело фінансування своєї діяльності – випуск боргових цінних паперів (облігацій). Якщо в 2000 році емісія облігацій становила лише 0.9% від суми приросту наданих банківських кредитів у нефінансовий сектор, то в 2006-му підприємства емітували облігацій на суму, що становила 31.2% від приросту суми кредитів, наданих банками у нефінансовий сектор.

Це призводить до того, що банківська система втрачає надійних клієнтів-позичальників, які самостійно можуть вийти на ринок запозичень. Унаслідок банки мобілізують фінансові ресурси без відповідного розміщення їх у високодохідні активи, що підвищує рівень надліквідності банківської системи. За шість місяців 2007 року (див. таблицю 5) кредитний портфель українських банків збільшився на 28.7%, тоді як середньоденний залишок коштів на їх кореспон-

Таблиця 5. Приріст суми банківських кредитів та середньоденного залишку коштів на кореспондентських рахунках банків за шість місяців 2007 року*			
Млн. грн.			
Показники	2006	Червень 2007 р.	Приріст, %
Вимоги за кредитами	245 226.00	315 692.00	28.7
Середньоденний залишок коштів на коррахунках банків	14 251.50	19 725.00	38.4
Питома вага коштів на коррахунках банків у структурі вимог за кредитами, %	5.81	6.25	

Джерело: [1].

* Примітка: у статті використаний період часу до початку світової кризи ліквідності 2007 року, що дозволяє відобразити динаміку розвитку банківського сектору за умови відсутності впливу негативних чинників.

БАНКИ УКРАЇНИ

дентських рахунках — на 38.4%.

Виходом із цієї ситуації для банків є пошук високодохідних об'єктів розміщення залучених коштів (що збільшує рівень ризику неповернення розміщених коштів) або зменшення вартості залучення коштів. Оскільки строкові депозити фізичних осіб є одним із найдорожчих ресурсів для банку, на першому місці стоїть питання ефективної оптимізації саме цього виду зобов'язань. Необхідність зваженого підходу до оптимізації зумовлена тим, що депозити населення, хоч і дорогий ресурс, але одночасно є відносно стабільними і за незмінних економічних та політичних умов становлять основне джерело фінансування довгострокових активів банків. Тому політика суттєвого зниження відсоткових ставок за депозитами фізичних осіб може негативно вплинути на стабільність банку. Виходом із ситуації є механізм сек'юритизації активів банку, що дасть змогу отримати дешеві та довгострокові ресурси. Нині потенціал сек'юритизації активів вимірюється десятками мільярдів гривень (станом на 31 грудня 2007 року обсяг іпотечних кредитів становив 51 млрд. 888 млн. грн., або 12.2% від загальної суми кредитного портфеля банківської системи України [1]) і має тенденцію до збільшення на фоні активного зростання ринку нерухомості країни.

Якщо банківська система зможе запустити ефективний механізм сек'юритизації, суттєво зменшиться вартість залучених коштів, передусім від населення. В такому разі, щоб остаточно не втратити кошти вкладників, банкам треба буде перепрофілюватися з депозитних установ на обслуговуючі, формуючи дохід за рахунок комісійної винагороди.

Отже, аналіз доводить, що рано чи пізно банківська система буде змушена змінити свою точку зору на діяльність інститутів спільного інвестування — останні будуть не конкурентами, а партнерами, співпраця з якими принесе додаткове джерело доходів.

Таким чином, перший фактор слабкої співпраці банків та ІСІ, визначений опитуванням [8], із часом втрачає свою актуальність. І чим раніше це усвідомлять банківські установи, тим більше вони матимуть шансів зайняти

Таблиця 6. Розмір іпотечних кредитів, виданих банківською системою України, на 1 грудня 2007 року

Іпотечні кредити, млн. грн.	48 214
Питома вага у структурі кредитного портфеля, %	11.94

Джерело: [1].

вільні ніші цього сегмента послуг.

Тому, з нашої точки зору, актуальнішою проблемою для банків у їх співпраці з інститутами спільного інвестування є насамперед небезпека втрати репутації стабільної установи через продаж у своїх офісах ризикових продуктів ІСІ. Справді, неналежна підготовка співробітників банків до продажу цінних паперів інститутів спільного інвестування, неякісний сервіс реалізації продуктів інвестиційних фондів можуть зашкодити репутації банківських установ. Проте ця проблема характерна не лише для банків — вона ще актуальніша для самих суб'єктів спільного інвестування: неякісний продаж їхніх продуктів через агентську мережу (недостатнє інформування клієнтів про специфіку продуктів інвестиційних фондів) не лише негативно впливає на репутацію ІСІ, а й може стати причиною виведення коштів вкладників із фонду і, як наслідок, погіршення результатів його діяльності. Вихід із цієї ситуації — активне залучення суб'єктів ринку спільного інвестування до процесу розробки стандартів просування продукту на фінансовому ринку.

Частково ця проблема вирішується шляхом заснування “Мережі фондових магазинів” (МФМ) [7]. Мета її створення — побудова самостійної агентської мережі з просування продуктів багатьох інвестиційних фондів. Основна ідея проекту [7]:

- ◆ створення торгової марки об'єднаної мережі магазинів, які поширюють продукти й послуги відомих і авторитетних суб'єктів ринку спільного інвестування;

- ◆ розробка або запозичення в учасників проекту технологій і стандартів обслуговування індивідуальних інвесторів — покупців цінних паперів ІСІ;

- ◆ створення нових або залучення наявних регіональних ліцензованих торговців цінними паперами до мережі магазинів, яка дасть населенню змогу інвестувати в інструменти ІСІ на всій території України;

- ◆ забезпечення рівня і стандартів обслуговування у територіальних магазинах, не нижчих ніж ті, що діють для учасників даного проекту в їх центральних офісах, зокрема — щодо інформаційного забезпечення інвесторів.

Для досягнення поставленої мети “Мережа фондових магазинів” повинна:

- ◆ створити власну торгову марку, розробити і відпрацювати на практиці стандарти обслуговування індивідуальних інвесторів — покупців інструментів ІСІ;
- ◆ забезпечити контроль за виконан-

ням магазинами-контрагентами вимог стандартів обслуговування інвесторів;

- ◆ забезпечити пропаганду ІСІ і просування їх продуктів на регіональні ринки;

- ◆ спільно з магазинами-контрагентами проводити активну рекламну кампанію у регіонах.

У даному проекті акцент зроблено на взаємодії МФМ із невеликими регіональними торговцями цінними паперами, які, поступово знижуючи обсяги операцій із цінними паперами на місцевому рівні, будуть зацікавлені у розширенні власного бізнесу шляхом продажу продуктів ІСІ під торговою маркою “Мережі фондових магазинів”. Недолік проекту — непублічність діючих регіональних торговців, брак достатньої інформації про них у населення, що потенційно зменшує кількість осіб, зацікавлених у придбанні цінних паперів інвестиційних фондів.

З нашої точки зору, проект “Мережа фондових магазинів” доцільно розширити, включивши у перелік агентів із розміщення та викупу цінних паперів ІСІ банки з особливим статусом: банкам немає потреби працювати під торговою маркою “Мережі фондових магазинів” — бренд банку набагато потужніший. Основна роль МФМ — встановлення стандартів обслуговування індивідуальних інвесторів — покупців інструментів ІСІ, навчання персоналу банків навичкам ефективної реалізації продуктів ІСІ, надання необхідної інформаційної підтримки персоналу банку та забезпечення контролю за виконанням банками вимог стандартів обслуговування інвесторів.

Мотиваційним фактором взаємодії банків і “Мережі фондових магазинів” є комісійна винагорода, передбачена умовами функціонування МФМ [7]. Так, розмір винагороди при розміщенні та викупі цінних паперів інвестиційних фондів, що продаються через “Мережу фондових магазинів”, становить 1% від вартості розміщених/викуплених цінних паперів для всіх інвестиційних фондів.

Винагорода регіонального фондового магазину (у нашому випадку — це банк) при розміщенні та викупі цінних паперів інвестиційних фондів розраховується так:

- ◆ 80% від агентської винагороди, що виплачується при розміщенні/викупі цінних паперів ІСІ, — винагорода регіонального фондового магазину (банку);

- ◆ 20% від агентської винагороди — винагорода “Мережі фондових магазинів”.

Такий підхід корисний для всіх

сторін проекту. По-перше, банки збільшать дохідну частину без суттєвих витрат на формування робочого місця з продажу цінних паперів ІСІ — реалізацію цінних паперів можна організувати в межах діючих операційних залів банків. Кваліфікований підхід до продажу інструментів інвестиційних фондів, забезпечений навчанням персоналу банку в МФМ, знизить ризик втрати репутації банку як стабільної установи через продаж у своїх офісах ризикових продуктів ІСІ. По-друге, за рахунок часткових надходжень комісійної винагороди від операцій із цінними паперами ІСІ “Мережа фондівих магазинів” матиме джерело фінансування витрат на проведення навчальних заходів, роз’яснювальної роботи, рекламних акцій тощо. По-третє, участь інвестиційних фондів у проекті МФМ дасть змогу суб’єктам ринку спільного інвестування збільшити обсяги активів в управлінні без суттєвих витрат на створення власної агентської мережі та рекламних заходів з метою розширення клієнтської бази. В даному разі основне завдання суб’єктів ринку спільного інвестування щодо збільшення обсягів продажів — це поліпшення якості управління активами з метою підвищення конкурентоспроможності власних продуктів. Тим більше, що така конкуренція корисна як для окремого вкладника ІСІ, так і для ринку в цілому.

Отже, надання банківськими установами агентських послуг з розміщення цінних паперів ІСІ шляхом включення банків у “Мережу фондівих магазинів” дає змогу підвищити дохідність банків без ризику втрати репутації стабільної установи, а інститутам спільного інвестування — розширити клієнтську базу та збільшити обсяги залучених у фонди коштів.

Не менші переваги матиме банк і в разі створення власної дочірньої структури, яка є професійним учасником ринку спільного інвестування. Такий вид кооперації між банками та ІСІ широко практикується в економічно розвинутих країнах. За результатами аналізу структури власників управляючих компаній у Польщі, де ринок спільного інвестування перевищує вітчизняний у десятки разів (активи на 1 січня 2008 року становили понад 50 млрд. доларів США [15]), та порівняння її зі структурою власників українських компаній з управління активами, було виявлено разючі відмінності. По-перше, з 18 управляючих компаній у Польщі половина належить банкам (за станом на 1 січня 2008 року) [15]. В Україні ситуація зовсім

інша: банкам належить не більше десяти компаній з управління активами, а їх переважною більшістю (понад 200 компаніями) володіють товариства з обмеженою відповідальністю, офшорні компанії або фізичні особи [5].

По-друге, власниками управляючих компаній у Польщі є міжнародні фінансові групи. В цьому аспекті глобалізація не обминує й Україну. Тому якщо вітчизняні банки не бачать перспектив створення власних компаній з управління активами, міжнародні банківські структури не втратять нагоди зайняти привабливу фінансову нішу, тим більше, що Україна вже має подібні приклади (Укрсиббанк, Райффайзен банк “Аваль” тощо).

Створення власної дочірньої структури, яка є професійним учасником ринку спільного інвестування, дає банку низку переваг:

1. Використання власної філіїної мережі дасть змогу просувати продукти інвестиційних фондів на значній території країни, збільшити дохідну статтю банку за рахунок комісійної винагороди при розміщенні та викупі цінних паперів інвестиційних фондів;

2. Використання клієнтської бази для накопичення коштів у інвестиційних фондах;

3. Нижчі вимоги до формування резервів на активи фонду (на відміну від банківських операцій);

4. Незначні витрати на створення компанії з управління активами — статутний капітал повинен бути не меншим 300 тис. євро [13]. Якщо врахувати, що ці кошти можна розміщувати на депозиті банку — материнської структури або в інші привабливі інструменти, кошти з обороту майже не вилучаються;

5. Нижчі вимоги до капіталізації порівняно з банківськими установами. Нині власний капітал компанії з управління активами має становити не менше 200 тис. євро [13], а активи в управлінні невенчурних інвестиційних фондів не повинні перевищувати 50-кратного розміру власного капіталу компанії з управління активами [14];

6. Відсутність потреби в додатковому приміщенні, обладнанні, а також незначні витрати на персонал: більшість банків має у своїй організаційній структурі управління цінними паперами, ресурси яких можна залучити для роботи в компанії з управління активами тощо.

Зазначені переваги, а також зміни в інвестиційній поведінці населення на користь диверсифікації заощаджень повинні стимулювати банки до створення власних компаній з управління активами.

Таким чином, проведено досліджен-

ня доводить, що взаємодія банків та інститутів спільного інвестування корисна для обох сегментів фінансового ринку України. Масштабність кооперації залишається питанням часу. З іншого боку, нинішня байдужість суб’єктів до співпраці негативно позначиться на динаміці розвитку ринку спільного інвестування та зменшить потенціал підвищення прибутковості банківських установ. Даний фактор повинні враховувати учасники обох ринків і відповідно активізувати процес взаємовигідної співпраці. □

Література

1. Сайт Національного банку України (www.bank.gov.ua).
2. Сайт Державного комітету статистики України (www.ukrstat.gov.ua).
3. Сайт Центрального банку Росії (www.cbr.ru).
4. Сайт Комітету статистики Росії (www.gks.ru).
5. Сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу (www.uaib.com.ua).
6. Закон України “Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)” від 15.03.2001 р. № 2299-III.
7. Сайт компанії з управління активами “КІНТО” (www.kinto.com).
8. Павлюченко Т. Банки приторгуют бумагой // Газета “ДЕЛО” (www.delo.ua).
9. Синки Дж. Финансовый менеджмент в коммерческом банке и в индустрии финансовых услуг / Джозеф Синки-мл. / Пер. с англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. — 1018 с.
10. Річний звіт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку за 2006 рік // www.ssmcs.gov.ua.
11. Милевская Л. Приманка для пайщика. Банки повышают ставку по вкладам при покупке паев // Ведомости. — 2007 — 27 июля.
12. Положення “Про склад і розмір витрат, що відшкодовуються за рахунок активів інституту спільного інвестування”, затверджене рішенням ДКЦПФР від 03.07.2002 р. № 196.
13. Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на фондовому ринку — діяльності з управління активами інституційних інвесторів (діяльності з управління активами), затверджене рішенням ДКЦПФР від 26.05.2006 р. № 341.
14. Положення “Про особливості здійснення діяльності з управління активами інституційних інвесторів”, затверджене рішенням ДКЦПФР від 02.11.2006 р. № 1227.
15. Сайт польської Асоціації компаній з управління активами (Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami) (www.izfa.pl).

Дослідження /

Приватні банківські та кредитові установи в Україні 1917–1918 років

До Першої світової війни (1914–1918 рр.) на території підросійської України працювало 3 660 кредитових установ різного типу. Серед них було 161 відділення акціонерних банків і банківських контор та 316 товариств взаємного кредиту, а загалом у межах українських губерній діяло 477 кредитових фірм [12]. Усі вони проводили власні операції за чітко регламентованим і централізованим імперським законодавством. Правління найміцніших приватних банківських та кредитових установ знаходилися переважно у Петербурзі та Москві. Так було практично до 1917 року.

Лютнева 1917 року революція в Росії спричинилася до поступової, але безповоротної децентралізації державного організму колишньої імперії. На всій її неосяжній території бурхливо ширилися національні та крайові політичні рухи, відбувалися державотворчі процеси поневолених царатом народів. В Україні з березня 1917 року втілення визвольних національних прагнень узяла на себе Центральна Рада — законодавчий представницький орган (передпарламент) вітчизняної революційної демократії, що об'єднав діячів багатьох політичних і громадських організацій переважно соціалістичного спрямування. Невдовзі І Універсалом Центральної Ради від 10 червня 1917 року було проголошено утворення автономної щодо петроградської влади Української Народної Республіки [1, с. 11]. Керманічі УНР одразу ж заявили про намір побудови в країні соціалістичного ладу. Виконавчим органом у країні став створений 15 червня 1917 року Генеральний Секретаріат Української Центральної Ради на чолі з В.К.Винниченком [7]. Фінансовими справами нової республіки мало управляти Генеральне Секретарство фінансових справ на чолі з професором Х.А.Барановським. На нього ж покладалося й врегулювання відносин держави з приватними банківськими та кредитовими установами в Україні.

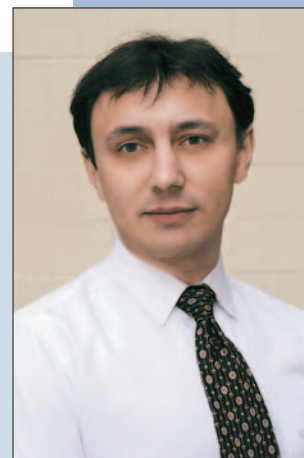
Із перших днів свого існування Центральна Рада опинилася у відчутній

грошовій скруті, розв'язати яку її урядовці сподівалися за допомогою приватних банківських установ [2]. Під час слухання 27 червня 1917 року доповіді генерального секретаря фінансів “Про загальні основи найближчої роботи у фінансових справах” можновладці республіки, обговорюючи питання податкових зборів, на пропозицію Х.А.Барановського між іншим визначили: “Генеральний Секретаріат має право погодитись з якоюсь банковою установою, щоб вона взяла на себе обов'язки обслуговувати потреби Центр[альної] Ради” [9].

Отже, Генеральний Секретаріат отримав право брати необхідні Центральній Раді позики у приватних банківських закладах. Водночас, аби запобігти нестачі дрібних грошей, було прийнято постанову Генерального Секретаріату від 4 грудня 1917 року про видачу губерньськими і повітовими державними скарбницями населенню замість грошових знаків 5-процентних короткотермінових облігацій Російської держскарбниці купонів від державних внутрішніх позик I та II випусків 1905 р., II випуску 1906 р., 5-процентних позик 1914 і 1915 рр., II внутрішньої 5.5-процентної позики 1915 і 1916 рр. та “Позики свободи” 1917 р. Цією постановою провінційні скарбниці скористалися, однак, не встигли: почалася українсько-більшовицька війна.

Зауважимо ще одну постанову — від 21 грудня 1917 року — про прийняття всюди в Україні як грошових знаків чеків, випущених київськими банками на ім'я Київської контори Державного банку¹ до 1 березня 1918 року (за старим стилем). Такі внески зараховувалися на звичайні поточні рахунки вкладників, а в ощадних касах — як внески, якими власники мали право розпоряджатися на загальних підставах. Метою цих заходів було не що інше, як термінова компенсація браку коштів у державному розпорядженні.

¹ Короткий нарис історії Державного банку. Див.: Гай-Нижник П. Український державний банк // Вісник Національного банку України. — 2003. — № 2. — С. 70–71.

Павло
Гай-Нижник

Провідний науковий співробітник
Науково-дослідного фінансового
інституту при Міністерстві фінансів
України. Кандидат історичних наук

Приватні банківські та кредитні установи могли б цілком забезпечити розвиток системи кредитування, яка б сприяла піднесенню торгівлі та промисловості в Україні у 1917–1918 роках, коли б не суспільно-політичні потрясіння та брутальне втручання влади у банківську діяльність, — такою висновку доходить наш постійний автор в історичному нарисі, присвяченому тим складним часам.

Як наслідок, банки одразу ж внесли 1 млн. рублів. Заощадження Держбанку стали поповнюватися. 20 грудня 1917 року в його касі було лише 40 тис. рублів, 21 грудня 1917 року на поточні рахунки надійшло 4 млн., а 22 грудня — ще 5 млн. рублів. Аби отримати дрібні гроші, 20 грудня 1917 року уряд санкціонував проведення облав у всіх закладах, де збиралися маклери та спекулянти. Кошти конфіскували і вносили на поточні рахунки Держбанку. Всього внаслідок цієї акції було вилучено понад 50 тис. рублів [8, с. 35—36].

Такі кроки уряду викликали зрозуміле невдоволення ділових кіл. У зв'язку з цим Генеральний Секретаріат звернувся з відозвою до населення щодо торговельної та фінансової діяльності. Відозва мала заспокоїти суспільство, в якому почали ширитися чутки, що дії уряду УНР спрямовані проти вкладників і загрожують їх заощадженням. Генеральний Секретаріат пояснив, що ним ужито всіх “заходів для спокійного ходу торгово-промислової та фінансово-економічної діяльності”, запевнив, що не допустить порушення прав вкладників і закликав населення “віднести з повною довірою до фінансових заходів всіх кредитних установ Української Народньої Республіки, які тепер перебуватимуть під його контролем” [14].

1917 рік закінчився початком українсько-більшовицької війни. Утвердження національної фінансової системи було можливим лише з її успішним для України завершенням. 11 січня 1918 року Мала Рада ухвалює IV Універсал, яким проголошено самостійність УНР. Стосовно фінансово-економічної сфери в ньому йшлося про перспективи передачі землі селянам без викупу, боротьби з безробіттям, передачі до рук держави найважливіших галузей торгівлі (щоб використати прибутки на користь народу), запровадження державної монополії на закордонну торгівлю, народного контролю над банками тощо. Щодо останніх, зокрема, зазначалося: “Віднині кредитова допомога банків повинна надаватися, головним чином, на підтримку трудового населення, на розвиток народного господарства Української Народньої Республіки, а не для спекуляції і банківської експлуатації”. З приводу цієї тези зауважимо, що керівництво та урядовці Центральної Ради були непримиренними соціалістами і в їхньому розумінні всі приватні підприємці однознано вважалися експлуататорами трудового народу, а банківські заклади та їм подібні установи,

за висловом директора Держбанку УНР М.Кривецького, — “гніздами спекулятивного кредиту, бо переважна більшість товариств взаємного кредиту є розсадником самої нестримної спекуляції” [12].

Утім, невдовзі (25 січня 1918 року) члени Малої Ради і Ради народних міністрів (таку назву після проголошення IV Універсалу отримав Генеральний Секретаріат) змушені були залишити Київ. Спочатку державний провід перебрався до Житомира, а потім — до Сарн. Тепер врятувати Центральну Раду від остаточного розгрому могла лише стороння допомога. Вона прийшла від країн Четверного блоку. Самостійний статус УНР дав змогу Україні укласти Берестейський договір із Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією і Туреччиною. За військову допомогу німецьких та австро-угорських військ у визволенні України від більшовиків Центральна Рада зобов'язалася надати союзникам значну кількість продовольства та сировини. Вигнання з України більшовиків, проте, обернулося німецько-австрійською окупацією, що невдовзі призвело до фатальних наслідків для самої Центральної Ради й Української Народньої Республіки.

НАСЛІДКИ БІЛЬШОВИЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ

1 березня 1918 року уряд УНР прибув у звільнений від більшовиків Київ. Беручи під свій контроль (з допомогою німецьких та австро-угорських військ) територію України, він отримав її народне і фінансове господарство у ще жалюгіднішому стані, ніж мав у 1917-му. Більшовицька окупація остаточно зруйнувала основи фінансово-економічного життя країни. Торгівля та промисловість ледь животіли. Під час більшовицького панування в Києві та інших містах буржуазію було обкладено контрибуцією (в Києві вона становила 10 млн. рублів, із яких готівкою та чеками було сплачено 5 млн. руб.). Банкам заборонили здійснювати будь-які операції, їхні сейфи розкрили, золото конфіскували, а віднайдені у сховищах готівкові гроші перевели на поточні рахунки. Як стверджував на нараді представників банків директор Держбанку В.Ігнатович, більшовики, залишаючи Київ, вивезли 20 млн. рублів кредитовими білетами, 1 млн. 700 тис. рублів золотими монетами за номінальною ціною, а також процентні папери на суму близько 700 мільйонів рублів, а в Ростові-на-Дону було зни-

щено на кілька сотень мільйонів рублів процентних паперів, які належали Одеській конторі Держбанку й ошадним касам, розташованим на теренах України [8, 10].

Державний і приватний кредит були паралізовані. До жовтневого перевороту 1917 року в Україні великих приватних банків не було. На її теренах функціонувала мережа відділень кредитних установ, центри правлень яких знаходилися у двох російських столицях. Там же перебував і їхній основний капітал. Однак в українських відділеннях усе ж були накопичені значні суми як коштовностями, так і готівкою, що належали самим відділенням та їхнім вкладникам. Упродовж недовгого перебування в Україні “совіти” не встигли знищити адміністративний апарат приватних кредитних установ. Урядові УНР слід було дати їм змогу відновити операції, а крім того, — створити політичні умови, які сприяли б їхній економіко-кредитовій діяльності. Центральна Рада ж, проголосивши соціалізацію, але не здійснюючи її на практиці, посяла паніку серед майнового класу та спровокувала недовіру населення до банківських і кредитних установ. Непевність соціально-політичної ситуації в країні спричинилася до впливу вкладів із банків та звуження й без того обмеженої діяльності кредитних установ. Земельні банки взагалі припинили діяльність, очікуючи соціалізації землі. До того ж Центральна Рада у грудні 1917 року розпорядилася ліквідувати всі місцеві відділення Державного дворянського земельного банку і Селянського поземельного банку без заміни цих державних іпотечних банків будь-якими іншими.

Якщо на поточних рахунках іще перебували незначні капітали, то лише тому, що видачі за цими рахунками було обмежено. Крім того, за два тижні владарювання в Україні радянська влада не встигла провести націоналізацію банків. Коли Центральна Рада повернулася до влади, з'ясувалося, що всі банки зачинено і грошей у них немає. З вигнанням більшовиків банки відновили діяльність, але за браком грошових знаків не могли здійснювати ні вексельних, ні переказних операцій. Народ втрачав довіру до уряду та його фінансової політики. Директор Держбанку В.Ігнатович на засіданні фінансової комісії 21 квітня 1918 року нарікав: у банки грошей не вносять, оскільки населення побоюється, що вкладені кошти йому не повернуть.

Стан банківської справи в державі

ЛІТОПИС БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

характеризує той факт, що в першій половині 1918 року (тобто за Центральної Ради, до гетьманського перевороту) центральна бухгалтерія Держбанку навіть не вела звітних балансів. Хоча існували подібні баланси всіх кредитових установ України (за винятком районів Одеської та Харківської контор і Кам'янець-Подільського та Рівненського відділень). Вони засвідчують фактично заморожений стан приватного кредиту в Україні й недовіру населення до банків, спричинені хисткою позицією уряду Центральної Ради.

Перед поверненням до Києва Мала Рада під головуванням М.Грушевського ухвалила в Житомирі 1 березня 1918 року закон, згідно з яким в Україні запроваджувалася нова грошова одиниця — гривня. За кілька днів по тому — 6 березня 1918 року міністр фінансів М.Ткаченко (перебував на цій посаді із січня по березень 1918 р.) скликав нараду представників приватних банків для обговорення загального фінансового становища країни. На ній виступив голова Ради Міністрів УНР В.Голубович, який заявив про намір уряду й надалі підтримувати курс на соціалізацію землі та запевнив, що, незважаючи на присутність в Україні військ Центральних держав, ніяких змін в економічній політиці не відбудеться. Міністр фінансів гостро критикував банківських діячів за неспівчуття політиці Ради і звинуватив їх у прихильності до ідеї єдиної Росії. Він дорікав банкірам також за невдачі УНР у боротьбі з більшовиками, вимагав, аби банки припинили будь-які зносини з Росією і заявив, що уряд уже розробив низку заходів, спрямованих на витіснення російського

капіталу з українського ринку. При цьому він звинуватив банкірів у загальній фінансовій руїні та небажанні допомогти державі вийти з фінансової кризи, надавши їй необхідні кошти. Міністр зазначив, що уряд змушений вдатися до примусової позики і запропонував присутнім негайно зробити внески в рахунок цієї позики. У відповідь банківські діячі зауважили, що банки грошей не мають і самі потребують державної підтримки. Зрештою на нараді було вирішено відкрити банки 8 березня 1918 року для повернення грошей особам, які здали білети номіналом 100 крб. за радянської окупації для обміну, та розпочати видачі за поточними рахунками.

Своєрідною відповіддю на закиди міністра фінансів стала записка представників промисловості, торгівлі, фінансів і сільського господарства України до Ради народних міністрів, датована 9 березня 1918 року. В ній зокрема зазначалося, що приватний кредит і банківський апарат перебувають у стані, близькому до повного паралічу: цілковита втрата довіри до забезпечення приватної власності стала причиною гострої та зростаючої грошової кризи. Швидко використавши касову готівку, банки змушені обмежувати видачу коштів із поточних рахунків, що іще більше підриває довіру до них. Банківські активи, що складаються з векселів сільських господарств, торговців і промисловців, унаслідок занепаду в промисловості, торгівлі та сільському господарстві скорочуються до нуля. Податки не сплачуються. Помайнове обкладання перетворилося на фікцію. Все це надзвичайно ускладнює під-

тримку стійкості української грошової системи та її валюти. У записці також доводилося, що “величезне порушення балансу економічного і фінансового життя України при паралічі нормальних фінансових джерел будуть змушувати до подальшого випуску і знецінювання паперових грошей” [8, с. 14, 16, 37].

Неспроможність вирішити фінансові проблеми призвела до відставки з посади міністра М.Ткаченка. Тимчасово виконуючим обов'язки міністра фінансів став його товариш (заступник) — інженер-технолог за фахом і соціал-демократ за політичними переконаннями В.Мазуренко. Д.Дорошенко згадував, що практично саме В.Мазуренку довелося розпочати структурно-адміністративну організацію урядового фінансового відомства [5]. На відповідальні посади він запросив національно свідомих людей, які водночас були й фахівцями у фінансовій сфері.

Фінансове становище уряду України навесні 1918 року залишалось вкрай важким. 24.03.1918 р. на засіданні Малої Ради уряд УНР було реорганізовано. Голова Ради Міністрів В.Голубович виступив з урядовою Декларацією, в якій, репрезентуючи програму майбутньої діяльності нового Кабінету у фінансовій політиці, зокрема, зазначив: “У сфері фінансів у нас теж усе зруйноване, і все треба робити заново. Будуть заведені основні грошові знаки і поволи переводитиметься заміна знаків російських українськими. Мається на увазі урегулювання емісійного права, контроль над банками. Операціям ощадних кас буде надано більшої еластичності”. При цьому прем'єр ще раз наголосив, що “по міністерству фінансів положення особливо важке”. Новим народним міністром фінансів УНР призначили соціаліста-революціонера С.Перепелицю (1884—1932 рр.), на якого уряд покладав чималі надії стосовно реорганізації й оздоровлення грошової системи України і які, принагідно зауважимо, він не виправдав.

Подібну ситуацію в державі змалював 28 березня 1918 року на спільному засіданні Комісії з товарообміну із Центральними державами й голова української делегації Порш, який у вступній промові сказав, що більшовики зруйнували весь фінансовий апарат України, вивезли мільйони рублів, що провіантські запаси розграбовано або вивезено до Росії, пересувний склад залізниць перегнано на північ, мости підірвано, що хліб потрібно купувати, а грошових знаків

Баланси приватних кредитових установ (1918 р.)

Тис. рублів

Актив							
Місяць	Число	Каса	Поточні рахунки	Дисконт і кредити	Процентні папери	Кореспондентські рахунки	Інші активні рахунки
Січень	1	30 168	87 242	723 843	61 853	183 582	422 810
Лютий	1	21 552	92 501	681 698	57 488	175 990	494 427
Березень	1	16 737	88 532	674 126	53 829	164 643	440 385
Квітень	1	23 919	93 073	657 882	48 418	184 101	424 905
Пасив							
Місяць	Число	Капітали	Внески на поточні рахунки	Переоблік і переа-кладення	Кореспондентські рахунки	Інші пасивні рахунки	
Січень	1	43 543	896 460	88 245	189 512	291 739	
Лютий	1	43 126	869 313	93 893	166 840	300 485	
Березень	1	41 306	841 560	95 152	163 926	296 217	
Квітень	1	41 383	833 861	97 666	160 832	294 429	

немає [8, с. 16]. 21 квітня 1918 року уряд скликав спеціальне засідання фінансової комісії для обговорення загально-фінансової ситуації, на якому аналогічну думку висловив також В.Мазуренко.

Невирішеність внутрішніх фінансових проблем у країні та бурхливе обговорення у Центральній Раді умов перебування окупаційних військ в Україні призвело до конфлікту між державною та окупаційною владами. Розуміючи, що на поточний момент Рада не має ні сил, ні прибічників, які б стали на її захист, німецьке командування вирішило повалити її правління в країні. За таких умов над Україною нависла реальна загроза перетворення на генерал-губернаторство. Проте німці зробили ставку на зміну в Україні лише влади, а не державного статусу. 29 квітня 1918 року на з'їзді хліборобів Гетьманом всієї України було проголошено генерала П.Скоропадського. Німецький загін захопив приміщення Центральної Ради, а в ніч із 29 на 30 квітня бойовики очолюваної П.Скоропадським таємної організації "Українська громада" опанували основними адміністративно-державними установами. Так за активного "нейтралітету" окупаційних військ у Києві відбувся державний переворот під проводом правих сил. На зміну УНР постала Українська Держава у формі Гетьманату П.Скоропадського.

Нова влада проголосила курс на капіталізацію економіки і гарантувала підприємцям охорону приватної ініціативи як основи цивілізації. Саме за існування Української Держави приватні банківські та кредитні установи почали поступово виходити зі стану глибокої кризи. Набув належних йому ознак і Державний банк, який довелося засновувати фактично заново. За Гетьманату Держбанк був одночасно як емісійним і депозитним банком банків, так і банком державного короткотермінового кредиту, який мав право приймати внески і надавати позики квазідержавним та іншим комерційним закладам і банкам. Офіційно він відкрився 2 вересня 1918 року [6]. Утім, Держбанк провадив активну діяльність не лише до свого офіційного відкриття, а й до офіційного заснування (10.08.1918 р.) — і не тільки випуском кредитових білетів, що вже свідчить про початок його повнокровного функціонування.

Про це виразно свідчать баланс банку та його відділів (включно зі скарбницями). Активні операції Держбанку поступово нарощуються (з 01.07. по

23.11.1918 р.): каса Держбанку зросла зі 126 млн. 732 тис. до 751 млн. 967 тис. крб.; облік векселів збільшився з 332 млн. 887 тис. до 652 млн. 446 тис. крб.; позики скарбниці під торговельні операції — з 619 млн. 966 тис. до 1 млрд. 129 млн. 359 тис. крб.; збільшилися, хоча й не набагато, спеціальні кредити, а саме на 8 млн. крб., завдяки чому зросли й обсяги спеціальних позичок установам дрібного кредиту (з 12 млн. 160 тис. до 20 млн. 098 тис. крб.); банківські суми за кордоном із 53 млн. 400 тис. крб. (на 23.09.1918 р.) за два місяці сягнули 257 млн. 352 тис. крб.; іноземних банкнот із 01.07.1918 р. по 23.11.1918 р. (без даних за жовтень) побільшало з 13 млн. 308 тис. до 44 млн. 235 тис. крб.; сума процентних паперів, що належали Держбанку, збільшилася з 24 млн. 408 тис. до 1 млрд. 037 млн. 392 тис. крб., а поточний рахунок Держскарбниці зріс із 470 млн. 696 тис. до 719 млн. 166 тис. карбованців [8, с. 129].

Порівняння активів Держбанку з його пасивами не заперечує цього твердження. Із 01.07. по 23.11.1918 р. сума випуску Держбанком кредитових білетів збільшилася з 409 млн. 519 тис. до 2 млрд. 528 млн. 038 тис. крб.; строкових внесків було зроблено (на 23.11.1918 р.) на 14 млн. 456 тис. крб., безстрокових — на 8 млн. 457 тис. крб. (на 01.07.1918 р. — 2 млн. 862 тис. крб.). Зросли поточні рахунки: державних і громадських установ — із 237 млн. 562 тис. до 400 млн. 276 тис. крб., приватних кредитових установ — із 208 млн. 678 тис. до 354 млн. 173 тис. крб., процентні (тобто рахунки приватних осіб) — зі 162 млн. 69 тис. до 204 млн. 99 тис. крб.; зменшилися — ошадних кас (із 15 млн. 353 тис. до 2 млн. 258 тис. крб.) [8, с. 130].

От, скажімо, як зміновалися поточні рахунки приватних кредитних установ по всіх відділах Держбанку з вересня 1918 року: 01.09.1918 р. — 203 млн. 81 тис. крб., 23.09.1918 р. — 249 млн. 857 тис. крб. [10, с. 5], 01.10.1918 р. — 295 млн. 851 тис. крб., 01.11.1918 р. — 325 млн. 944 тис. крб., 23.11.1918 р. — 354 млн. 173 тис. крб. [8, с. 130]. Наведені факти свідчать про повільне, проте впевнене зростання активної діяльності Держбанку та приватних кредитних установ, а отже, й поступову стабілізацію економічної ситуації в країні, відродження фінансового життя та появи в населення довіри до уряду.

У цьому контексті ще переконливішими (після застою в часи УНР) є баланс приватних акціонерних банків [8, с. 132—133]. У серпні 1918 року "Финансовый журнал" констатував: "Київські банки з дня виходу большо-

виків цілком очунали. Життя в банках тепер нагадує життя до війни. Біжучі рахунки в деяких великих банках збільшилися на 70—100 %... По тим відомостям, які маються, щоденні вступління готівки тільки в двох великих банках доходять до 5—6 міл. [йонів] карб[ованців]." [10, с. 7] Так, внески на поточні рахунки у банківські приватні установи з 1 квітня 1918 року зросли на 1 жовтня 1918 року із 836 млн. 942 тис. крб. до 1 млрд. 143 млн. 251 тис. крб. [8, с. 133]. Це свідчить про зростання довіри населення до банків, про те, що гроші, які раніше ховалися "за п'єцами", почали надходити в банківські структури. Незважаючи на те, що величезні суми паперових грошей надходили на терени України з Росії, вони справляли все ж незначний вплив — показово, що з кожним місяцем внески поступово зростали. Це підтверджують і зведені баланси приватних кредитних установ України: у травні було внесено на поточні рахунки 30 млн. 605 тис. крб., у червні — 37 млн. 657 тис., у липні — 37 млн. 682 тис., у серпні — 76 млн. 795 тис., у вересні — 123 млн. 570 тис. крб. Загалом же на 1 жовтня 1918 року внески на поточні банківські рахунки становили 1 млрд. 143 млн. 251 тис. крб. [8, с. 133].

За час існування Гетьманату банки почали займатися не лише видачами з поточних рахунків, а й активними операціями. Зі збільшенням торговельного обігу в Україні вони стали розширювати свою діяльність. Із часу від'єднання України від Росії і за умов знищення петроградських та московських банківських правлінь, українські відділення функціонували практично самостійно. Зрозуміло, що за нових умов центром банківської діяльності в Україні повинен був стати Київ. Київські відділення після вигнання більшовиків дуже швидко самі стали відігравати роль центральних правлінь. Першим такі функції перебало на себе київське відділення Азовсько-Донського комерційного банку, яке скликало в Києві з'їзд управляючих українськими відділами банку і створило тимчасове правління з усіма повноваженнями та правами центрального правління [8, с. 125]. Згодом до подібних кроків вдалися інші відділення банків, а до Києва почали переїжджати окремі члени петроградських і московських правлінь. Гетьманському уряду залишалося лише узаконити новостворені правління, які вже активно діяли, і санкціонувати перетворення Києва на вітчизняний банківський центр.

ЛІТОПИС БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

Так було й зроблено 13 листопада 1918 року із затвердженням тимчасового закону про повномочності правління акційних комерційних банків, відділи та агентства яких знаходяться в межах України [13]. У законі зокрема зазначалося, що акційні комерційні банки, місцеперебування правління яких згідно з їх статутом визначено у Росії, і які мають відділи або агентства у межах Української Держави, провадитимуть надалі свою діяльність на підставі власних статутів зі всіма їх додатками та змінами, а функції правління таких банків здійснюватимуться їх членами, які прибули в Україну. Пунктом III закону постановлено: “Про осіб, яким згідно зі ст. 2 цього закону належать функції правління, Кредитова Канцелярія, на подання од Комітету з’їздів представників акційних банків короткострокового кредиту, може видавати, по кожному банку окремо, відповідні свідоцтва. Особа або особи, зазначені в цих свідоцтвах, користуються всіма правами, що для правління присвоєні статутами підналежних банків та загальними законами і за свої вчинки по управлінню та завідуванню банком, його відділами та агентствами несуть відповідальність на загальних підставах, для правління встановлених” [13]. Довіреності по банку, його відділах та агентствах, а також інші акти могли видаватися за підписом одного із членів правління певного банку. Повноважність членів правління, яких було обрано до кінця 1917—1918 операційних років, автоматично продовжувалися на 1918—1919 роки за умови, що не відбувалися загальні збори акціонерів банку [13].

На той час в Україні вже було створено кілька великих акціонерних банків: Південний комерційний банк із правлінням у Харкові (статут затверджено міністром фінансів 16.09.1918 р.), Донецький гірнично-промисловий банк із правлінням у Харкові (статут затверджено 05.10.1918 р.), Балтійсько-Чорноморський промисловий банк із правлінням у Києві (статут затверджено 10.10.1918 р.), Український промисловий банк із правлінням у Києві (статут затверджено 17.10.1918 р.) тощо [3]. Розширювали свою діяльність такі великі банки, як Російський для зовнішньої торгівлі банк, Південний банк, Київський приватного кредиту банк, Російський торгово-промисловий банк, Центральний банк Товариства взаємного кредиту на Україні та інші акціонерні, громадські, міські й кооперативні банки, товариства взаємного та

іншого кредиту [4].

Під час Гетьманату банківська діяльність в Україні пережила своє нове відродження і починала активно й усебічно розвиватися. Його падіння (14.12.1918 р. П.Скоропадський після збройного заколоту Директорії відмовився від влади) суттєво вдарило по банківській справі і з того часу вона почала поступово, але безповоротно занепадати. У цьому контексті важко не погодитися з думкою сучасника тих подій і дослідника вітчизняної фінансової політики Л.Неманова, який, до речі, несхвально ставився до української державності в будь-якій її формі і який, проте, зазначав: “Можна не сумніватися, що якби діяльність банків не була насильницько перервана повстанням Директорії, а потім радянською владою, то приватний кредитовий апарат на Україні вповні налагодився б, разом з нормальним розвитком кредиту, зменшилися б випуски паперових грошей і налагодилося б торговельне і промислове життя країни. Стан банків і поліпшення їхнього положення за час гетьманської влади є кращим показником того, які умови необхідні для того, щоби міг існувати і правильно функціонувати в країні кредитовий апарат, без котрого неможливе ніяке промислове і торговельне життя” [8, с. 131].

Література

1. Вісти з Української Центральної

Ради. — 1917. — Травень. — № 9.

2. Гай-Нижник П. Фінансова політика Української Центральної Ради (1917—1918) // Наукові записки: Збірник праць молодих вчених та аспірантів. — К.: Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського НАН України, 1999. Т. 3. — С. 356—400.

3. Державний вістник. — 1918. — 10 вересня; 31 жовтня.

4. Державний вістник. — 1918. — 6 вересня; 5 жовтня.

5. Дорошенко Д. Історія України. 1917—1923 рр. — Ужгород, 1930. — Т. 1. — С. 250.

6. Нагаєвський І. Історія Української держави двадцятого століття. — К., 1993. — С. 151.

7. Народна Воля. — 1917. — 17 червня.

8. Немановъ Л. М. Финансовая политика Украины (7 ноября 1917 — 4 февраля 1919 г.). — К., 1919.

9. Нова Рада. — 1917. — 1 липня.

10. Туган-Барановський М. Грошова криза української кооперації // Українська кооперація. — 1918. — Кн. 4. — Жовтень.

11. Украинская жизнь. — 1917. — № 3—6. — Март — июнь.

12. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України (ЦДАВОВ України). — Ф. 1064, оп. 1, спр. 28, арк. 28.

13. ЦДАВОВ України. — Ф. 1064, оп. 1, спр. 191, арк. 1-1 зв.

14. ЦДАВОВ України. — Ф. 1064, оп. 3, спр. 1, арк. 114.

Королівський сніданок. Фото Л.Мілевського.

Подія/

Тут живе історія

Приміщення Управління Національного банку України в Кіровоградській області цього року святкує “круглі іменини” – йому виповнилося 110 років.

Старий і новий фасади будівлі.

Споруди, як і люди, мають свою долю. Мають батьків – архітекторів та власників, котрі давали гроші на будівництво, місце народження – адресу, біографію, характеристики тощо. Чим довше “живе” будинок, палац чи храм, тим цікавіша його біографія, тим більше цікавих подій “побачив” і “пережив”, тим більше людей – визначних і простих смертних – ступали на його поріг, працювали тут, вершили добрі й не зовсім добрі справи. Все це в пам’яті рукотворної споруди.

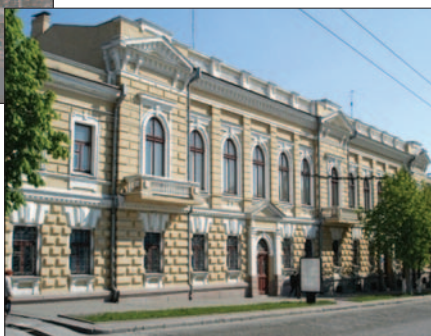
Степовий Кіровоград не належить до тих українських міст, де історичних пам’яток, мов рясту у весняному лісі. Саме тому день народження банківської кам’яниці – подія непересічна, справжнє свято для багатьох кіровоградців.

Отже, слово про будинок Управління Національного банку України в Кіровоградській області, про “статечного ювіляра”.

Він міцний, ставний, елегантний – простий і вишуканий водночас, раціональний, проте й досить романтичний, світлий, не надто високий, але й не низький. Як усі довгожителі – трохи самотній, уміє пристосовуватись до змін, уміє їх терпіти, адже за плечима мудрість, досвід, виваженість, спокій. Його теперішні документи відповідають усім вимогам актуального законодавства, хоч і виготовлені на підставі не цілком визнаної метрики.

Щодня банківський будинок вітає сотні кіровоградців, а колись – зіннов’євців, а ще раніше – елісаветградців – усі вони нащадки козаків і містечкових купців. Нині щодня відомі та шановані, досвідчені та пересічні громадяни шанобливо промовляють його ім’я – Управління Національного банку в Кіровоградській області.

Для кіровоградців банківська кам’яниця все одно, що для пітерців чи парижан Зимовий палац і Ейфелева вежа з Марсовим полем. Із дня свого народ-

ження, тобто побудови, він виконував і виконує лише одну функцію – він є будинком банку. Що й казати – “поважна постать”. Історія його спорудження – це частка історії розвитку банківської справи – спочатку Російської імперії, потім – Радянського Союзу, нині – незалежної України. Це – складова історії степового краю.

У “Докладной записке, поданной Елисаветградским городским головою Н.П.Пашутиным Его Сиятельству инспектору резервной кавалерии г-ну генералу от кавалерии и кавалеру графу Никитину 13 сентября 1851 года” читаємо, що клопотання про відкриття відділення Державного банку в Елісаветграді порушувалося неодноразово як міським урядуванням, так і повітовим земством. Проте міністерство фінансів відмовляло, оскільки неподалік знаходилися відділення Державного банку в сусідніх містах – Миколаєві, Херсоні, Кременчуку. Інша причина відмови – торгівля і промисловість Елісаветграда не досягли такого рівня розвитку, при якому можна було розраховувати на прибутковість чи принаймні на незбитковість банківського відділення. Зрештою, відділення

Державного банку в провінційному Елісаветграді було відкрито – 1-го червня 1894 року. Його розмістили на Перспективній вулиці, в “наємном доме, котрий крайне тесен и неудобен, при том при банке не устроено кладовой для хранения сумм”.

Поява елісаветградського відділення Держбанку змусила місцевих урядників взятися за будівництво. І у 1898 році було зведено власне, спеціально пристосоване приміщення у центрі міста, на червоній лінії Великої Перспективної вулиці (нині Карла Маркса). Ділянку землі довелося купувати у місцевого багатія, бо центральна частина Елісаветграда швидко забудовувалася.

За історичними довідками, матеріалами та художніми спогадами, що зустрічаються в літературі, будинок збудовано за типовим проектом, за основу якого було взято конкурсний проект повітового відділення Державного банку, розроблений архітектором І.Томішко 1881 року. Прив’язку проекту на місцевості вірогідно виконав архітектор О.Лишневський, котрий на той час служив головним зодчим міста.

Як бачимо, споруду було побудовано досить швидко. І хоч основу становив типовий проект, упродовж подальших десятиліть вона набувала все більшої самобутності, неповторних архітектурних рис, оскільки неодноразово добудовувалася.

У первісній характеристиці будинок описано як будівлю, муровану з цегли, з

У первісному стані збережено ліпнину під склепінням.

БАНКИ УКРАЇНИ • ВАЛЮТНИЙ РИНОК

розшивкою швів, рустовану по типу ланцюжка, дворядно-фламандської кладки. За планом об'єкт має складну конфігурацію, яка дещо нагадує літеру "Г", з ризалітами по кутах, зі змішаною системою планування — коридорною та анфіладною, з підвалом. Завершує будівлю масивний фризний карниз із обломами та полічками, прикрашений сухариками. Ризаліти прикрашає трикутний фронтон з сухариками, який спирається на декоративні кронштейни. Над карнизом влаштовано парапетні стовпці з балюстрадою.

Головний фасад будівлі за композиційною побудовою — симетричний, з виступаючими ризалітами по кутах, — декоративно оформлений. Віконні та дверні прорізи головного фасаду — циркульної та прямокутної форми, з подвір'я — лучкової форми. Головний вхід підкреслено масивним трикутним порталом, вікна прикрашають тягнуті наличники із замкового каменя. В ризалітах влаштовані балкони, огорожу яких виконано у вигляді балюстради.

Багато років будинок залишався майже незмінним. Але з часом збільшився обсяг функцій банку, зросла й кількість відвідувачів та клієнтів банку, що потребувало збільшення штату працівників. Виникла необхідність розширити приміщення, провести реконструкцію фасаду, внутрішнього інтер'єру. У 1988—1989 роках споруджено дзеркальну прибудову з північно-східного боку будівлі. Проект розробили спеціалісти кіровоградсь-

Сходи та камін пам'ятають перших відвідувачів банківської філії.

кого філіалу інституту "Укрмістбудпроект", які максимально зберегли внутрішнє планування будинку. В багатьох залах збереглися майже у первісному вигляді ліпний декор у вигляді розеток під люстри різної конфігурації з рельєфним вишуканим візерунком, ліпнина у падугах тощо.

Зберегли свій первісний вигляд також камін та печі, облицьовані кахельною візерунчастою плиткою, мармурові сходи з візерунчастою кованою решіткою.

Особливу увагу привертає перекриття деяких кімнат, виконане у формі зімкнутого склепіння, перекриття кесонного типу в операційному залі.

Всі ці архітектурні прикраси — мовчазні свідки історії будівлі. Хто знає, скільки вони ще побачать та почують, який вигляд матимуть ще через 100 років! А нині банківська споруда щодня гостинно відкриває двері перед чис-

ленними відвідувачами. Враховуючи естетичну, етнографічну, історичну, мистецьку, наукову та художню цінність, вона є пам'яткою архітектури місцевого значення, однією з найкращих зразків будівель громадського призначення.

Нинішні співробітники управління бережливо ставляться до архітектурної перлини, що зберігає пам'ять про перших банкірів краю, яскраві сторінки історії банківської справи України.

Тетяна Косенко,

начальник Управління Національного банку України в Кіровоградській області.

ОФІЦІЙНИЙ КУРС ГРИВНІ ЩОДО ІНОЗЕМНИХ ВАЛЮТ, ЯКИЙ ВСТАНОВЛЮЄТЬСЯ НАЦІОНАЛЬНИМ БАНКОМ УКРАЇНИ ОДИН РАЗ НА МІСЯЦЬ (за квітень 2008 року)*

№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс	№ п/п	Код валюти	Назва валюти	Офіційний курс
1	100 BGL	100 левів (Болгарія)	407.8628	16	434 LYD	100 лівійських динарів	417.3554
2	986 BRL	100 бразильських реалів	291.6378	17	484 MXN	100 мексиканських нових песо	47.2227
3	051 AMD	10000 вірменських драмів	164.0622	18	496 MNT	10000 монгольських тугриків	43.2104
4	410 KRW	1000 вонів Республіки Корея	5.0779	19	554 NZD	100 новозеландських доларів	405.3961
5	704 VND	10000 в'єтнамських донгів	3.1347	20	586 PKR	100 пакистанських рупій	8.0408
6	981 GEL	100 грузинських ларі	342.1409	21	604 PEN	100 перуанських нових сол	183.6030
7	344 HKD	100 доларів Гонконгу	64.8910	22	642 ROL	100 румунських леїв	214.3658
8	818 EGP	100 єгипетських фунтів	92.4485	23	682 SAR	100 саудівських ріялів	134.6128
9	376 ILS	100 ізраїльських нових шекелів	144.1704	24	760 SYP	100 сирійських фунтів	9.8826
10	356 INR	1000 індійських рупій	125.8959	25	901 TWD	100 нових тайванських доларів	16.7538
11	364 IRR	1000 іранських ріалів	0.5500	26	972 TJS	100 таджицьких сомоні	146.8237
12	368 IQD	100 іракських динарів	0.4186	27	952 XOF	1000 франків КФА	12.1628
13	417 KGS	100 киргизьких сомів	13.8702	28	152 CLP	1000 чилійських песо	11.5257
14	414 KWD	100 кувейтських динарів	1902.0716	29	191 HRK	100 хорватських кун	109.6748
15	422 LBP	1000 ліванських фунтів	3.3399	30	255	100 доларів США за розр. із Індією	404.0000

* Курс встановлено з 01.04.2008 р.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено співробітниками департаменту валютного регулювання Національного банку України.

Офіційний курс гривні який встановлюється Національним банком

№ п/п	Код валюти	Назва валюти					
			01.04.2008 р.	02.04.2008 р.	03.04.2008 р.	04.04.2008 р.	05.04.2008 р.
1	036 AUD	100 австралійських доларів	460.6588	459.3843	460.4351	459.4568	459.4568
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	1003.4004	1002.5735	1001.1617	1001.1019	1001.1019
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	607.0441	606.9712	606.3153	606.6795	606.6795
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235
5	208 DKK	100 датських крон	107.0843	106.0563	105.8539	105.1220	105.1220
6	840 USD	100 доларів США	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000
7	233 EEK	100 естонських крон	51.0338	50.5432	50.4529	50.1108	50.1108
8	352 ISK	100 ісландських крон	6.6776	6.5694	6.7552	6.7209	6.7209
9	124 CAD	100 канадських доларів	492.1151	492.1464	496.6130	498.7044	498.7044
10	398 KZT	100 казахстанських тенге	4.1843	4.1874	4.1874	4.1919	4.1919
11	428 LVL	100 латвійських латів	1143.6637	1132.9943	1131.4548	1124.4271	1124.4271
12	440 LTL	100 литовських літів	231.2633	229.0402	228.6307	227.0803	227.0803
13	498 MDL	100 молдовських лейв	47.6173	47.7023	47.7582	47.8233	47.8233
14	578 NOK	100 норвезьких крон	99.1810	97.9720	97.8817	97.9711	97.9711
15	985 PLN	100 польських злотих	226.7195	225.2628	225.9865	225.0920	225.0920
16	643 RUB	10 російських рублів	2.1487	2.1417	2.1334	2.1384	2.1384
17	702 SGD	100 сингапурських доларів	365.9682	366.0911	366.0296	364.1385	364.1385
18	703 SKK	100 словацьких крон	24.5076	24.3520	24.3249	24.1972	24.1972
19	792 TRL	100 турецьких лір	386.2181	384.1218	392.3929	393.3492	393.3492
20	795 TMM	10000 туркменських манатів	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800
21	348 HUF	1000 угорських форинтів	30.7792	30.5871	30.7202	30.4561	30.4561
22	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.3885	0.3882	0.3882	0.3882	0.3882
23	203 CZK	100 чеських крон	31.5179	31.4021	31.4885	31.4405	31.4405
24	752 SEK	100 шведських крон	84.9746	84.1801	84.2520	83.9288	83.9288
25	756 CHF	100 швейцарських франків	507.3745	502.5291	499.1881	494.8331	494.8331
26	156 CNY	100 юанів женьмінбі (Китай)	72.0192	72.0233	71.9535	71.9806	71.9806
27	392 JPY	1000 японських єн	50.7407	50.1955	49.5242	49.0806	49.0806
28	978 EUR	100 євро	798.5060	790.8300	789.4160	784.0630	784.0630
29	960 XDR	100 СПЗ	830.4719	825.7854	824.4454	822.1368	822.1368
			16.04.2008 р.	17.04.2008 р.	18.04.2008 р.	19.04.2008 р.	20.04.2008 р.
1	036 AUD	100 австралійських доларів	466.8617	471.2426	473.3014	473.3014	473.3014
2	826 GBP	100 англійських фунтів стерлінгів	993.0600	997.8464	999.7954	999.7954	999.7954
3	031 AZM	100 азербайджанських манатів	608.4337	608.2139	609.5353	609.5353	609.5353
4	974 BYR	10 білоруських рублів	0.0235	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236
5	208 DKK	100 датських крон	107.1553	107.8193	107.4287	107.4287	107.4287
6	840 USD	100 доларів США	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000
7	233 EEK	100 естонських крон	51.0855	51.4082	51.2275	51.2275	51.2275
8	352 ISK	100 ісландських крон	6.7969	6.8276	6.8169	6.8169	6.8169
9	124 CAD	100 канадських доларів	494.3803	500.4442	504.2375	504.2375	504.2375
10	398 KZT	100 казахстанських тенге	4.1971	4.1992	4.1926	4.1926	4.1926
11	428 LVL	100 латвійських латів	1146.6275	1153.7063	1149.8149	1149.8149	1149.8149
12	440 LTL	100 литовських літів	231.4973	232.9599	232.1409	232.1409	232.1409
13	498 MDL	100 молдовських лейв	48.3059	48.3536	48.4055	48.4055	48.4055
14	578 NOK	100 норвезьких крон	101.0447	101.8376	101.3256	101.3256	101.3256
15	985 PLN	100 польських злотих	234.3823	235.1048	234.3810	234.3810	234.3810
16	643 RUB	10 російських рублів	2.1531	2.1537	2.1609	2.1609	2.1609
17	702 SGD	100 сингапурських доларів	372.2761	373.2374	373.6242	373.6242	373.6242
18	703 SKK	100 словацьких крон	24.7205	24.8606	24.7067	24.7067	24.7067
19	792 TRL	100 турецьких лір	383.7690	379.6140	380.1451	380.1451	380.1451
20	795 TMM	10000 туркменських манатів	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800
21	348 HUF	1000 угорських форинтів	31.6974	31.6355	31.6375	31.6375	31.6375
22	860 UZS	100 узбецьких сумів	0.3876	0.3876	0.3876	0.3876	0.3876
23	203 CZK	100 чеських крон	32.2057	32.3714	32.0935	32.0935	32.0935
24	752 SEK	100 шведських крон	84.8619	85.5361	85.4106	85.4106	85.4106
25	756 CHF	100 швейцарських франків	505.3512	506.0166	501.2106	501.2106	501.2106
26	156 CNY	100 юанів женьмінбі (Китай)	72.2204	72.2277	72.3101	72.3101	72.3101
27	392 JPY	1000 японських єн	49.9977	49.8336	49.2526	49.2526	49.2526
28	978 EUR	100 євро	799.3140	804.3640	801.5360	801.5360	801.5360
29	960 XDR	100 СПЗ	828.8771	831.2908	830.0010	830.0010	830.0010

ВАЛЮТНИЙ РИНОК

Щодо іноземних валют, України щоденно (за квітень 2008 року)

Офіційний курс										
	06.04.2008 р.	07.04.2008 р.	08.04.2008 р.	09.04.2008 р.	10.04.2008 р.	11.04.2008 р.	12.04.2008 р.	13.04.2008 р.	14.04.2008 р.	15.04.2008 р.
	459.4568	464.0333	466.8060	467.0833	468.7817	471.0267	471.0267	471.0267	469.6702	467.0617
	1001.1019	1010.7715	1003.9862	993.9140	995.5660	1000.7334	1000.7334	1000.7334	997.3388	1003.4867
	606.6795	606.7524	606.8982	607.5553	607.3361	608.4337	608.4337	608.4337	608.1407	607.7016
	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235	0.0235
	105.1220	106.4519	106.2442	106.2424	106.4533	107.4533	107.4533	107.4533	107.1949	107.4487
	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000
	50.1108	50.7434	50.6498	50.6530	50.7563	51.2372	51.2372	51.2372	51.1016	51.2178
	6.7209	6.8204	6.9817	6.9224	7.0380	6.9380	6.9380	6.9380	6.8656	6.7851
	498.7044	501.8082	501.4531	498.1439	495.6703	495.9096	495.9096	495.9096	495.4251	493.9805
	4.1919	4.1870	4.1888	4.1891	4.1884	4.1898	4.1898	4.1898	4.1902	4.1930
	1124.4271	1138.7851	1136.8477	1138.3898	1139.5652	1150.6926	1150.6926	1150.6926	1147.8129	1149.9275
	227.0803	229.9470	229.5229	229.5375	230.0055	232.1847	232.1847	232.1847	231.5705	232.0970
	47.8233	47.8986	47.9509	48.0170	48.1003	48.1544	48.1544	48.1544	48.2202	48.2764
	97.9711	99.2699	99.4537	99.6100	100.0079	101.1338	101.1338	101.1338	100.6820	100.8729
	225.0920	228.5240	229.2573	229.0929	229.8524	232.9810	232.9810	232.9810	232.8654	234.8379
	2.1384	2.1400	2.1396	2.1459	2.1449	2.1523	2.1523	2.1523	2.1505	2.1477
	364.1385	364.9221	365.5089	365.8359	366.0412	372.2373	372.2373	372.2373	371.7185	371.9239
	24.1972	24.4815	24.4688	24.4719	24.5097	24.7939	24.7939	24.7939	24.6673	24.8091
	393.3492	390.3638	394.8465	390.9565	391.3097	384.3918	384.3918	384.3918	386.6376	383.4743
	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800
	30.4561	30.8634	31.1945	31.2272	31.3527	31.6210	31.6210	31.6210	31.6372	31.7518
	0.3882	0.3882	0.3879	0.3879	0.3879	0.3879	0.3879	0.3879	0.3879	0.3876
	31.4405	31.7140	31.6758	31.7209	31.6425	31.9029	31.9029	31.9029	31.9507	32.1325
	83.9288	84.7525	84.5898	84.6648	84.8265	85.4131	85.4131	85.4131	84.9518	85.1993
	494.8331	500.2274	497.8931	498.0187	498.3765	509.4932	509.4932	509.4932	505.7986	507.9448
	71.9806	71.9807	72.1271	72.1343	72.1252	72.2293	72.2293	72.2293	72.0759	72.1532
	49.0806	49.3511	49.1837	49.3031	49.2168	50.3636	50.3636	50.3636	50.0261	50.2814
	784.0630	793.9610	792.4965	792.5470	794.1630	801.6875	801.6875	801.6875	799.5665	801.3845
	822.1368	827.1082	825.6450	825.6275	824.9558	830.6099	830.6099	830.6099	828.4148	829.3168
	21.04.2008 р.	22.04.2008 р.	23.04.2008 р.	24.04.2008 р.	25.04.2008 р.	26.04.2008 р.	27.04.2008 р.	28.04.2008 р.	29.04.2008 р.	30.04.2008 р.
	472.0353	475.8188	477.4289	480.4357	477.1613	477.1613	477.1613	477.1613	470.3763	470.5778
	1007.8285	1002.6839	1005.8958	1001.8918	997.9129	997.9129	997.9129	997.9129	1001.9693	996.6861
	609.2412	608.7271	609.4617	610.1982	609.7561	609.7561	609.7561	609.7561	609.2412	609.3147
	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236	0.0236
	106.8060	107.5945	107.8164	107.8716	106.7086	106.7086	106.7086	106.7086	105.5379	105.3885
	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000	505.0000
	50.9306	51.3114	51.4179	51.4470	50.8951	50.8951	50.8951	50.8951	50.3367	50.2560
	6.6747	6.7252	6.7989	6.8549	6.8086	6.8086	6.8086	6.8086	6.8487	6.8258
	499.3984	503.8274	501.5995	498.3100	496.4060	496.4060	496.4060	496.4060	496.5626	498.2483
	4.1884	4.1895	4.1926	4.1957	4.1930	4.1930	4.1930	4.1930	4.1912	4.1947
	1142.8223	1151.6985	1153.5926	1153.2521	1139.7374	1139.7374	1139.7374	1139.7374	1128.5256	1126.0712
	230.7953	232.5211	233.0038	233.1354	230.6344	230.6344	230.6344	230.6344	228.1041	227.7385
	48.4306	48.4705	48.5036	48.5418	48.5675	48.5675	48.5675	48.5675	48.6175	48.6770
	100.2251	101.0572	101.5418	101.5735	100.0483	100.0483	100.0483	100.0483	98.1553	98.5383
	233.0769	234.8404	235.5967	235.5849	232.9758	232.9758	232.9758	232.9758	229.8214	227.5013
	2.1609	2.1516	2.1554	2.1632	2.1545	2.1545	2.1545	2.1545	2.1398	2.1356
	372.5526	373.0018	373.6892	374.0915	372.2407	372.2407	372.2407	372.2407	369.8511	371.0880
	24.5719	24.7449	24.8760	24.8793	24.5737	24.5737	24.5737	24.5737	24.2973	24.3916
	382.9361	384.5431	385.5814	389.7027	389.0062	389.0062	389.0062	389.0062	391.2364	393.0105
	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800	8.0800
	31.4777	31.7998	31.9595	31.9813	31.5680	31.5680	31.5680	31.5680	31.1427	31.0891
	0.3876	0.3873	0.3873	0.3873	0.3873	0.3873	0.3873	0.3873	0.3873	0.3870
	31.7233	31.9975	32.1100	32.1025	31.6911	31.6911	31.6911	31.6911	31.1871	31.1420
	84.8297	85.5870	85.9479	86.3841	85.6090	85.6090	85.6090	85.6090	84.3433	84.0300
	493.7972	499.9371	500.7877	500.6966	492.9033	492.9033	492.9033	492.9033	487.0736	486.8046
	72.2102	72.1429	72.2491	72.3217	72.1736	72.1736	72.1736	72.1736	72.0399	72.2981
	48.5938	48.8262	48.9275	48.9939	48.8339	48.8339	48.8339	48.8339	48.3159	48.6203
	796.8900	802.8490	804.5155	804.9700	796.3345	796.3345	796.3345	796.3345	787.5980	786.3355
	828.2028	828.6214	829.6260	830.3913	825.0704	825.0704	825.0704	825.0704	821.6192	820.0089

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено співробітниками департаменту валютного регулювання Національного банку України.

Подія/

“Банківська таємниця часів Помаранчевої революції”

Голова Верховної Ради Арсеній Яценюк презентував свою книгу

“Банківську таємницю часів Помаранчевої революції” відкрили 20 травня в День банківських працівників. Дата презентації книжки була обрана не випадково. Адже вона присвячена, насамперед, усім працівникам українських банків.

“Ця книга — своєрідна подяка за високий ступінь фаховості вітчизняних банкірів. Це історія про людей, які, незважаючи на свої політичні погляди, об’єдналися заради вирішення спільної мети — подолання фінансової кризи, що насувалася на Україну”, — такими словами Арсеній Яценюк відкрив презентацію власного твору.

Цю подію вже встигли охрестити найбільш очікуваною у фінансових колах і не лише України, а й світу. Тому що після вивчення фінансових механізмів, які були задіяні командою НБУ під керівництвом Арсенія Яценюка, міжнародні фінансові організації внесли цей досвід до своїх підручників як один із найефективніших методів подолання кризи.

Колишній керівник Національного банку України розповідає про фінан-

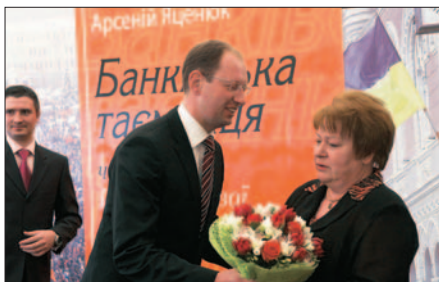

кою нависла серйозна загроза. Впродовж ХХ століття більшість таких фінансових потрясінь завершувалися крахом банківської системи. Унікальність ситуації 2004 року в тому, що вітчизняна банківська система не лише вистояла в надважких умовах, а й прискорила темпи одразу ж після подій Помаранчевої революції.

передано суть усього твору. Неоціненний досвід, пережитий командою Національного банку і перенесений на сторінки видання, може стати ключем до вирішення можливих майбутніх фінансових викликів. Ця книга — не лише мемуари автора, а ще й чудовий підручник для нинішніх та майбутніх фінансистів, і не лише України. Тому виходить трьома мовами: українською, російською та англійською. В ній описуються дії з подолання кризи, а також наведено статистичні матеріали. Втім, завдяки живому та доступному переказу подій, Арсенію Яценюку вдалося створити своєрідний економічний детектив. Книга не лише легко сприймається, а й дає унікальне розуміння складних макроекономічних понять навіть невідповідному читачеві.

На презентацію, крім журналістів, були запрошені головні герої твору — банкіри, котрі на історичному зламі 2004–2005 років разом із командою Арсенія Яценюка протистояли фінансовій кризі. А головною гостею для автора стала нинішній директор департаменту монетарної політики НБУ Наталія Гребеник. Саме їй присвячена книга “Банківська таємниця часів Помаранчевої революції”. З вуст Арсенія Яценюка неодноразово лунали слова подяки Наталії Гребеник, котра ледь стримуючи сльози слухала колегу. У своєму виступі вона наголосила: *“В той складний період всі вчилися одне в одного. Говорити, що він від мене навчився, можна лише з певною обмовкою. Це я від нього навчалася, умови були екстремальні, бо йшла на роботу і думала: а що ще Арсеній Петрович може у мене сьогодні запитати?”*

Закінчилася презентація афтографесією автора. До речі, вже незабаром видання можна буде побачити на полицях українських книжкових крамниць. Частина накладу, як подарунок, буде передана студентам вищих навчальних закладів, що спеціалізуються на вивченні економічної теорії.

На фото: Арсеній Яценюк щиро спілкувався з усіма учасниками презентації, а найбільше теплих слів прозвучало на адресу наставниці й колеги по роботі в Національному банку, директора департаменту монетарної політики Наталії Гребеник.

сову кризу, яка відбувалася одночасно з Помаранчевою революцією на зламі 2004–2005 років. Автор зосередився на аналізі економічних подій країни у період наймасштабнішої політичної нестабільності в Україні з часів здобуття незалежності.

Згадана критична ситуація була найстрашнішою в історії фінансової системи України, оскільки в ній поєдналися криза недовіри та нестабільності валютної системи. Над українською економі-

“Я би дуже хотів, щоб цю книгу, хоча б частково, прочитали діючий та майбутній уряд, центральний банк, фінансиста, і, можливо, прості люди. Сьогодні світ стоїть перед викликами глобальних криз, починаючи від фінансової, закінчуючи харчовою. Але ніколи не можна опускає руки — свята віра в країну та себе, професіоналізм можуть змінити якщо не все, то багато що”. Цими словами Арсеній Яценюк завершує свою книгу. У цих кількох рядках фактично

Андрій Жигулін,
прес-секретар
Голови Верховної Ради.

БАНКИ УКРАЇНИ

ЕКСКЛЮЗИВ

Основні показники діяльності банків України на 1 травня 2008 року

№ п/п	Назва показника	01.01. 2002 р.	01.01. 2003 р.	01.01. 2004 р.	01.01. 2005 р.	01.01. 2006 р.	01.01. 2007 р.	01.01. 2008 р.	01.05. 2008 р.
1	Кількість зареєстрованих банків	189	182	179	181	186	193	198	196
2	Вилучено з Державного реєстру банків (з початку року)	9	12	8	4	1	6	1	4
3	Кількість банків, що перебувають у стадії ліквідації	35	24	20	20	20	19	19	17
4	Кількість діючих банків	152	157	158	160	165	170	175	177
4.1	<i>Із них: з іноземним капіталом;</i>	21	20	19	19	23	35	47	47
4.1.1	<i>у тому числі зі 100-відсотковим іноземним капіталом</i>	6	7	7	7	9	13	17	17
5	Частка іноземного капіталу в статутному капіталі банків, %	12.5	13.7	11.3	9.6	19.5	27.6	35.0	36.3
Активи, млн. грн.									
1	Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	50 785	67 774	105 539	141 497	223 024	353 086	619 004	680 431
1.1	Чисті активи (скориговані на резерви за активними операціями)	47 591	63 896	100 234	134 348	213 878	340 179	599 396	658 011
2	Високоліквідні активи	7 744	9 043	16 043	23 595	36 482	44 851	63 587	60 055
3	Кредитний портфель	32 097	46 736	73 442	97 197	156 385	269 688	485 507	550 194
3.1	<i>У тому числі:</i>								
	<i>кредити, надані суб'єктам господарювання;</i>	26 564	38 189	57 957	72 875	109 020	167 661	276 184	315 125
3.2	<i>кредити, надані фізичним особам</i>	1 373	3 255	8 879	14 599	33 156	77 755	153 633	183 747
4	Довгострокові кредити	5 683	10 690	28 136	45 531	86 227	157 224	291 963	339 833
4.1	<i>У тому числі довгострокові кредити, надані суб'єктам господарювання</i>	5 125	9 698	23 239	34 693	58 528	90 576	156 355	179 142
5	Проблемні кредити (прострочені та сумнівні)	1 863	2 113	2 500	3 145	3 379	4 456	6 357	7 863
6	Вкладення в цінні папери	4 390	4 402	6 534	8 157	14 338	14 466	28 693	26 662
7	Резерви за активними операціями банків	3 194	3 905	5 355	7 250	9 370	13 289	20 188	23 157
	<i>Відсоток виконання формування резерву</i>	85.4	93.3	98.2	99.7	100.05	100.1	100.04	100.04
7.1	<i>У тому числі резерв на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями</i>	2 963	3 575	4 631	6 367	8 328	12 246	18 477	21 109
Пасиви, млн. грн.									
1	Пасиви, всього	47 591	63 896	100 234	134 348	213 878	340 179	599 396	658 011
2	Власний капітал	7 915	9 983	12 882	18 421	25 451	42 566	69 578	79 630
2.1	<i>У тому числі:</i>								
	<i>сплачений зареєстрований статутний капітал</i>	4 575	6 003	8 116	11 648	16 144	26 266	42 873	50 339
2.2	<i>частка капіталу в пасивах</i>	16.6	15.6	12.9	13.7	11.9	12.5	11.6	12.1
3	Зобов'язання банків	39 676	53 913	87 352	115 927	188 427	297 613	529 818	578 381
3.1	<i>У тому числі кошти суб'єктів господарювання</i>	15 653	19 703	27 987	40 128	61 214	76 898	111 995	119 989
3.1.1	<i>із них строкові кошти суб'єктів господарювання</i>	4 698	6 161	10 391	15 377	26 807	37 675	54 189	60 800
3.2	<i>Кошти фізичних осіб</i>	11 165	19 092	32 113	41 207	72 542	106 078	163 482	185 641
3.2.1	<i>із них строкові кошти фізичних осіб</i>	8 060	14 128	24 861	33 204	55 257	81 850	125 625	141 954
Довідково									
1	Регулятивний капітал, млн. грн.	8 025	10 099	13 274	18 188	26 373	41 148	72 265	84 057
2	Адекватність регулятивного капіталу (H2)	20.69	18.01	15.11	16.81	14.95	14.19	13.92	13.34
3	Доходи, млн. грн.	8 583	10 470	13 949	20 072	27 537	41 645	68 185	30 989
4	Витрати, млн. грн.	8 051	9 785	13 122	18 809	25 367	37 501	61 565	28 064
5	Результат діяльності, млн. грн.	532	685	827	1 263	2 170	4 144	6 620	2 925
6	Рентабельність активів, %	1.27	1.27	1.04	1.07	1.31	1.61	1.50	1.42
7	Рентабельність капіталу, %	7.50	7.97	7.61	8.43	10.39	13.52	12.67	11.82
8	Чиста процентна маржа, %	6.94	6.00	5.78	4.90	4.90	5.30	5.03	4.91
9	Чистий спред, %	8.45	7.20	6.97	5.72	5.78	5.76	5.31	4.97

На замовлення "Вісника НБУ" матеріал підготовлено працівниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту методології банківського регулювання та нагляду Національного банку України.

Структура активів банків України

№ п/п	Назва банку	Кошти в НБУ та готівкові кошти банку	Цінні папери, що рефінансуються НБУ	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються НБУ	Кошти в інших банках	Резерви під заборгованість інших банків	Цінні папери у торговому портфелі банку	Цінні папери в портфелі банку на продаж	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку на продаж	Кредити, що надані	У тому числі	
											юридичним особам	фізичним особам
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Група I (кількість банків у групі – 17)												
1	ПРИВАТБАНК	3 216 435	15 702	0	5 454 765	105 427	964 327	2 883	2 883	51 355 380	29 666 097	21 689 283
2	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	3 148 037	967 420	0	2 327 629	25 279	213 130	60 530	19 171	39 065 494	20 813 381	18 252 113
3	УКРСИББАНК	1 435 753	72	0	2 633 782	59 336	0	603 494	2 646	34 015 186	14 541 801	19 473 385
4	УКРСОЦБАНК	1 791 757	284 847	0	1 470 861	4 158	907 000	13 513	2 667	27 644 582	12 868 432	14 776 150
5	УКРЕКСІМБАНК	1 755 837	760 153	0	2 731 692	11 014	0	746 799	68 276	23 760 460	22 408 285	1 352 175
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	2 057 858	0	0	1 630 241	22 688	0	403 543	2 305	23 225 252	20 415 227	2 810 026
7	"НАДРА"	820 470	0	0	2 623 703	3 396	1 035 297	1 342	412	16 403 041	6 231 931	10 171 110
8	ОТП БАНК	1 310 398	160 154	0	849 170	4 380	0	371 644	0	18 046 912	8 994 964	9 051 948
9	ОЩАДБАНК	2 175 550	2 120 433	0	2 907 156	65 267	0	348 113	25 343	10 360 263	4 533 661	5 826 602
10	АЛЬФА-БАНК	464 007	0	0	1 823 462	24 193	0	409 012	1 468	14 671 395	10 128 098	4 543 297
11	"ФОРУМ"	542 952	0	0	3 399 777	17 050	598 150	77 455	2 959	10 172 799	7 714 811	2 457 987
12	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	668 878	0	0	1 574 771	6 282	886 589	65 655	166	11 775 321	7 146 439	4 628 882
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	462 317	0	0	2 867 236	13 890	0	692 987	0	9 966 195	7 524 202	2 441 993
14	ВТБ БАНК	831 641	0	0	1 892 363	3 425	0	407 954	11 169	10 089 334	8 778 852	1 310 482
15	КРЕДИТПРОМБАНК	404 326	497	0	2 296 290	5 672	0	854 602	0	9 448 609	6 151 698	3 296 911
16	УКРПРОМБАНК	653 576	10 672	0	1 229 172	224	0	0	0	10 377 932	8 237 933	2 139 999
17	БРОКБІЗНЕСБАНК	320 145	90 898	0	1 797 996	2 872	30 009	415 724	18 783	8 650 048	6 809 859	1 840 189
Усього по групі		22 059 940	4 410 849	0	39 510 065	374 553	4 634 502	5 475 252	158 249	329 028 203	202 965 671	126 062 532
Група II (кількість банків у групі – 17)												
18	УКРГАЗБАНК	509 441	10	0	3 881 887	14 270	265 980	374 237	26	5 514 907	3 777 977	1 736 929
19	РОДОВІД БАНК	281 574	141	0	1 531 512	1 636	210 538	508 754	94	7 939 447	5 647 315	2 292 132
20	СВЕДБАНК	606 315	20 003	0	736 194	6 181	73 463	70 315	859	7 538 900	4 632 146	2 906 755
21	"ПІВДЕННИЙ"	424 243	0	0	428 909	1 299	0	31 243	139	6 668 086	5 787 581	880 505
22	ЕРСТЕ БАНК	206 044	510 342	0	2 405 967	37 821	0	203 718	0	2 840 073	951 849	1 888 224
23	ВІЕЙБІ БАНК	398 901	93 504	0	657 029	694	7 500	173 648	5	4 773 086	3 414 221	1 358 865
24	УНКРЕДИТ БАНК	600 398	110 232	0	483 059	349	42 208	46 333	26	5 101 366	4 338 318	763 048
25	"ХРЕЩАТИК"	303 632	260 433	0	1 482 737	1 063	0	118 001	25	3 492 929	2 746 651	746 278
26	ІНГ БАНК УКРАЇНА	112 052	12 453	0	1 133 245	9 192	760 887	26	0	3 644 808	3 601 366	43 441
27	ДОНГОРБАНК	449 870	139 166	0	1 054 374	10 655	0	370 592	0	3 406 528	2 606 126	800 402
28	ПРАВЕКС-БАНК	386 148	0	0	277 020	465	0	58	0	4 308 710	607 721	3 700 990
29	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	87 271	0	0	721 787	8 495	383 826	0	0	4 013 986	4 013 197	789
30	КРЕДОБАНК	234 322	101 430	0	352 522	1 962	0	128 873	68	3 819 509	2 810 941	1 008 568
31	ІМЕКСБАНК	217 304	0	0	1 179 258	2 079	2 345	35	0	2 701 097	2 028 671	672 426
32	ІНДУСТРІАЛБАНК	122 298	2 983	0	918 077	1 174	0	294 313	5 373	2 246 687	1 905 744	340 943
33	СВЕДБАНК ІНВЕСТ	80 459	0	0	1 151 884	5 730	80 143	51	0	2 657 765	1 421 119	1 236 645
34	СІТБАНК (УКРАЇНА)	117 428	288 607	0	686 671	3 522	71 976	0	0	2 517 769	2 493 264	24 505
Усього по групі		5 137 699	1 539 303	0	19 082 132	106 590	1 898 865	2 320 197	6 614	73 185 653	52 784 208	20 401 445
Група III (кількість банків у групі – 34)												
35	"ДЕЛЬТА"	93 797	0	0	1 091 927	3 027	350	28 321	0	3 240 621	668 610	2 572 011
36	УНІВЕРСАЛ БАНК	168 932	190 137	0	450 480	1 873	29 245	56 736	0	3 384 415	871 857	2 512 558
37	"КИЇВ"	85 243	0	0	241 460	903	0	162 120	1 658	2 676 867	2 249 895	426 972
38	ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК	232 289	44 917	0	880 782	1 598	0	163 977	845	1 823 682	830 939	992 744
39	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	83 892	0	0	699 021	143	0	23 450	1	2 363 022	1 801 201	561 821
40	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	157 355	53 912	0	667 665	5 874	0	935	0	2 055 808	2 051 961	3 846
41	ПРОКРЕДИТ БАНК	116 873	0	0	234 346	550	0	250	0	2 131 859	620 636	1 511 224
42	"КРЕДИТ-ДНІПРО"	97 072	0	0	220 954	1 149	0	129 106	5 823	2 145 363	1 725 445	419 919
43	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	16 142	0	0	654 404	96	0	83 178	1 017	1 530 433	1 445 767	84 666
44	МЕГАБАНК	100 938	0	0	168 263	78	0	174 104	331	1 608 044	1 141 866	466 178
45	БАНК НРБ	79 684	0	0	220 529	6 834	0	63 119	0	1 636 199	915 392	720 807
46	ЕКСПРЕС-БАНК	277 981	0	0	161 525	312	73 558	11 993	0	1 411 433	721 936	689 497
47	АКТИВ БАНК	86 809	0	0	131 080	475	6 569	64 520	0	1 436 792	928 494	508 297
48	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	54 180	0	0	1 059 997	4 995	0	309 521	0	371 290	311 808	59 482

БАНКИ УКРАЇНИ

за станом на 01.04.2008 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

Резерви під заборгованість за кредитами	Цінні папери, що утримуються до погашення	Резерви під знецінення цінних паперів, що утримуються до погашення	Інвестиції в асоційовані й дочірні компанії	Основні засоби	Нематеріальні активи	Нараховані доходи до отримання	У тому числі		Резерви під заборгованість за нарахованими доходами	Відстрочений податковий актив	Інші активи	Резерви під інші активи	Довгострокові активи, призначені для продажу	Резерви під зменшення корисності інвестицій в АК та ДК... ¹	Усього активів
							прострочені нараховані доходи	сумнівні нараховані доходи							
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
3 950 435	45 452	2	582 832	1 435 123	3 824	1 234 357	400 641	151 059	240 429	147 229	504 468	28 599	32 205	135	60 667 074
1 369 679	4 039	0	14 437	2 011 866	14 042	302 090	75 070	42 772	96 378	85 159	431 215	20 602	75	0	47 114 055
1 267 387	0	0	201 369	1 281 194	101 430	418 530	58 692	8 440	59 837	7 520	362 092	14 393	136	0	39 656 958
629 171	6 617	6 617	6 786	2 047 562	14 912	349 079	45 136	8 554	46 582	0	234 591	11 301	0	0	34 071 610
703 419	172 554	0	6 633	1 089 198	8 892	258 892	1 018	7 766	8 417	0	202 329	39 619	0	0	30 662 695
1 125 291	397	397	14 187	1 986 264	13 027	46 990	6 698	16 553	19 795	0	94 227	4 370	0	0	28 297 143
588 143	0	0	0	1 244 397	4 354	513 981	115 099	15 408	100 422	40	1 209 891	15 523	0	0	23 148 618
620 944	0	0	0	296 094	29 900	107 675	7 196	14 681	17 899	68 453	145 136	4 757	0	0	20 737 555
387 964	349 833	761	0	1 678 738	6 556	125 587	17 649	41 511	54 363	0	175 938	8 766	0	0	19 705 702
600 529	0	0	0	313 197	8 031	176 024	26 782	774	20 228	20 857	66 900	441	0	0	17 306 026
332 133	0	0	0	391 204	4 935	87 229	4 525	2 685	5 042	0	568 390	98	0	0	15 485 608
365 483	0	0	0	155 053	5 589	268 192	7 142	14 345	17 480	6 912	237 803	893	0	0	15 254 459
320 919	0	0	0	895 939	13 831	66 823	3 110	409	2 340	0	99 736	9 468	0	0	14 718 448
194 437	0	0	0	568 343	3 827	76 637	40 335	7 192	45 227	5 232	108 041	764	0	0	13 728 349
259 567	0	0	0	260 458	38	128 117	12 336	7 232	17 859	0	180 446	706	0	0	13 289 579
422 136	0	0	29 699	460 191	804	173 039	13 211	1 016	9 782	0	171 602	7 299	0	0	12 667 247
208 181	0	0	0	704 355	6 686	294 438	11 891	13 041	22 491	84	150 162	27 588	0	0	12 180 629
13 345 820	578 891	7 776	855 944	16 819 175	240 678	4 627 679	846 531	353 439	784 570	341 485	4 942 967	195 187	32 415	135	418 691 754
243 206	0	0	0	697 943	2 645	76 243	3 200	6 072	7 916	15 562	121 154	1 312	0	0	11 193 276
81 533	0	0	7	384 722	997	129 236	16 226	10	15 093	0	117 450	4 107	0	0	11 001 913
375 474	0	0	410 619	456 945	11 569	134 859	27 738	18 095	38 402	27 372	41 322	262	11 303	0	9 718 001
197 513	0	0	98 103	529 372	1 319	13 331	2 477	138	1 917	953	54 258	1 523	0	0	8 047 428
93 032	0	0	0	501 076	23 214	31 354	239	88	159	0	26 886	139	0	0	6 617 523
81 917	0	0	32 336	290 028	43 220	109 127	65 124	567	52 424	326	92 048	1 250	0	0	6 534 461
120 856	0	0	2 757	128 749	5 609	41 687	3 452	106	2 920	14 633	44 907	2 245	0	0	6 495 543
29 896	0	0	0	242 014	7 776	9 523	362	837	918	1 547	45 570	3 034	0	0	5 929 227
9 131	0	0	0	29 360	830	45 960	2 189	0	1 200	17 123	32 565	63	0	0	5 769 722
115 993	2 000	2 000	0	285 717	3 060	26 455	2 494	640	2 636	0	23 727	48	0	0	5 630 157
121 489	0	0	0	496 039	9 475	175 697	122 680	2 700	121 705	17 634	195 457	4 172	0	0	5 618 408
277 301	0	0	0	23 887	659	4 238	4	10	11	0	27 274	127	0	0	4 976 994
103 988	295	295	0	323 891	10 303	33 960	11 965	4 927	13 529	10 916	65 976	14 782	0	0	4 947 374
34 484	0	0	0	380 497	9 063	14 624	956	2 063	2 695	0	79 131	10	0	0	4 544 084
119 051	102 325	2 300	4 444	207 059	9 729	27 560	822	3 997	4 368	2 157	70 455	172	0	0	3 875 651
260 575	0	0	0	29 996	134	73 940	862	2 158	2 884	1 313	1 676	1	0	0	3 808 170
43 118	0	0	0	37 826	1 433	28 484	1 307	0	3	0	11 598	7	0	0	3 715 142
2 308 555	104 620	4 594	548 266	5 045 122	141 034	976 278	262 098	42 409	268 779	109 537	1 051 453	33 254	11 303	0	108 423 075
90 350	0	0	0	117 275	8 885	183 841	69 102	102	56 592	9 153	78 195	1 290	0	0	4 701 106
98 959	0	0	0	115 403	5 894	49 023	17 094	453	10 272	11 071	81 413	511	0	0	4 431 134
154 281	0	0	0	636 175	1 387	71 765	6 522	10 254	16 174	5 572	48 707	1 547	0	0	3 754 731
283 327	20	20	9 206	298 934	11 642	70 343	24 343	22 432	43 040	14 021	42 227	2 067	132	0	3 261 277
67 980	0	0	0	125 036	1 449	27 381	7 439	259	4 360	0	3 883	3	0	0	3 254 649
13 434	0	0	0	33 641	692	11 147	0	0	0	1 214	18 341	5	0	0	2 981 397
68 348	0	0	0	171 116	7 838	20 242	3 762	26	3 429	0	20 037	2 563	0	0	2 627 671
157 966	0	0	13	16 503	3 080	20 244	5 980	2 685	8 303	1 388	69 113	75	0	0	2 529 519
90 106	2 115	2 115	0	67 226	728	22 730	161	235	362	290	2 620	133	0	0	2 286 037
32 349	0	0	0	121 376	1 568	20 648	4 585	921	4 551	0	13 625	60	0	0	2 171 197
106 881	0	0	0	247 658	43	22 332	835	2 422	2 836	1 024	3 567	12	0	0	2 157 592
23 959	0	0	200	124 079	1 170	19 372	4 241	136	4 105	519	15 911	15	0	0	2 069 351
41 423	0	0	0	106 066	2 366	11 416	3 031	105	2 452	291	26 873	93	0	0	1 828 339
3 998	0	0	0	22 945	1 612	6 231	143	2	60	0	6 182	0	0	0	1 822 905

¹ Резерви під зменшення корисності інвестицій в АК та ДК, що утримуються з метою продажу.

БАНКИ УКРАЇНИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
49	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	150 458	2 506	0	150 695	12 006	0	13 647	4 303	1 457 532	1 083 955	373 577
50	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	40 619	0	0	556 811	3 543	176 619	916	0	977 346	808 408	168 938
51	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	35 285	0	0	701 927	4 288	0	0	0	1 053 176	0	1 053 176
52	БМ БАНК	67 096	0	0	340 543	240	0	119 690	0	1 128 303	963 837	164 466
53	ХОУМ КРЕДІТ БАНК	158 989	71 605	0	198 019	576	0	4 071	4 000	1 184 965	108 347	1 076 617
54	ЕЛЕКТРОН БАНК	77 592	0	0	235 815	1 016	0	716	1	1 233 659	518 301	715 358
55	"ЄВРОПЕЙСЬКИЙ"	43 882	0	0	396 566	12	841	36 057	2 683	1 079 467	653 642	425 825
56	ЕКСПОБАНК	35 831	0	0	268 457	2 682	2 576	98 317	4	1 090 536	843 542	246 994
57	УКРІНБАНК	76 359	337	0	70 926	103	0	430	207	1 090 834	790 005	300 829
58	СЕБ БАНК	112 570	62 913	0	122 453	296	0	4 502	6	987 025	677 406	309 618
59	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	37 214	0	0	262 525	1 092	0	64 912	0	964 401	820 584	143 817
60	"ТАВРИКА"	48 044	0	0	85 038	2 052	11 817	23 928	0	1 229 299	1 062 065	167 234
61	ЗАХІДІНКОМБАНК	132 100	0	0	33 284	346	0	0	0	1 221 962	921 041	300 921
62	"ДІАМАНТ"	62 979	0	0	143 870	170	15 987	20 954	339	892 211	754 147	138 064
63	ФАКТОРІАЛ-БАНК	52 773	0	0	145 021	50	0	15 300	25	771 210	376 270	394 940
64	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	59 333	22 355	0	281 644	9 588	0	60 375	4	795 095	533 048	262 048
65	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	56 846	0	0	81 426	1 057	0	87 019	19 261	1 046 462	1 035 363	11 098
66	"АРКАДА"	243 716	25 000	0	1 826	0	0	30 593	6 516	683 917	426 819	257 098
67	ТРАНСБАНК	59 501	55 950	0	99 518	717	0	21 827	11	919 768	789 297	130 471
68	"ДНІСТЕР"	44 348	0	0	113 363	334	0	36 219	0	838 041	674 141	163 900
Усього по групі		3 246 722	529 633	0	11 172 158	68 074	317 562	1 910 802	47 035	48 461 038	30 126 027	18 335 011
Група IV (кількість банків у групі – 108)												
69	ПІРЕУС БАНК МКБ	200 836	170 673	0	71 216	605	0	33	2	1 263 800	1 052 205	211 595
70	ІПОБАНК	13 596	0	0	270 961	116	39 961	0	0	893 661	886 947	6 715
71	БТА БАНК	95 502	0	0	188 378	154	0	13 125	100	707 289	330 868	376 421
72	"БАЗИС"	81 718	0	0	41 056	939	0	20 642	2	819 232	607 360	211 872
73	"ДЕМАРК"	52 046	0	0	57 563	2 039	0	79 504	7	869 834	748 178	121 656
74	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	113 516	0	0	260 321	69	41 476	19 599	264	528 716	372 434	156 282
75	ПОЛТАВА БАНК	81 642	0	0	73 954	105	0	33 324	3 267	611 510	476 935	134 575
76	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	97 924	0	0	41 527	434	0	40 562	18	782 350	491 289	291 060
77	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	33 113	0	0	89 716	18	0	55 051	8	731 851	479 252	252 599
78	ЕНЕРГОБАНК	50 359	0	0	60 828	70	0	74 524	191	665 282	465 350	199 932
79	"МЕРКУРІЙ"	69 477	0	0	39 878	37	35 858	50	50	702 145	424 316	277 829
80	ІНПРОМБАНК	72 136	0	0	9 281	11	0	0	0	752 526	551 592	200 934
81	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	13 665	0	0	225 704	928	0	250	250	699 852	0	699 852
82	"КАПІТАЛ"	28 008	9 541	0	217 912	1	59 303	14	12	575 807	357 537	218 270
83	МІСТО-БАНК	24 984	0	0	111 484	102	25 819	5 475	1 711	630 869	460 010	170 859
84	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	52 780	0	0	271 510	7 504	7 045	29 524	1 972	545 915	382 530	163 385
85	"ДАНІЕЛЬ"	18 016	0	0	130 057	46	34 656	24 698	176	485 071	246 358	238 713
86	"НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ"	26 976	0	0	104 580	88	0	0	0	721 314	86 389	634 925
87	АВТОАЗБАНК	27 533	13 915	0	36 331	164	0	14 189	1	694 629	370 901	323 729
88	"ЗОЛОТІ ВОРОТА"	61 275	0	0	7 655	87	981	0	0	760 922	404 399	356 524
89	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	13 789	0	0	344 916	760	0	0	0	465 217	453 270	11 947
90	"СИНТЕЗ"	81 563	0	0	182 154	2 005	0	121	121	555 298	115 395	439 903
91	"ПІВДЕНКОМБАНК"	66 589	2 000	0	152 503	298	0	16 970	0	476 078	433 900	42 178
92	"АРМА"	16 794	0	0	163 579	1 323	45 282	0	0	427 075	343 995	83 080
93	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	71 965	0	0	88 811	2 558	0	3 600	0	530 986	429 270	101 716
94	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	51 075	0	0	166 544	879	20 580	34 255	3	429 702	418 634	11 068
95	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	14 184	0	0	51 082	78	1 000	8 561	2 723	563 707	351 664	212 043
96	ФОРТУНА БАНК	33 915	0	0	124 828	111	0	0	0	460 322	428 683	31 639
97	"НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	39 978	0	0	31 349	3	0	0	0	581 199	446 575	134 624
98	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	29 905	0	0	45 561	1 622	0	9 447	0	531 289	321 843	209 446
99	АКЦЕНТ-БАНК	934	0	0	8 574	9	0	0	0	637 444	28 158	609 286
100	"МЕТАЛУРГ"	62 177	10 000	0	58 952	46	11 752	2 112	2 104	471 402	254 450	216 951
101	АРТЕМ БАНК	40 011	0	0	200 576	7 089	0	57 277	90	281 536	171 557	109 979
102	"ЛЬВІВ"	20 817	2 000	0	7 523	1 504	34 084	462	66	475 063	283 539	191 524
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	17 435	0	0	31 321	122	0	27 612	6 136	448 274	419 145	29 129
104	"АВТОКРАЗБАНК"	46 428	0	0	14 768	4 002	34 585	16 027	297	417 363	360 882	56 482
105	СОЦКОМБАНК	58 843	1 506	0	82 247	3 720	440	0	0	343 966	248 855	95 111
106	"КАМБІО"	20 000	0	0	42 379	2 049	23 961	13 700	0	382 625	254 359	128 266
107	УКРКОМУНБАНК	83 439	0	0	12 472	1	3 483	0	0	331 005	182 213	148 792
108	ПАРТНЕР БАНК	54 900	0	0	86 574	15	0	29 545	0	286 912	193 228	93 685
109	ФІНБАНК	13 783	0	0	38 077	2	0	14 987	2 580	340 427	324 424	16 004
110	"ІНТЕГРАЛ"	46 249	0	0	169 793	10 325	0	41 386	86	241 840	194 158	47 681
111	УКРГАЗПРОМБАНК	28 868	0	0	155 098	7 291	0	685	6	287 715	242 516	45 199
112	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	19 227	987	0	138 292	817	42 106	6 317	0	240 949	183 710	57 238

БАНКИ УКРАЇНИ

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	87 129	0	0	0	66 423	1 628	3 119	204	237	332	0	16 714	113	0	0	1 758 837
	27 546	0	0	0	18 303	141	7 708	1 227	12	711	0	6 617	53	0	0	1 753 228
	129 630	0	0	0	11 585	2 837	31 069	3 141	9 134	9 971	7 278	8 883	249	0	0	1 707 901
	4 363	0	0	0	18 792	1 230	5 154	86	21	51	0	10 196	70	0	0	1 686 279
	42 795	0	0	0	41 831	1 545	22 524	8 287	1 915	8 175	2 885	16 515	999	0	0	1 646 402
	40 282	24 802	419	0	96 353	2 379	1 450	97	211	235	792	4 496	0	0	0	1 636 099
	26 339	0	0	0	75 274	1 044	16 611	1 667	569	2 117	0	8 256	3 580	0	0	1 623 268
	63 299	0	0	0	138 992	1 012	13 236	514	166	406	773	7 411	558	0	0	1 590 193
	44 603	0	0	0	307 993	1 405	24 629	14 584	3 682	17 428	0	16 598	1 889	0	0	1 525 283
	22 890	6	6	5 538	181 408	1 647	6 176	327	299	394	1 612	27 412	211	0	0	1 489 460
	22 578	0	0	0	45 693	812	25 726	1 667	183	1 669	45	46 917	542	0	0	1 422 364
	36 385	0	0	0	12 468	672	5 815	49	1 417	1 445	0	22 390	155	0	0	1 399 437
	111 788	0	0	0	21 852	205	2 489	163	198	210	0	15 396	519	0	0	1 314 424
	25 394	0	0	1 261	111 169	807	1 635	196	2	55	216	21 772	773	0	0	1 246 130
	16 953	0	0	0	248 339	8 637	14 362	5 400	4 298	8 285	4 481	7 552	744	0	0	1 241 619
	66 787	0	0	0	29 972	1 352	14 641	149	434	457	272	29 425	159	0	0	1 217 471
	51 910	0	0	0	2 572	369	919	0	298	298	0	8 233	148	0	0	1 211 171
	47 476	0	0	0	237 991	501	16 975	121	0	65	299	15 255	647	1 469	0	1 202 838
	32 346	1	1	0	30 161	1 057	8 514	857	1 372	1 628	0	2 576	99	0	0	1 164 070
	20 749	0	0	0	108 169	2 057	10 000	1 708	767	1 634	417	10 102	658	0	0	1 139 341
	2 154 600	26 944	2 561	16 218	4 008 770	79 693	789 468	187 679	65 245	212 099	63 613	733 407	20 539	1 601	0	68 852 720
	16 359	1	1	0	102 333	606	14 295	50	1 035	1 069	198	12 693	56	0	0	1 818 593
	34 917	0	0	0	3 997	796	1 761	5	0	4	0	596	0	0	0	1 190 292
	12 430	0	0	0	87 639	1 365	8 942	1 022	2 308	2 718	866	37 475	144	0	0	1 125 035
	10 051	10 000	0	0	80 063	407	5 095	2 592	72	2 195	865	12 269	46	0	0	1 058 114
	90 587	0	0	0	55 020	638	8 929	3 050	1 898	4 062	0	3 789	29	0	0	1 030 599
	12 522	35 582	3	0	27 025	1 062	4 907	108	637	663	47	2 962	7	0	0	1 021 686
	19 164	35 000	0	0	129 117	459	5 965	3 858	549	4 098	248	19 755	190	2 107	0	966 259
	24 683	95	2	0	1 533	101	5 622	750	2 397	3 080	0	395	0	0	0	941 894
	10 008	0	0	0	32 642	177	4 064	271	371	531	651	4 604	76	0	0	941 226
	16 832	0	0	0	75 360	3 025	9 936	659	699	934	0	7 293	1 264	0	0	927 315
	3 509	0	0	0	68 858	344	5 667	82	0	81	0	3 898	0	0	0	922 500
	15 541	0	0	0	68 231	557	6 647	1 428	262	341	45	25 687	240	0	0	918 976
	55 201	0	0	0	23 669	544	5 535	534	2 068	2 192	3 109	2 856	114	0	0	916 498
	25 962	0	0	0	36 213	270	6 517	704	753	1 278	0	5 419	296	0	0	911 454
	29 188	0	0	0	99 223	1 304	17 070	834	1 934	2 461	10	2 948	419	0	0	885 305
	58 417	0	0	0	23 591	746	26 815	16 735	1 051	17 537	1 955	4 850	64	0	0	879 239
	8 400	0	0	0	82 422	466	3 987	268	299	335	0	108 810	10	0	0	879 216
	15 217	0	0	0	29 039	1 118	1 033	53	0	53	0	5 971	50	0	0	874 624
	17 478	0	0	0	64 418	933	8 384	1 675	3 015	4 150	0	4 013	72	0	0	842 482
	15 534	0	0	0	10 246	722	9 220	2 277	2 038	3 770	16	10 682	8	0	0	842 319
	10 667	0	0	0	17 811	259	811	0	28	28	0	3 670	1	0	0	835 017
	16 994	0	0	0	7 270	421	3 191	794	239	929	398	888	63	0	0	811 192
	8 257	0	0	0	12 972	715	3 070	105	947	1 002	652	4 605	338	0	0	726 259
	13 642	0	0	0	40 420	177	8 799	764	66	278	0	5 128	28	26 000	0	717 983
	16 633	0	0	0	10 045	950	24 939	18 494	1 644	17 873	454	9 991	2 730	0	0	701 947
	12 392	0	0	0	3 712	125	2 170	17	15	25	10	733	1	0	0	695 606
	14 253	0	0	0	52 190	274	7 800	3 724	440	4 083	0	2 368	72	0	0	679 957
	11 655	0	0	0	55 950	84	1 531	216	28	204	90	1 602	3	0	0	666 350
	8 855	0	0	0	11 014	2 107	3 038	677	811	815	10	1 550	144	0	0	660 428
	15 946	164	164	0	43 318	345	3 748	228	252	254	0	2 788	96	0	0	648 483
	29 504	0	0	0	8 159	39	6 341	2 867	3	1 793	758	3 692	0	0	0	634 635
	45 506	35	35	0	33 430	430	12 067	2 590	2 859	5 000	0	8 130	114	0	0	617 681
	7 949	0	0	0	26 491	194	863	9	38	47	0	555	1	0	0	592 326
	4 055	2 000	50	0	51 438	640	1 897	63	457	505	0	2 807	354	0	0	592 196
	21 415	0	0	0	45 754	160	3 417	80	8	67	0	2 833	2	0	0	549 065
	17 307	0	0	0	16 309	466	4 279	2 921	336	3 202	1 148	1 481	288	0	0	527 758
	3 910	7 717	657	28	27 338	431	5 538	274	193	337	0	7 466	240	0	0	526 657
	8 306	0	0	0	19 403	345	4 718	190	93	135	0	6 113	0	0	0	502 755
	16 113	0	0	0	75 957	724	9 388	5 274	171	3 840	1 162	3 809	121	0	0	501 364
	2 058	0	0	0	26 487	247	1 987	101	1	50	0	2 789	105	0	0	487 213
	8 830	0	0	0	83 578	861	122	3	1	2	1 473	1 373	7	0	0	483 261
	23 367	0	0	0	3 632	174	2 665	2	146	147	60	8 206	3	0	0	480 077
	27 925	0	0	0	26 493	118	7 138	193	0	115	43	7 540	32	0	0	478 329
	7 851	0	0	0	31 509	600	4 310	483	368	819	79	2 167	45	0	0	477 012

БАНКИ УКРАЇНИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
113	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	26 933	0	0	45 874	69	0	3 096	1 099	337 486	182 702	154 784
114	"СТОЛИЦЯ"	25 197	0	0	57 337	263	0	24 086	100	303 660	242 742	60 917
115	ОДЕСА-БАНК	11 529	0	0	128 027	1 661	14 152	10 242	82	305 028	265 819	39 209
116	"УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	13 257	0	0	162 457	655	0	11 172	455	198 445	128 923	69 523
117	"НОВИЙ"	47 611	0	0	37 119	6	31 379	3	1	304 047	264 796	39 251
118	ПРОМЕКОНОМБАНК	27 321	0	0	49 377	129	0	12 121	0	302 113	200 549	101 564
119	"ПОРТО-ФРАНКО"	17 861	0	0	79 664	0	4 995	0	0	270 101	147 835	122 266
120	"КОНТРАКТ"	28 114	0	0	56 061	1 514	28 774	0	0	245 793	228 935	16 857
121	ПЛЮС БАНК	43 171	0	0	62 707	888	0	494	19	250 942	42 610	208 332
122	"ГРАНТ"	18 638	0	0	46 379	92	0	3 656	223	301 722	217 502	84 220
123	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	59 538	0	0	46 678	35	0	16 987	25	201 467	120 920	80 547
124	ФІНРОСТБАНК	12 087	0	0	5 612	0	11 544	0	0	335 977	314 111	21 866
125	КООПІНВЕСТБАНК	31 877	0	0	92 334	38	0	210	50	226 746	175 852	50 894
126	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	9 081	0	0	34 120	32	10 107	0	0	283 710	135 110	148 600
127	ІНВЕСТ-КРЕДИТ БАНК	5 834	0	0	102 372	72	0	12 009	0	214 547	137 280	77 267
128	"ТК КРЕДИТ"	7 842	0	0	157 695	26	0	26 395	0	149 265	116 788	32 477
129	"ПРИЧОРНОМОР'Я"	24 176	0	0	15 497	114	20 903	12 020	0	268 513	261 005	7 508
130	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	13 100	731	0	96 981	1 934	0	1	0	190 629	187 577	3 051
131	ФІНЕКСБАНК	55 403	0	0	45 688	0	0	0	0	210 832	159 994	50 838
132	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	5 274	0	0	129 315	1 483	0	0	0	160 429	114 684	45 745
133	ІНТЕРБАНК	23 763	0	0	35 371	1 511	21 446	2 359	78	158 929	131 490	27 438
134	"МОРСЬКИЙ"	13 611	0	0	45 501	245	0	2 394	1 097	194 152	127 174	66 978
135	ЄВРОГАЗБАНК	8 415	0	0	103 904	55	12 677	0	0	149 421	97 953	51 469
136	РЕАЛ БАНК	17 855	0	0	73 846	1 106	0	19 460	66	150 475	143 317	7 157
137	ЛЕГБАНК	25 201	0	0	36 212	1 029	0	26 349	2 223	174 677	155 350	19 327
138	"ЮНЕКС"	19 321	0	0	105 191	251	0	0	0	132 378	128 789	3 590
139	ПОЛІКОМБАНК	11 358	0	0	45 900	382	0	2 355	17	156 249	140 792	15 456
140	"ГЛОБУС"	528	0	0	166 501	25	43 000	0	0	55 093	55 093	0
141	ІНВЕСТБАНК	11 045	0	0	55 766	15	0	0	0	180 056	132 738	47 317
142	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	8 370	0	0	52 450	1 007	0	0	0	155 584	0	155 584
143	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	17 908	0	0	21 731	371	0	117	102	138 003	123 087	14 915
144	РЕГОН БАНК	17 133	0	0	32 495	785	0	27	27	191 630	134 031	57 599
145	ЕРДЕ БАНК	7 101	953	0	51 997	2 277	20 789	0	0	116 305	90 845	25 460
146	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	8 825	671	0	70 200	4 911	0	52	34	146 825	127 690	19 135
147	БАНК "БОГУСЛАВ"	7 770	0	0	27 432	270	0	9 846	0	173 875	146 402	27 474
148	"КОНКОРД"	2 949	0	0	33 112	160	0	16 863	1 868	160 517	158 525	1 992
149	"РОЗДРІБНИЙ НЕОБМЕЖЕНИЙ СЕРВІС"	5 575	0	0	10 345	0	0	0	0	151 671	93 824	57 847
150	"УКООПСПІЛКА"	15 617	0	0	871	0	0	25	0	126 674	98 927	27 747
151	ПРАЙМ-БАНК	18 919	0	0	76 252	1 106	18 911	0	0	57 414	42 154	15 260
152	ІКАР-БАНК	18 237	0	0	26 187	183	0	26	0	89 227	4 706	84 521
153	"ПРЕМІУМ"	14 394	0	0	38 290	160	0	0	0	72 490	71 649	842
154	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	10 445	0	0	6 772	9	0	10 257	0	123 234	94 337	28 898
155	СИГМАБАНК	2 742	0	0	11 685	16	0	22 771	4 700	132 903	132 520	383
156	"ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА"	2 601	0	0	10 034	0	0	8 130	1 884	148 624	89 679	58 945
157	"ФАМІЛЬНИЙ"	5 143	8 534	0	15 000	103	0	1 406	1 405	94 370	5 542	88 829
158	ДІАЛОГБАНК	9 714	0	0	2 928	21	0	18 833	3 615	145 383	132 051	13 332
159	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	5 634	0	0	105 035	837	0	0	0	23 951	20 319	3 631
160	КРЕДИТВЕСТ БАНК	2 685	0	0	47 226	124	0	0	0	85 336	76 582	8 754
161	"СТОЛИЧНИЙ"	6 117	0	0	1 614	1 300	0	5 723	128	125 327	120 749	4 578
162	ТММ-БАНК	9 485	6	0	37 629	0	0	0	0	56 589	38 071	18 518
163	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	803	0	0	47 020	500	16 645	0	0	28 890	7 132	21 759
164	УНІКОМБАНК	28 147	0	0	15 699	44	0	1 000	0	72 151	62 460	9 690
165	ЄВРОБАНК	3 959	0	0	11 700	3	0	12 769	0	78 771	48 207	30 564
166	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	10 278	0	0	10 266	1	0	948	948	67 959	61 754	6 205
167	"ВЕЛЕС"	7 553	500	0	4 795	139	7 465	10	10	78 360	70 672	7 688
168	УКРБУДІНВЕСТБАНК	6 225	0	0	10 128	90	0	0	0	69 884	42 733	27 151
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	6 017	0	0	10 080	0	0	0	0	66 840	66 316	524
170	"АЛЬЯНС"	10 089	0	0	10 524	164	0	0	0	57 755	34 935	22 819
171	АСТРА БАНК	35 483	0	0	9 059	0	0	0	0	10 159	8 179	1 980
172	"ПРИВАТІНВЕСТ"	748	0	0	69 151	0	0	0	0	0	0	0
173	РАДАБАНК	11 771	0	0	29 534	318	0	0	0	28 381	27 937	444
174	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	1 323	0	0	62 000	0	0	0	0	23	0	23
175	МОТОР БАНК	678	0	0	48 508	0	0	0	0	14 266	14 220	46
176	КЛАСИКБАНК	5 726	0	0	1 080	0	0	8	0	47 358	26 651	20 706
Усього по групі		3 089 077	222 018	0	7 846 199	88 676	725 162	987 851	42 500	34 199 580	23 310 589	10 888 991
Усього по системі банків		33 533 438	6 701 802	0	77 610 554	637 893	7 576 091	10 694 101	254 398	484 874 473	309 186 495	175 687 979

БАНКИ УКРАЇНИ

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
	9 586	0	0	0	54 723	772	1 683	17	62	66	177	6 694	114	0	0	466 502
	16 491	0	0	0	61 673	842	14 498	9 133	159	9 120	0	2 942	94	0	0	464 166
	20 648	0	0	0	4 354	8	4 428	9	79	84	0	1 173	3	0	0	456 464
	8 798	0	0	0	54 029	271	873	8	355	362	0	347	25	0	0	430 556
	21 932	0	0	0	19 320	452	6 009	68	2 918	2 962	474	3 333	35	0	0	424 810
	7 056	12 000	0	0	17 081	793	3 431	611	1 078	1 403	881	8 244	0	0	0	424 772
	4 363	0	0	0	41 408	336	3 926	290	1 043	1 173	29	3 279	65	0	0	415 999
	10 864	0	0	0	53 280	208	2 654	83	289	371	0	12 128	1 264	0	0	413 000
	9 366	0	0	0	35 262	796	4 115	662	1 041	1 271	0	5 293	85	0	0	391 150
	2 222	0	0	0	17 404	127	989	63	0	13	17	1 707	1	0	0	388 088
	3 104	0	0	0	35 050	309	3 067	2	74	75	0	14 439	15	0	0	374 280
	8 093	0	0	0	5 135	3	3 302	84	128	182	0	1 164	184	0	0	366 364
	16 939	0	0	0	27 409	624	1 947	262	1 264	1 526	0	2 509	246	0	0	364 857
	16 571	0	0	0	30 188	156	2 699	27	348	360	7	1 275	39	0	0	354 343
	3 265	0	0	0	10 739	122	2 436	756	283	889	0	10 382	4	0	0	354 212
	14 144	0	0	0	4 747	87	8 151	14	6 674	6 689	2 442	1 481	1	0	0	337 244
	22 228	0	0	0	9 128	423	1 016	5	328	328	129	2 443	0	0	0	331 579
	7 146	0	0	0	18 086	254	2 399	1 215	167	1 019	0	2 834	33	0	0	314 882
	12 719	0	0	0	4 758	366	3 236	93	0	33	78	1 590	15	0	0	309 185
	23 795	0	0	0	9 189	44	1 057	113	0	112	29	1 413	0	0	0	281 358
	2 977	0	0	0	38 414	368	3 322	69	14	31	0	1 469	71	0	0	280 773
	4 572	1 834	34	0	25 398	434	1 723	631	302	647	0	1 565	5	0	0	280 011
	796	0	0	0	1 777	394	1 866	0	0	0	103	196	1	0	0	277 901
	283	0	0	0	7 568	268	68	0	3	3	10	3 063	2	0	0	271 153
	11 098	0	0	0	4 061	170	3 940	79	1 713	1 749	0	17 597	1 372	0	0	270 738
	3 059	0	0	0	14 691	436	477	13	6	17	0	492	0	0	0	269 660
	18 465	0	0	0	61 220	649	6 400	1	326	327	406	1 541	19	0	0	266 868
	528	0	0	0	348	36	763	0	0	0	0	88	0	0	0	265 804
	5 874	0	0	0	14 873	510	871	37	162	162	25	3 058	7	0	0	260 147
	14 081	0	0	0	32 286	974	6 219	2 896	0	2 124	1 067	10 498	8	0	0	250 227
	22 970	0	0	0	88 166	134	5 891	0	0	0	71	248	17	0	0	248 810
	3 000	68	68	0	7 832	138	511	41	201	201	115	1 099	0	15	0	246 981
	10 185	0	0	0	39 168	126	1 170	0	0	0	1	1 177	0	0	0	226 324
	5 803	0	0	0	3 929	21	1 389	9	614	614	571	2 511	412	0	0	223 219
	8 931	0	0	0	2 670	124	741	0	0	0	0	82	1	0	0	213 340
	9 961	0	0	0	757	41	1 506	0	0	0	0	8 625	0	0	0	212 381
	450	0	0	0	38 322	406	1 088	2	0	0	0	2 679	0	0	0	209 636
	3 127	0	0	0	60 347	339	861	146	350	445	2	315	7	0	0	201 471
	4 109	0	0	0	8 701	95	974	0	0	0	0	344	14	0	0	176 380
	5 852	0	0	0	39 634	225	516	29	71	93	2	1 440	465	0	0	168 900
	1 113	0	0	0	42 771	74	1 113	1	0	0	0	513	0	0	0	168 371
	1 028	0	0	0	6 543	251	505	2	0	1	23	7 422	0	0	0	164 415
	4 893	0	0	0	238	297	7	0	0	0	0	47	0	0	0	161 082
	15 911	0	0	3 400	3 491	10	1 317	53	196	227	3	66	0	0	0	159 653
	6 767	0	0	0	34 535	200	5 837	3 248	499	582	0	726	0	0	0	156 895
	28 599	2 308	462	0	284	4	4 253	538	1 051	1 394	33	222	0	0	0	149 870
	1 659	0	0	675	10 613	354	415	0	0	0	4	635	2	0	0	144 818
	2 589	0	0	0	2 723	375	820	152	0	1	0	984	4	0	0	137 430
	12 648	0	0	0	8 389	67	1 659	2	306	307	0	1 789	0	0	0	136 301
	6 268	0	0	0	23 384	49	773	0	215	215	35	1 531	0	0	0	122 998
	47	0	0	0	25 984	209	522	8	1	1	0	654	7	0	0	120 172
	8 983	0	0	0	4 618	85	1 218	0	518	518	0	129	0	0	0	113 502
	821	0	0	0	3 177	72	357	13	0	9	0	1 210	0	0	0	111 181
	2 370	2 048	283	0	9 592	50	2 715	763	1 285	1 593	140	541	201	0	0	99 141
	8 273	0	0	0	4 811	302	1 006	228	101	196	56	71	0	0	0	96 310
	1 298	0	0	0	3 218	71	88	3	0	0	169	5 114	0	0	0	93 510
	6 812	0	0	0	2 424	18	407	125	219	342	221	137	4	0	0	78 985
	5 543	0	0	0	1 422	88	911	27	862	862	0	45	0	0	0	74 264
	129	0	0	0	12 312	384	156	0	0	0	0	5 578	0	0	0	73 004
	0	0	0	0	402	1	50	0	0	0	138	103	0	0	0	70 593
	1 061	0	0	0	946	84	163	0	163	163	0	1 085	1	0	0	70 423
	0	0	0	0	1 347	156	0	0	0	0	0	525	50	0	0	65 323
	0	0	0	0	976	149	284	0	0	0	0	90	0	0	0	64 951
	2 497	0	0	0	3 275	14	3 696	0	372	372	57	646	77	0	0	58 914
	1 340 147	108 851	1 759	4 103	3 041 918	42 767	424 704	99 652	56 368	134 337	21 863	541 870	12 844	28 122	0	49 663 821
	19 149 123	819 306	16 690	1 424 531	28 914 985	504 172	6 818 129	1 395 961	517 462	1 399 785	536 498	7 269 697	261 824	73 442	135	645 631 370

Структура зобов'язань банків України за станом на 01.04.2008 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

№ п/п	Назва банку	Кошти банків	Кошти юридичних осіб	Кошти фізичних осіб	Ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	Боргові цінні папери, емітовані банком	Нараховані витрати, що мають бути сплачені	Відстрочені податкові зобов'язання	Інші зобов'язання	Усього зобов'язань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Група I (кількість банків у групі – 17)										
1	ПРИВАТБАНК	6 994 671	15 669 602	26 107 022	3 036	2 680 607	882 706	627	1 070 213	53 408 484
2	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	15 594 495	6 726 538	16 613 354	0	1 346 757	352 038	194 698	822 704	41 650 584
3	УКРСИББАНК	21 163 378	4 968 284	7 097 843	3	601 169	616 519	0	1 613 542	36 060 739
4	УКРСОЦБАНК	10 275 521	8 264 764	8 060 605	2 250	2 658 982	293 237	301 826	890 430	30 747 616
5	УКРЕКСІМБАНК	11 932 213	7 603 173	5 827 091	0	1 251 320	421 925	150 130	780 374	27 966 226
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	2 518 997	10 998 249	11 161 142	136 967	0	84 217	340 074	220 915	25 460 561
7	"НАДРА"	7 245 384	4 663 808	8 639 890	2 905	0	323 070	49 102	380 103	21 304 262
8	ОТП БАНК	4 161 807	11 727 195	2 627 857	31	0	192 514	19 459	358 327	19 087 191
9	ОЩАДБАНК	957 767	3 044 662	11 985 568	174	262 000	267 196	292 883	611 141	17 421 392
10	АЛЬФА-БАНК	5 919 259	7 207 471	560 958	0	967 241	176 944	41 169	470 682	15 343 725
11	"ФОРУМ"	2 679 865	6 198 162	4 346 207	2 126	387 619	211 777	20 084	280 929	14 126 770
12	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	3 356 996	4 366 279	5 324 284	0	0	164 754	2 288	251 306	13 465 908
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	5 375 556	2 934 860	2 376 953	0	300 109	150 430	117 987	1 075 895	12 331 791
14	ВТБ БАНК	6 562 045	3 148 574	1 134 795	351	0	134 694	2 270	431 154	11 413 882
15	КРЕДИТПРОМБАНК	3 708 805	3 277 739	3 085 413	0	1 483 796	185 440	47 132	182 251	11 970 576
16	УКРПРОМБАНК	1 763 990	2 278 326	6 817 129	0	149 500	194 014	47 259	20 141	11 270 358
17	БРОКБІЗНЕСБАНК	2 664 563	4 460 311	2 523 187	0	0	104 575	93 803	15 179	9 861 619
Усього по групі		112 875 312	107 537 997	124 289 300	147 843	12 089 100	4 756 050	1 720 794	9 475 288	372 891 684
Група II (кількість банків у групі – 17)										
18	УКРГАЗБАНК	3 918 441	2 120 040	3 318 275	43 273	409 251	123 331	68 752	233 843	10 235 205
19	РОДОВІД БАНК	2 689 881	2 934 312	3 462 793	42 000	478 950	112 466	46 050	65 835	9 832 286
20	СВЕДБАНК	4 103 364	1 948 726	1 274 273	51	471 611	56 608	19 318	417 028	8 290 978
21	"ПІВДЕННИЙ"	1 657 213	2 478 668	2 320 711	105 656	115 000	91 914	32 013	26 157	6 827 332
22	ЕРСТЕ БАНК	5 062 008	57 465	99 137	0	0	14 935	3 300	728 248	5 965 091
23	ВІЕЙБІ БАНК	1 324 592	2 078 907	2 025 276	0	177 509	85 278	19 730	111 483	5 822 773
24	УНІКРЕДИТ БАНК	3 320 223	1 283 246	234 689	0	619 446	65 453	0	170 113	5 693 170
25	"ХРЕЩАТИК"	919 924	2 676 437	1 413 747	3	159 703	25 114	9 875	16 243	5 221 045
26	ІНГ БАНК УКРАЇНА	3 517 572	1 461 444	54 266	0	0	29 015	0	57 027	5 119 325
27	ДОНГОРБАНК	889 584	2 434 809	1 310 278	0	92 000	33 248	22 511	146 475	4 928 905
28	ПРАВЕКС-БАНК	244 051	685 274	3 303 491	1	357 938	160 057	66 881	94 576	4 912 270
29	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 219 478	2 168 097	91 698	0	239 477	4 286	379	6 645	3 730 062
30	КРЕДОБАНК	971 001	1 213 864	2 113 517	0	25 000	68 254	0	124 089	4 515 726
31	ІМЕКСБАНК	892 082	763 648	1 938 125	0	250 000	19 026	0	184 904	4 047 785
32	ІНДУСТРІАЛБАНК	591 858	1 863 147	867 846	0	0	22 277	22 982	22 031	3 390 142
33	СВЕДБАНК ІНВЕСТ	1 953 445	699 116	405 434	0	165 200	33 200	1 294	78 476	3 336 165
34	СІПБАНК (УКРАЇНА)	1 181 321	1 834 701	5 710	0	0	3 558	1 550	283 256	3 310 096
Усього по групі		34 456 038	28 701 902	24 239 265	190 983	3 561 084	948 019	314 637	2 766 427	95 178 356

БАНКИ УКРАЇНИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Група III (кількість банків у групі – 34)										
35	"ДЕЛЬТА"	1 388 204	1 249 358	526 208	228 186	682 807	45 472	0	38 336	4 158 572
36	УНІВЕРСАЛ БАНК	2 728 429	1 65 951	932 179	0	0	16 685	0	74 404	3 917 648
37	"КІІВ"	316 461	1 169 680	1 623 827	0	0	34 869	83 706	10 332	3 238 874
38	ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК	1 051 834	458 162	1 162 403	1	0	44 386	0	144 054	2 860 840
39	"КІЇВСЬКА РУСЬ"	846 903	856 060	1 188 973	0	6 733	14 596	16 996	123 773	3 054 034
40	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	947 737	1 433 517	63 655	0	50 000	17 740	303	153 254	2 666 206
41	ПРОКРЕДИТ БАНК	215 700	835 796	966 509	0	224 071	52 970	5 321	67 351	2 367 716
42	"КРЕДИТ-ДНІПРО"	125 665	968 488	777 964	0	166 827	27 162	0	53 053	2 119 159
43	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	209 705	1 361 088	221 473	0	20 000	6 603	5 093	2 157	1 826 119
44	МЕГАБАНК	193 375	567 936	859 567	0	125 000	28 768	10 881	69 169	1 854 695
45	БАНК НРБ	662 223	566 749	419 962	0	75 333	27 033	38 886	103 597	1 893 783
46	ЕКСПРЕС-БАНК	104 783	771 566	764 964	0	34 951	7 288	7 184	47 940	1 738 676
47	АКТИВ БАНК	292 120	572 044	529 655	0	200	36 016	1 027	8 016	1 439 078
48	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	1 397 196	48 829	7 335	0	0	27 489	562	4 446	1 485 857
49	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	315 192	720 919	552 073	0	0	13 051	1 696	15 726	1 618 656
50	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	453 763	236 418	527 564	0	99 845	7 786	58	3 474	1 328 909
51	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	898 472	383 393	85 159	0	0	15 582	0	173 364	1 555 969
52	БМ БАНК	501 487	621 726	118 488	0	84 400	10 823	383	1 029	1 338 336
53	ХОУМ КРЕДИТ БАНК	247 970	254 286	488 036	0	300 000	28 166	0	7 691	1 326 149
54	ЕЛЕКТРОН БАНК	923 953	131 540	231 061	0	0	4 560	8 256	152 546	1 451 916
55	"ЄВРОПЕЙСЬКИЙ"	165 532	508 185	506 822	0	4 469	12 764	469	289 474	1 487 714
56	ЕКСПОБАНК	313 623	284 786	591 991	149 791	0	25 033	25 198	12 821	1 403 242
57	УКРІНБАНК	133 407	303 696	598 312	0	0	3 121	51 163	4 491	1 094 189
58	СЕБ БАНК	547 111	383 911	223 296	0	0	17 002	32 324	11 923	1 215 567
59	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	221 588	313 708	576 626	78 133	0	22 494	199	46 687	1 259 435
60	"ТАВРИКА"	127 275	421 073	669 321	0	0	27 842	722	3 714	1 249 947
61	ЗАХІДІНКОМБАНК	89 524	288 551	752 012	466	0	13 121	0	15 093	1 158 766
62	"ДІАМАНТ"	135 128	404 937	527 661	0	0	6 574	0	23 847	1 098 148
63	ФАКТОРІАЛ-БАНК	150 132	355 608	457 158	0	600	16 455	30 304	8 745	1 019 002
64	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	319 964	269 428	410 513	0	17 695	13 974	35	23 718	1 055 327
65	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	101 709	776 139	58 135	36 667	0	6 178	970	13 076	992 874
66	"АРКАДА"	123 000	526 387	327 536	0	0	3 993	1 738	5 358	988 013
67	ТРАНСБАНК	107 584	437 693	475 708	0	0	16 771	532	31 188	1 069 475
68	"ДНІСТЕР"	199 594	289 252	393 013	40 676	23 500	16 332	15 699	18 283	996 348
Усього по групі		16 556 343	18 936 858	18 615 157	533 920	1 916 431	668 697	339 704	1 762 128	59 329 238
Група IV (кількість банків у групі – 108)										
69	ПІРЕУС БАНК МКБ	656 732	217 485	457 346	0	0	14 503	9 631	3 547	1 359 245
70	ІПОБАНК	668 572	94 111	12 974	0	200 000	4 161	346	711	980 876
71	БТА БАНК	213 231	282 106	405 500	0	0	16 924	3 756	135 305	1 056 822
72	"БАЗИС"	19 695	399 372	412 686	78 404	0	15 392	5 993	34 772	966 314
73	"ДЕМАРК"	34 131	326 128	425 947	0	50 000	17 357	1 481	1 887	856 930
74	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	35 350	392 621	266 543	0	0	6 458	2 018	235 815	938 805
75	ПОЛТАВА БАНК	49 000	314 727	299 304	0	65 000	9 481	22 131	11 933	771 576
76	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	102 857	335 104	277 178	126 974	0	8 597	179	19 090	869 980
77	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	87 614	324 379	401 056	2 088	0	16 312	866	24 468	856 782
78	ЕНЕРГОБАНК	76 974	295 107	240 058	0	63 400	5 921	8 553	38 747	728 759
79	"МЕРКУРІЙ"	23 000	343 084	434 202	0	0	17 095	4	30 397	847 782
80	ІНПРОМБАНК	61 989	275 378	360 567	96 992	0	8 464	3	10 988	814 380
81	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	120 190	261 975	25 964	0	0	5 922	0	141 046	555 097

БАНКИ УКРАЇНИ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
82	"КАПІТАЛ"	256 991	125 131	380 981	0	25 075	9 128	758	27 351	825 414
83	МІСТО-БАНК	215 861	271 088	240 112	0	0	7 801	8 535	26 046	769 444
84	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	88 206	369 508	146 084	0	0	2 676	111	54 091	660 676
85	"ДАНІЕЛЬ"	200 740	345 438	193 262	0	0	6 817	17 903	3 148	767 307
86	"НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ"	250 145	318 662	194 047	0	0	3 114	2 397	6 886	775 251
87	АВТОАЗБАНК	93 584	370 358	224 778	0	0	3 238	5 879	21 155	718 992
88	"ЗОЛОТІ ВОРОТА"	15 000	347 506	378 894	0	0	6 270	0	13 171	760 842
89	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	367 995	104 126	186 676	0	0	3 031	0	666	662 495
90	"СИНТЕЗ"	196 210	191 369	215 809	0	0	3 548	131	110 551	717 617
91	"ПІВДЕНКОМБАНК"	113 606	186 337	266 206	4 373	0	11 832	106	15 387	597 846
92	"АРМА"	141 236	225 113	220 874	0	0	10 547	677	31 618	630 064
93	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	104 706	196 790	278 774	0	0	5 718	49	36 036	622 073
94	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	5 050	375 209	142 529	1 500	12 860	4 093	142	410	541 794
95	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	36 347	372 194	134 871	0	25 000	8 831	4 499	412	582 154
96	ФОРТУНА БАНК	22 675	342 233	138 762	0	0	2 878	8 425	2 064	517 037
97	"НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	7 575	359 213	222 708	0	0	1 124	0	1 665	592 284
98	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	14 100	305 855	237 197	0	0	7 956	7 954	1 958	575 020
99	АКЦЕНТ-БАНК	467 999	2 453	23 859	0	0	3 078	0	34	497 422
100	"МЕТАЛУРГ"	26 234	106 934	365 004	0	0	14 398	2 292	1 623	516 484
101	АРТЕМ БАНК	49 200	274 855	155 504	0	0	4 923	157	28 329	512 968
102	"ЛЬВІВ"	37 988	253 876	110 181	0	47 000	8 860	0	5 239	463 144
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	4 713	142 784	170 645	103 140	0	4 188	0	3 710	429 181
104	"АВТОКРАЗБАНК"	43 501	199 590	207 016	0	0	4 423	2 090	1 886	458 507
105	СОЦКОМБАНК	60 206	121 965	257 472	0	0	3 276	0	2 196	445 115
106	"КАМБІО"	24 477	220 885	172 382	13 702	0	10 242	48	248	441 984
107	УКРКОМУНБАНК	13 000	176 644	211 732	0	0	7 243	8 019	1 542	418 181
108	ПАРТНЕР БАНК	88 075	142 199	71 544	100 007	0	3 835	0	614	406 275
109	ФІНБАНК	37 250	104 343	160 259	0	40 032	3 226	10 908	26 082	382 099
110	"ІНТЕГРАЛ"	131 981	102 426	146 313	0	0	5 735	0	874	387 328
111	УКРГАЗПРОМБАНК	129 030	127 637	94 325	0	0	1 984	0	9 014	361 990
112	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	115 407	137 395	147 620	574	1 000	2 010	4 257	2 425	410 688
113	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	32 693	150 272	189 497	0	0	3 084	8 098	6 850	390 495
114	"СТОЛИЦЯ"	15 150	97 087	214 518	0	0	2 848	2 666	5 914	338 185
115	ОДЕСА-БАНК	104 058	124 945	129 183	0	0	2 785	199	213	361 382
116	"УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	127 217	64 698	128 513	0	0	2 395	9 265	1 133	333 220
117	"НОВИЙ"	8 949	124 760	217 382	0	0	6 685	0	5 724	363 499
118	ПРОМЕКОНОМБАНК	24 198	144 943	177 733	99	10 000	5 161	0	4 056	366 191
119	"ПОРТО-ФРАНКО"	61 133	122 155	171 550	0	0	423	0	2 894	358 155
120	"КОНТРАКТ"	109 643	70 583	128 389	0	20 028	2 646	7 987	5 954	345 230
121	ПЛЮС БАНК	25 356	46 722	149 454	0	0	2 758	0	1 132	225 421
122	"ГРАНТ"	48 966	93 385	166 504	0	0	460	889	1 060	311 264
123	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	20 000	138 940	152 233	0	0	2 843	4 518	3 226	321 760
124	ФІНРОСТБАНК	58 400	132 535	86 794	0	0	2 849	0	14 024	294 602
125	КООПІНВЕСТБАНК	63 911	62 982	156 908	0	0	828	920	626	286 176
126	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	146 621	32 025	95 547	0	0	3 561	3 444	18 093	299 290
127	ІНВЕСТ-КРЕДИТ БАНК	114 816	70 741	97 755	0	0	1 772	2 983	17 222	305 289
128	"ТК КРЕДИТ"	83 587	109 492	25 582	0	0	572	0	74 122	293 355
129	"ПРИЧОРНОМОР'Я"	7 003	36 683	132 606	14 363	5 486	4 956	7 442	5 026	213 565
130	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	56 290	105 838	83 102	0	0	2 672	1 657	417	249 976

БАНКИ УКРАЇНИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
131	ФІНЕКСБАНК	22 650	152 784	66 507	0	0	1 110	0	1 451	244 502
132	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	122 333	65 888	27 752	0	0	644	0	15 515	232 132
133	ІНТЕРБАНК	40 015	31 381	122 500	0	0	2 608	15	20 640	217 160
134	"МОРСЬКИЙ"	46 247	90 157	74 858	0	0	3 110	0	286	214 658
135	ЄВРОГАЗБАНК	82 969	37 789	58 981	0	20 000	1 781	0	192	201 713
136	РЕАЛ БАНК	71 724	51 886	65 250	0	0	999	160	1 226	191 245
137	ЛЕГБАНК	34 002	83 325	79 078	1 383	0	2 331	41	6 438	206 597
138	"ЮНЕКС"	0	177 070	9 479	0	0	202	13	508	187 271
139	ПОЛКОМБАНК	32 715	35 602	101 799	0	0	1 510	12 811	1 160	185 597
140	"ГЛОБУС"	164 557	20 399	5 476	0	0	45	0	71	190 548
141	ІНВЕСТБАНК	27 509	57 561	120 463	0	2 000	31	1 049	7 898	216 511
142	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	63 630	12 514	6 097	0	100 000	4 816	0	21 581	208 638
143	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	27 000	21 737	8 506	0	0	77	0	2 139	59 459
144	РЕГІОН БАНК	43 416	50 120	95 911	0	0	2 633	1 025	879	193 984
145	ЕРДЕ БАНК	57 754	19 892	48 550	0	0	821	515	31 285	158 816
146	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	26 520	59 218	62 302	0	0	1 371	449	15 247	165 106
147	БАНК "БОГУСЛАВ"	0	40 060	23 613	0	0	637	88	22 724	87 122
148	"КОНКОРД"	8 000	94 263	39 528	0	0	163	260	30	142 245
149	"РОЗДРІБНИЙ НЕОБМЕЖЕНИЙ СЕРВІС"	31 898	89 711	2 932	0	0	715	4 022	20	129 297
150	"УКООПСІЛКА"	0	50 011	47 478	0	0	1 231	14 541	2 777	116 038
151	ПРАЙМ-БАНК	44 023	28 220	51 323	6 531	0	1 664	1 097	1 487	134 345
152	ІКАР-БАНК	0	19 937	71 545	0	0	215	6 532	6 028	104 257
153	"ПРЕМІУМ"	21 060	74 498	152	0	0	1 319	75	563	97 667
154	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	4 110	38 166	60 448	0	15 019	1 286	560	4 385	123 974
155	СИГМАБАНК	15 660	7 698	550	0	0	88	0	38	24 033
156	"ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА"	18 266	12 844	54 320	0	0	605	3	11 900	97 939
157	"ФАМІЛЬНИЙ"	7 605	8 877	43 300	0	25 000	489	3 575	20 578	109 424
158	ДІАЛОГБАНК	3 544	27 498	50 703	0	0	789	23	118	82 676
159	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	0	52 970	15 258	0	0	949	0	10 885	80 061
160	КРЕДИТВЕСТ БАНК	30 300	9 013	21 740	0	0	685	61	186	61 984
161	"СТОЛИЧНИЙ"	0	12 027	62 591	0	0	2 322	0	459	77 398
162	ТММ-БАНК	3 030	43 519	33 357	0	0	298	0	372	80 576
163	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІ ТА РОЗВИТКУ	2 000	34 086	0	0	0	330	0	12 500	48 916
164	УНІКОМБАНК	5 000	29 472	13 687	0	0	142	0	290	48 590
165	ЄВРОБАНК	2 525	31 693	38 233	0	0	1 259	16	10 350	84 077
166	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	509	17 549	31 399	0	0	922	1 861	11 113	63 352
167	"ВЕЛЕС"	9 000	18 749	9 554	0	0	135	0	53	37 491
168	УКРБУДІНВЕСТБАНК	0	21 045	10 986	0	0	400	0	229	32 661
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	10 000	7 269	12 373	0	0	213	2	4 377	34 234
170	"АЛЬЯНС"	3 737	14 878	4 926	0	0	42	179	5 134	28 896
171	АСТРА БАНК	0	88	599	0	0	0	0	1 877	2 563
172	"ПРИВАТІНВЕСТ"	0	175	117	0	0	27	0	19 578	19 899
173	РАДАБАНК	0	13 112	17 820	0	0	367	0	1 405	32 704
174	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	0	0	125	0	0	63	0	0	188
175	МОТОР БАНК	0	438	188	0	0	2	0	30	658
176	КЛАСИКБАНК	0	5 923	8 590	4	0	382	6	135	15 040
Усього по групі		7 699 720	14 281 592	14 299 937	550 133	726 900	413 733	239 348	1 568 961	39 780 324
Усього по системі банків		171 587 414	169 458 350	181 443 659	1 422 879	18 293 515	6 786 499	2 614 482	15 572 805	567 179 603

Структура власного капіталу банків

№ п/п	Назва банку	Статутний капітал	Власні акції (частки, паї), що викуплені в акціонерів (учасників)	Емісійні різниці	Резерви, капіталізовані дивіденди та інші фонди банку	Резерви переоцінки основних засобів
1	2	3	4	5	6	
Група I (кількість банків у групі – 17)						
1	ПРИВАТБАНК	4 228 250	0	0	333 665	289 072
2	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	2 279 935	0	1 423 602	299 213	611 810
3	УКРСИББАНК	3 075 000	0	0	227 322	9 172
4	УКРСОЦБАНК	1 020 000	0	1 011	848 086	958 126
5	УКРЕКСІМБАНК	1 962 635	0	0	110 905	486 441
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	200 175	0	0	1 214 974	997 804
7	"НАДРА"	390 363	0	638 910	295 769	142 629
8	ОТП БАНК	902 558	0	2 754	424 244	0
9	ОЩАДБАНК	922 000	0	0	169 288	898 951
10	АЛЬФА-БАНК	1 744 710	0	6	23 471	123 512
11	"ФОРУМ"	1 121 000	0	1 036	38 124	69 227
12	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	1 276 500	0	0	161 534	16 796
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	1 512 774	0	98 129	160 369	360 427
14	ВТБ БАНК	2 158 784	242	0	114 140	395
15	КРЕДИТПРОМБАНК	1 050 000	0	1 061	152 102	77 239
16	УКРПРОМБАНК	1 090 000	0	0	29 288	92 530
17	БРОКБІЗНЕСБАНК	1 800 000	0	0	38 534	341 317
Усього по групі		26 734 684	242	2 166 510	4 641 028	5 475 448
Група II (кількість банків у групі – 17)						
18	УКРГАЗБАНК	500 000	0	68 612	70 991	187 574
19	РОДОВІД БАНК	435 000	0	535 500	45 333	63 280
20	СВЕДБАНК	1 290 600	0	0	47 044	68 055
21	"ПІВДЕННИЙ"	616 550	369	334 198	13 975	82 337
22	ЕРСТЕ БАНК	650 500	0	0	366	0
23	ВІЕЙБІ БАНК	241 424	0	338 456	15 772	60 809
24	УНІКРЕДИТ БАНК	653 508	0	2 018	90 279	47
25	"ХРЕЩАТИК"	540 000	0	0	77 892	17 601
26	ІНГ БАНК УКРАЇНА	304 761	0	0	193 462	0
27	ДОНГОРБАНК	421 650	0	3 531	21 639	63 680
28	ПРАВЕКС-БАНК	371 499	0	672	14 059	204 647
29	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	1 200 000	0	0	18 616	0
30	КРЕДОБАНК	396 049	0	38	38 403	0
31	ІМЕКСБАНК	385 000	0	0	49 867	3 795
32	ІНДУСТРІАЛБАНК	309 877	120	8 051	83 598	10 635
33	СВЕДБАНК ІНВЕСТ	381 997	0	0	4 888	3 316
34	СІТБАНК (УКРАЇНА)	50 000	0	17 090	191 340	0
Усього по групі		8 748 416	489	1 308 166	977 526	765 776
Група III (кількість банків у групі – 34)						
35	"ДЕЛЬТА"	510 000	0	0	3 576	0
36	УНІВЕРСАЛ БАНК	487 712	0	0	21 013	599
37	"КИЇВ"	180 000	0	847	69 415	238 579
38	ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК	400 000	0	0	31 140	0
39	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	126 080	0	0	11 407	54 350
40	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	170 000	0	0	19 518	0
41	ПРОКРЕДИТ БАНК	150 000	0	778	38 796	54 383
42	"КРЕДИТ-ДНІПРО"	275 000	0	0	96 703	0
43	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	415 000	0	0	9 310	0
44	МЕГАБАНК	200 000	0	138	54 156	36 086
45	БАНК НРБ	75 573	0	0	64 387	116 657
46	ЕКСПРЕС-БАНК	75 613	0	0	164 381	40 443
47	АКТИВ БАНК	312 750	0	0	47 562	0
48	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	329 088	0	0	0	0
49	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	50 000	0	14 016	43 350	26 292
50	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	380 000	0	9 540	8 239	95

України за станом на 01.04.2008 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

	У тому числі		Резерви переоцінки цінних паперів	Прибуток/збиток минулих років	Прибуток/збиток поточного року	Усього власного капіталу	Усього пасивів
	резерви переоцінки нерухомості	резерви переоцінки нематеріальних активів					
	7	8	9	10	11	12	13
	187 398	0	0	2 052 920	354 682	7 258 590	60 667 074
	607 803	0	-160 907	674 241	335 578	5 463 472	47 114 055
	8 880	291	-2 687	216 571	70 841	3 596 219	39 656 958
	957 049	0	-10	366 581	130 200	3 323 994	34 071 610
	486 315	0	6 153	15	130 321	2 696 469	30 662 695
	993 780	0	40 245	235 029	148 354	2 836 582	28 297 143
	142 629	0	0	348 845	27 840	1 844 355	23 148 618
	0	0	798	232 739	87 270	1 650 364	20 737 555
	895 205	0	3	208 146	85 922	2 284 310	19 705 702
	123 512	0	7 505	44 047	19 050	1 962 302	17 306 026
	69 227	0	-138	117 637	11 951	1 358 838	15 485 608
	12 782	0	41 299	279 947	12 475	1 788 551	15 254 459
	360 255	0	2 124	236 751	16 082	2 386 657	14 718 448
	0	0	-138	31 759	9 768	2 314 467	13 728 349
	77 239	0	-1 521	28 299	11 823	1 319 004	13 289 579
	92 530	0	0	159 266	25 804	1 396 888	12 667 247
	341 317	0	4 208	115 086	19 865	2 319 010	12 180 629
	5 355 922	291	-63 065	5 347 881	1 497 827	45 800 070	418 691 754
	187 317	0	0	102 131	28 763	958 071	11 193 276
	57 570	0	-2 099	62 036	30 576	1 169 627	11 001 913
	68 055	0	-335	16 207	5 452	1 427 023	9 718 001
	82 337	0	-1 842	139 969	35 279	1 220 097	8 047 428
	0	0	-881	1 371	1 075	652 432	6 617 523
	60 809	0	313	54 557	357	711 688	6 534 461
	0	0	1 276	47 487	7 758	802 373	6 495 543
	17 601	0	2 411	50 049	20 229	708 182	5 929 227
	0	0	0	104 066	48 108	650 397	5 769 722
	63 680	0	2 546	173 582	14 625	701 252	5 630 157
	201 156	0	0	112 236	3 024	706 138	5 618 408
	0	0	0	25 221	3 095	1 246 932	4 976 994
	0	0	-6 417	1 773	1 802	431 648	4 947 374
	3 795	0	0	44 717	12 920	496 300	4 544 084
	3 617	0	-1 060	51 186	23 342	485 509	3 875 651
	3 316	0	0	61 943	19 860	472 005	3 808 170
	0	0	-20	115 387	31 248	405 046	3 715 142
	749 253	0	-6 107	1 163 920	287 512	13 244 719	108 423 075
	0	0	59	4 650	24 248	542 534	4 701 106
	599	0	-934	3 937	1 158	513 486	4 431 134
	238 337	0	1 307	20 430	5 279	515 857	3 754 731
	0	0	-1 497	-34 159	4 953	400 437	3 261 277
	54 350	0	-1	6 270	2 508	200 615	3 254 649
	0	0	0	95 921	29 752	315 190	2 981 397
	54 383	0	0	14 970	1 030	259 955	2 627 671
	0	0	1 897	33 613	3 147	410 360	2 529 519
	0	0	216	26 160	9 232	459 918	2 286 037
	36 086	0	-3 487	24 098	5 512	316 503	2 171 197
	116 657	0	58	0	7 133	263 809	2 157 592
	40 442	0	2	42 327	7 910	330 675	2 069 351
	0	0	1 810	22 173	4 966	389 261	1 828 339
	0	0	-1 468	7 362	2 066	337 048	1 822 905
	26 292	0	977	2 511	3 035	140 181	1 758 837
	0	0	0	15 779	10 667	424 319	1 753 228

БАНКИ УКРАЇНИ

1	2	3	4	5	6	
51	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	143 400	0	0	59	0
52	БМ БАНК	340 658	0	0	47	0
53	ХОУМ КРЕДІТ БАНК	307 350	0	0	489	0
54	ЕЛЕКТРОН БАНК	115 000	0	864	8 974	41 068
55	"ЄВРОПЕЙСЬКИЙ"	87 000	0	3 365	8 493	16 132
56	ЕКСПОБАНК	88 895	0	0	3 237	75 193
57	УКРІНБАНК	204 423	0	12	9 009	207 183
58	СЕБ БАНК	113 577	0	0	49 736	102 939
59	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	100 000	0	0	36 318	87
60	"ТАВРИКА"	91 352	0	0	47 569	0
61	ЗАХІДІНКОМБАНК	110 500	0	0	2 888	9 650
62	"ДІАМАНТ"	100 000	0	0	33 721	0
63	ФАКТОРІАЛ-БАНК	102 112	0	2	11 146	108 417
64	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	140 000	0	0	3 534	0
65	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	197 526	0	7 000	5 134	1 313
66	"АРКАДА"	146 445	0	13	29 462	0
67	ТРАНСБАНК	40 042	34	0	11 419	2 857
68	"ДНІСТЕР"	61 500	0	0	32 011	44 898
Усього по групі		6 626 597	34	36 574	976 198	1 177 219
Група ІV (кількість банків у групі – 108)						
69	ПІРЕУС БАНК МКБ	400 000	0	0	20 395	27 814
70	ІПОБАНК	200 000	0	0	233	0
71	БТА БАНК	48 096	0	3	8 059	11 269
72	"БАЗИС"	46 567	0	0	13 936	20 559
73	"ДЕМАРК"	142 000	0	393	13 717	8 700
74	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	60 000	0	0	9 535	5 764
75	ПОЛТАВА БАНК	70 500	0	60	33 656	76 659
76	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	41 000	0	0	18 895	0
77	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	64 683	0	0	9 128	0
78	ЕНЕРГОБАНК	169 451	0	0	10 557	15 370
79	"МЕРКУРІЙ"	53 372	0	0	3 645	5 180
80	ІНПРОМБАНК	43 648	0	0	19 890	31 116
81	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	380 567	0	0	0	0
82	"КАПІТАЛ"	68 656	0	1 049	4 333	2 275
83	МІСТО-БАНК	75 800	0	0	9 361	25 647
84	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	150 000	0	17 924	35 145	0
85	"ДАНИЕЛЬ"	49 310	0	0	290	51 549
86	"НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ"	82 160	0	17	9 079	6 313
87	АВТОЗАБАНК	56 000	0	41	41 032	15 178
88	"ЗОЛОТІ ВОРОТА"	75 000	0	0	1 131	1
89	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	150 000	0	0	2 259	0
90	"СИНТЕЗ"	72 800	0	0	689	0
91	"ПІВДЕНКОМБАНК"	85 000	0	0	35 501	4 520
92	"АРМА"	75 000	0	0	4 227	0
93	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	44 865	0	124	28 416	0
94	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	132 000	0	2 295	1 238	0
95	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	85 000	0	0	0	18 626
96	ФОРТУНА БАНК	102 066	0	0	9 607	25 275
97	"НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	28 085	6	0	32 154	0
98	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	34 160	0	0	9 951	23 726
99	АКЦЕНТ-БАНК	125 560	0	41	0	3 075
100	"МЕТАЛУРГ"	19 551	0	1 612	71 318	7 488
101	АРТЕМ БАНК	69 000	0	0	3 749	0
102	"ЛЬВІВ"	80 305	0	230	9 567	38 137
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	103 000	0	0	5 064	0
104	"АВТОКРАЗБАНК"	50 000	0	1 525	14 444	965
105	СОЦКОМБАНК	66 000	0	0	7 704	0
106	"КАМБІО"	58 738	0	0	271	0
107	УКРКОМУНБАНК	49 700	0	0	284	27 083
108	ПАРТНЕР БАНК	75 400	0	0	190	4 530
109	ФІНБАНК	60 050	0	44	9 587	28 574
110	"ІНТЕГРАЛ"	62 700	0	14	13 947	0
111	УКРГАЗПРОМБАНК	24 200	0	5	55 646	0
112	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	38 988	0	1	9 329	13 842
113	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	45 007	0	0	5 543	24 295

БАНКИ УКРАЇНИ

	7	8	9	10	11	12	13
	0	0	0	8 391	82	151 932	1 707 901
	0	0	568	5 702	969	347 943	1 686 279
	0	0	-358	11 644	1 127	320 253	1 646 402
	40 970	0	-221	12 090	6 410	184 183	1 636 099
	16 132	0	0	18 719	1 845	135 554	1 623 268
	75 120	0	0	13 654	5 972	186 951	1 590 193
	207 183	0	0	9 779	687	431 094	1 525 283
	102 915	0	-249	4 859	3 031	273 893	1 489 460
	0	0	1 503	23 335	1 687	162 930	1 422 364
	0	0	1 194	8 494	882	149 490	1 399 437
	9 650	0	0	25 208	7 412	155 658	1 314 424
	0	0	0	12 137	2 124	147 982	1 246 130
	108 417	0	-1 077	1 838	179	222 617	1 241 619
	0	0	-1 927	17 515	3 022	162 143	1 217 471
	1 313	0	0	4 738	2 587	218 297	1 211 171
	0	0	17	31 473	7 415	214 825	1 202 838
	2 691	0	11 455	27 918	938	94 595	1 164 070
	44 898	0	-206	0	4 790	142 993	1 139 341
	1 176 435	0	9 639	523 534	173 754	9 523 482	68 852 720
	27 814	0	-213	4 963	6 388	459 348	1 818 593
	0	0	0	8 378	805	209 416	1 190 292
	11 269	0	12	579	194	68 212	1 125 035
	20 559	0	-1 558	10 848	1 447	91 800	1 058 114
	8 562	0	0	6 670	2 187	173 669	1 030 599
	5 764	0	12	5 450	2 119	82 880	1 021 686
	76 659	0	0	9 333	4 474	194 683	966 259
	0	0	1 175	8 038	2 807	71 914	941 894
	0	0	4 071	5 238	1 324	84 444	941 226
	15 370	0	-118	1 789	1 507	198 556	927 315
	5 180	0	0	10 331	2 190	74 718	922 500
	31 110	0	0	7 319	2 623	104 596	918 976
	0	0	0	-19 402	235	361 401	916 498
	2 275	0	0	9 280	448	86 040	911 454
	25 647	0	0	4 115	938	115 861	885 305
	0	0	126	12 093	3 275	218 563	879 239
	51 549	0	-172	9 358	1 575	111 909	879 216
	6 313	0	0	0	1 804	99 373	874 624
	13 770	0	-85	8 887	2 437	123 490	842 482
	0	0	0	3 878	1 468	81 477	842 319
	0	0	0	15 034	5 229	172 522	835 017
	0	0	0	17 696	2 391	93 575	811 192
	4 421	0	0	0	3 391	128 413	726 259
	0	0	0	6 479	2 212	87 918	717 983
	0	0	1	6 258	208	79 874	701 947
	0	0	173	16 086	2 021	153 813	695 606
	18 626	0	-3	-7 748	1 929	97 803	679 957
	25 275	0	0	11 289	1 076	149 313	666 350
	0	0	0	6 086	1 824	68 144	660 428
	23 726	0	1	4 751	874	73 463	648 483
	3 075	0	0	1 345	7 193	137 213	634 635
	6 954	0	93	886	249	101 197	617 681
	0	0	0	5 057	1 552	79 357	592 326
	38 137	0	0	0	812	129 052	592 196
	0	0	0	6 900	4 919	119 884	549 065
	965	0	0	2 136	181	69 252	527 758
	0	0	0	7 690	148	81 542	526 657
	0	0	0	1 517	245	60 771	502 755
	27 083	0	0	5 779	336	83 183	501 364
	4 530	0	7	519	292	80 938	487 213
	28 574	0	0	2 696	211	101 161	483 261
	0	0	10 961	4 053	1 074	92 749	480 077
	0	0	137	34 404	1 948	116 339	478 329
	13 842	0	-865	4 120	910	66 325	477 012
	24 295	0	0	881	281	76 008	466 502

БАНКИ УКРАЇНИ

	1	2	3	4	5	6
114	"СТОЛИЦЯ"	107 548	0	0	9 827	7 060
115	ОДЕСА-БАНК	86 260	0	0	2 740	1 221
116	"УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	60 000	0	0	3 317	27 805
117	"НОВИЙ"	55 000	0	0	2 000	2 395
118	ПРОМЕКОНОМБАНК	50 700	0	0	5 124	943
119	"ПОРТО-ФРАНКО"	49 154	0	0	7 209	255
120	"КОНТРАКТ"	36 226	0	0	6 683	23 850
121	ПЛЮС БАНК	147 000	0	0	5 114	10 896
122	"ГРАНТ"	50 000	0	0	13 084	12 473
123	СТАРОКІЇВСЬКИЙ БАНК	26 500	0	0	6 858	16 378
124	ФІНРОСТБАНК	65 000	0	0	699	1 941
125	КООПІНВЕСТБАНК	69 080	0	0	5 020	2 297
126	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	35 860	0	0	6 381	10 331
127	ІНВЕСТ-КРЕДИТ БАНК	37 141	0	0	4 570	5 866
128	"ТК КРЕДИТ"	31 829	0	5	9 303	248
129	"ПРИЧОРНОМОР'Я"	85 000	0	0	16 171	4 862
130	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	58 999	0	0	175	2 923
131	ФІНЕКСБАНК	55 974	0	0	4 027	0
132	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	33 250	0	0	5 985	8 288
133	ІНТЕРБАНК	36 050	10	0	22 831	312
134	"МОРСЬКИЙ"	48 461	0	0	3 955	11 029
135	ЄВРОГАЗБАНК	73 390	0	0	1 930	0
136	РЕАЛ БАНК	63 000	0	0	9 221	817
137	ЛЕГБАНК	46 000	0	0	13 264	153
138	"ЮНЕКС"	72 000	0	4 161	1 302	9 536
139	ПОЛКОМБАНК	24 000	0	0	6 671	49 381
140	"ГЛОБУС"	75 000	0	0	0	0
141	ІНВЕСТБАНК	32 180	0	0	2 328	6 742
142	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	40 000	0	0	0	0
143	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	153 000	0	0	5 877	13 394
144	РЕПОН БАНК	36 310	0	12	1 798	3 356
145	ЕРДЕ БАНК	65 950	0	0	0	0
146	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	45 000	0	609	7 035	1 348
147	БАНК "БОГУСЛАВ"	125 000	0	0	2	0
148	"КОНКОРД"	68 000	0	0	1	0
149	"РОЗДРІБНИЙ НЕОБМЕЖЕНИЙ СЕРВІС"	69 000	0	0	18	10 876
150	"УКООПСІЛКА"	35 626	59	0	514	44 197
151	ПРАЙМ-БАНК	28 600	0	3 920	5 804	3 291
152	ІКАР-БАНК	35 000	0	3	1 402	19 434
153	"ПРЕМІУМ"	70 000	0	0	0	0
154	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	35 660	0	0	1 052	0
155	СИГМАБАНК	136 000	0	0	10	0
156	"ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА"	56 650	1 040	7	5 588	0
157	"ФАМІЛЬНИЙ"	32 070	0	0	3 929	10 725
158	ДІАЛОГБАНК	62 450	0	0	379	56
159	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	49 245	0	0	2 067	0
160	КРЕДИТВЕСТ БАНК	72 175	0	2 902	0	0
161	"СТОЛИЧНИЙ"	58 335	0	0	1 856	5
162	ТММ-БАНК	31 000	0	95	7 722	0
163	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІ ТА РОЗВИТКУ	72 000	0	0	0	0
164	УНІКОМБАНК	60 087	0	0	446	0
165	ЄВРОБАНК	26 670	0	0	16	0
166	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	25 688	20	0	1 003	5 603
167	"ВЕЛЕС"	43 000	0	5 200	6 718	3 536
168	УКРБУДІНВЕСТБАНК	58 777	0	0	178	0
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	41 856	0	0	1 503	0
170	"АЛЬЯНС"	39 990	0	0	4 319	0
171	АСТРА БАНК	70 000	0	0	0	0
172	"ПРИВАТІНВЕСТ"	38 000	47	27	12 309	0
173	РАДАБАНК	32 314	0	0	1 243	462
174	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	63 000	0	0	0	0
175	МОТОР БАНК	65 000	0	0	0	0
176	КЛАСИКБАНК	40 635	0	0	885	1 700
	Усього по групі	7 606 675	1 181	42 321	842 166	859 519
	Усього по системі банків	49 716 372	1 946	3 553 571	7 436 918	8 277 962

БАНКИ УКРАЇНИ

	7	8	9	10	11	12	13
	7 060	0	-79	0	1 625	125 982	464 166
	1 221	0	0	4 237	624	95 082	456 464
	27 805	0	-38	5 188	1 063	97 335	430 556
	2 359	0	0	3 082	-1 165	61 311	424 810
	943	0	5	1 413	396	58 581	424 772
	0	0	0	1 060	166	57 844	415 999
	23 850	0	0	0	1 011	67 770	413 000
	10 896	0	0	2 068	650	165 728	391 150
	12 068	0	0	966	300	76 824	388 088
	16 378	0	848	1 121	815	52 520	374 280
	0	0	0	3 821	301	71 762	366 364
	2 297	0	0	1 820	464	78 682	364 857
	10 331	0	0	2 072	409	55 053	354 343
	5 866	0	0	1 028	318	48 923	354 212
	0	0	0	1 752	753	43 889	337 244
	4 862	0	0	8 730	3 251	118 013	331 579
	2 923	0	-7	1 644	1 172	64 906	314 882
	0	0	0	3 697	986	64 683	309 185
	8 288	0	0	0	1 702	49 225	281 358
	312	0	0	3 605	825	63 614	280 773
	11 029	0	0	1 423	484	65 353	280 011
	0	0	0	0	868	76 188	277 901
	558	0	1 134	5 415	320	79 908	271 153
	0	0	817	3 032	874	64 141	270 738
	9 536	0	0	-5 300	690	82 389	269 660
	49 381	0	0	878	340	81 270	266 868
	0	0	0	0	255	75 256	265 804
	6 742	0	0	1 367	1 019	43 636	260 147
	0	0	0	-1 738	3 328	41 590	250 227
	13 394	0	0	15 761	1 319	189 351	248 810
	3 188	0	0	10 301	1 220	52 997	246 981
	0	0	0	1 130	428	67 508	226 324
	1 348	0	0	3 224	897	58 112	223 219
	0	0	0	692	524	126 218	213 340
	0	0	0	1 734	401	70 137	212 381
	10 876	0	0	0	444	80 338	209 636
	44 197	0	0	4 331	823	85 433	201 471
	3 291	0	0	0	420	42 035	176 380
	19 434	0	0	8 512	291	64 643	168 900
	0	0	0	301	404	70 704	168 371
	0	0	-3	3 201	531	40 441	164 415
	0	0	0	746	292	137 049	161 082
	0	0	0	95	413	61 713	159 653
	10 725	0	0	700	48	47 471	156 895
	0	0	39	4 048	222	67 195	149 870
	0	0	0	12 703	741	64 757	144 818
	0	0	0	272	96	75 446	137 430
	0	0	0	-1 417	125	58 903	136 301
	0	0	0	3 504	101	42 422	122 998
	0	0	0	-1 150	406	71 256	120 172
	0	0	0	3 795	584	64 912	113 502
	0	0	290	124	4	27 104	111 181
	5 582	0	0	3 500	16	35 790	99 141
	3 536	0	0	199	166	58 819	96 310
	0	0	0	1 521	372	60 848	93 510
	0	0	0	1 092	301	44 751	78 985
	0	0	0	797	262	45 368	74 264
	0	0	0	0	441	70 441	73 004
	0	0	0	317	88	50 695	70 593
	462	0	0	3 304	396	37 719	70 423
	0	0	0	0	2 135	65 135	65 323
	0	0	0	0	-707	64 293	64 951
	1 700	0	0	636	16	43 874	58 914
	853 785	0	16 763	397 418	119 817	9 883 497	49 663 821
	8 135 395	291	-42 771	7 432 752	2 078 910	78 451 767	645 631 370

Фінансові результати діяльності банків України

№ п/п	Назва банку	Процентний дохід	Процентні витрати	Чистий процентний дохід	Комісійний дохід	Комісійні витрати	Чистий комісійний дохід	Торговельний дохід	Дохід у вигляді дивідендів	Дохід від участі в капіталі	Інший дохід	Усього доходів
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Група I (кількість банків у групі – 17)												
1	ПРИВАТБАНК	1 817 667	-981 858	835 809	665 287	-62 105	603 183	108 603	0	0	30 539	1 578 133
2	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	1 369 745	-605 748	763 997	284 179	-32 914	251 265	52 704	0	0	10 723	1 078 689
3	УКРСИББАНК	1 084 247	-621 909	462 338	117 616	-7 182	110 434	38 807	0	0	2 521	614 100
4	УКРСОЦБАНК	889 456	-544 614	344 842	142 357	-11 061	131 296	36 746	0	0	18 461	531 346
5	УКРЕКСІМБАНК	810 517	-485 045	325 472	92 774	-9 789	82 986	49 054	0	0	2 285	459 797
6	ПРОМІНВЕСТБАНК	755 924	-466 110	289 814	188 615	-11 030	177 584	26 874	4	0	34 462	528 738
7	"НАДРА"	636 671	-397 893	238 778	140 796	-20 902	119 894	-281	0	0	16 877	375 269
8	ОТП БАНК	504 554	-239 909	264 645	41 902	-10 342	31 559	35 590	0	0	6 290	338 085
9	ОЩАДБАНК	461 641	-168 801	292 839	168 626	-27 828	140 797	25 307	5	0	19 946	478 894
10	АЛЬФА-БАНК	483 238	-249 942	233 295	119 864	-4 431	115 433	13 015	0	0	22 448	384 192
11	"ФОРУМ"	413 387	-286 070	127 318	32 336	-4 479	27 858	21 812	0	0	2 183	179 171
12	"ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ"	396 371	-293 642	102 729	90 158	-6 581	83 577	29 411	218	0	4 003	219 939
13	ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ БАНК	344 334	-196 888	147 445	57 017	-15 184	41 833	7 386	0	0	-1 797	194 868
14	ВТБ БАНК	316 672	-187 788	128 883	37 781	-2 939	34 842	5 720	0	0	129	169 574
15	КРЕДИТПРОМБАНК	365 397	-259 256	106 141	24 420	-2 758	21 662	13 372	2	0	5 383	146 561
16	УКРПРОМБАНК	420 412	-282 798	137 614	41 596	-5 459	36 137	14 484	0	0	276	188 511
17	БРОКБІЗНЕСБАНК	267 108	-198 129	68 979	40 466	-2 945	37 521	11 422	0	0	2 801	120 723
Усього по групі		11 337 338	-6 466 399	4 870 939	2 285 792	-237 929	2 047 862	490 028	230	0	177 531	7 586 590
Група II (кількість банків у групі – 17)												
18	УКРГАЗБАНК	304 086	-203 469	100 617	42 978	-5 005	37 973	37 867	0	0	9 245	185 702
19	РОДОВІД БАНК	287 725	-234 715	53 010	34 413	-1 953	32 460	31 259	0	0	3 423	120 153
20	СВЕДБАНК	294 844	-152 971	141 873	35 746	-3 063	32 682	7 221	0	0	2 822	184 598
21	"ПІВДЕННИЙ"	217 827	-135 292	82 535	40 781	-5 187	35 594	10 190	0	0	-187	128 132
22	ЕРСТЕ БАНК	121 184	-28 028	93 155	7 216	-993	6 223	1 585	0	0	470	101 434
23	ВІЕЙБІ БАНК	180 593	-122 678	57 915	45 946	-4 805	41 141	8 866	1 824	0	20 631	130 376
24	УНИКРЕДИТ БАНК	138 126	-68 354	69 772	26 000	-2 882	23 118	8 554	0	0	1 708	103 153
25	"ХРЕЩАТИК"	171 826	-99 568	72 259	21 491	-1 793	19 698	5 699	0	0	1 122	98 778
26	ІНГ БАНК УКРАЇНА	107 140	-26 300	80 841	19 979	-16 361	3 619	10 987	0	0	350	95 796
27	ДОНГОРБАНК	138 615	-92 019	46 596	13 742	-2 126	11 615	3 223	0	0	1 282	62 717
28	ПРАВЕКС-БАНК	166 169	-104 021	62 148	102 640	-872	101 768	16 824	0	0	15 093	195 833
29	"ФІНАНСОВА ІНІЦІАТИВА"	143 867	-84 561	59 306	2 217	-66	2 151	12 260	0	0	11	73 728
30	КРЕДОБАНК	142 700	-89 269	53 431	25 070	-2 102	22 968	4 816	0	0	2 010	83 225
31	ІМЕКСБАНК	123 282	-88 337	34 945	23 727	-1 642	22 085	4 884	0	0	2 803	64 717
32	ІНДУСТРІАЛБАНК	91 055	-55 444	35 611	21 440	-2 414	19 026	4 780	0	0	1 906	61 323
33	СВЕДБАНК ІНВЕСТ	107 321	-50 459	56 861	2 527	-987	1 540	626	0	0	1 213	60 239
34	СІТБАНК (УКРАЇНА)	66 938	-22 450	44 489	2 781	-1 172	1 609	22 492	0	0	254	68 844
Усього по групі		2 803 300	-1 657 936	1 145 364	468 694	-53 424	415 270	192 134	1 824	0	64 154	1 818 746
Група III (кількість банків у групі – 34)												
35	"ДЕЛЬТА"	102 444	-108 960	-6 516	166 976	-27 194	139 782	1 178	0	0	43 529	177 974
36	УНІВЕРСАЛ БАНК	102 562	-41 267	61 295	7 291	-1 092	6 199	28 567	4	0	1 155	97 220
37	"КІІВ"	109 213	-81 453	27 760	22 712	-489	22 223	1 408	1 150	0	11 498	64 039
38	ІНДУСТРІАЛЬНО-ЕКСПОРТНИЙ БАНК	70 432	-40 401	30 031	35 721	-1 622	34 099	3 106	0	0	77 970	145 205
39	"КИЇВСЬКА РУСЬ"	93 383	-60 320	33 064	12 093	-928	11 165	4 150	0	0	1 111	49 490
40	КАЛІОН БАНК УКРАЇНА	49 597	-21 417	28 180	16 363	-4 256	12 107	13 563	0	0	3	53 853
41	ПРОКРЕДИТ БАНК	93 060	-43 908	49 152	11 146	-876	10 269	2 318	0	0	1 431	63 171
42	"КРЕДИТ-ДНІПРО"	74 573	-38 851	35 723	12 496	-2 287	10 209	1 175	0	0	1 032	48 138
43	"КЛІРИНГОВИЙ ДІМ"	65 316	-25 341	39 975	2 882	-192	2 690	726	0	0	407	43 799
44	МЕГАБАНК	58 132	-38 683	19 449	22 869	-488	22 382	1 303	136	0	2 207	45 476
45	БАНК НРБ	62 410	-34 921	27 488	5 627	-1 435	4 192	2 359	0	0	819	34 859
46	ЕКСПРЕС-БАНК	57 603	-30 160	27 443	46 611	-1 523	45 088	4 926	0	0	337	77 793
47	АКТИВ БАНК	56 498	-36 412	20 086	9 880	-364	9 516	1 914	0	0	209	31 724
48	КРЕДИТ ЄВРОПА БАНК	43 685	-20 974	22 711	906	-333	574	536	0	0	-51	23 770
49	МОРСЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ БАНК	42 743	-15 956	26 787	16 842	-1 676	15 165	-8 825	0	0	362	33 490
50	УКРАЇНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ БАНК	53 667	-33 065	20 601	3 971	-287	3 684	2 304	0	0	243	26 832

БАНКИ УКРАЇНИ

за станом на 01.04.2008 р. (у розрізі банків)

Тис. грн.

Загальні адміністративні витрати	Витрати на персонал	Втрати від участі в капіталі	Інші витрати	Прибуток від операцій	Чисті витрати на формування резервів	Дохід/збиток від довгострокових активів, призначених для продажу	Прибуток до оподаткування	Витрати на податок на прибуток	Прибуток після оподаткування	Чистий прибуток/збиток від продажу довгострокових активів, призначених для продажу	Чистий прибуток/збиток банку
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
-262 285	-416 444	0	-168 479	730 924	-251 960	0	478 964	-124 282	354 682	0	354 682
-158 651	-307 339	0	-80 912	531 787	-196 206	0	335 581	-4	335 578	0	335 578
-103 235	-202 409	0	-62 367	246 089	-145 836	0	100 253	-29 412	70 841	0	70 841
-98 785	-144 898	0	-19 163	268 501	-93 131	0	175 370	-45 170	130 200	0	130 200
-38 956	-123 850	0	-6 460	290 532	-101 011	0	189 521	-59 200	130 321	0	130 321
-108 342	-202 565	0	-27 499	190 331	5 482	0	195 814	-47 549	148 265	89	148 354
-90 180	-117 572	0	-50 924	116 594	-78 975	0	37 619	-9 778	27 840	0	27 840
-41 807	-79 506	0	-34 025	182 747	-71 277	0	111 470	-24 200	87 270	0	87 270
-64 232	-283 874	0	-27 086	103 702	-4 827	0	98 875	-12 953	85 922	0	85 922
-39 355	-89 575	0	-34 628	220 634	-194 164	0	26 470	-7 420	19 050	0	19 050
-33 583	-72 610	0	-18 713	54 264	-40 461	0	13 803	-1 852	11 951	0	11 951
-41 173	-86 907	0	-33 623	58 236	-45 761	0	12 475	0	12 475	0	12 475
-30 367	-41 032	0	-13 682	109 788	-79 578	0	30 209	-14 128	16 082	0	16 082
-35 056	-61 217	0	-21 177	52 125	-37 657	0	14 468	-4 700	9 768	0	9 768
-30 838	-44 428	0	-21 761	49 534	-37 711	0	11 823	0	11 823	0	11 823
-37 014	-70 948	0	-17 771	62 778	-19 166	0	43 612	-17 807	25 804	0	25 804
-23 165	-40 619	0	-5 996	50 942	-27 058	0	23 884	-4 019	19 865	0	19 865
-1 237 025	-2 385 791	0	-644 266	3 319 508	-1 419 297	0	1 900 211	-402 473	1 497 738	89	1 497 827
-32 934	-67 347	0	-11 965	73 457	-41 094	0	32 363	-3 600	28 763	0	28 763
-26 149	-38 242	0	-19 398	36 364	-4 855	0	31 510	-933	30 576	0	30 576
-28 384	-52 482	0	-25 934	77 799	-82 651	0	-4 852	10 304	5 452	0	5 452
-27 094	-36 404	0	-3 558	61 075	-17 796	0	43 279	-8 000	35 279	0	35 279
-18 826	-28 451	0	-16 192	37 965	-36 890	0	1 075	0	1 075	0	1 075
-28 123	-47 127	0	-14 130	40 996	-44 139	0	-3 143	3 500	357	0	357
-29 003	-23 234	0	-17 523	33 393	-23 250	0	10 143	-2 385	7 758	0	7 758
-17 295	-38 993	0	-10 541	31 949	-2 165	0	29 785	-9 556	20 229	0	20 229
-7 335	-23 233	0	-3 608	61 620	5 753	0	67 373	-19 265	48 108	0	48 108
-9 409	-11 630	0	-2 946	38 731	-16 262	0	22 470	-7 845	14 625	0	14 625
-42 721	-103 045	0	-22 239	27 827	-24 803	0	3 024	0	3 024	0	3 024
-2 461	-4 547	0	-5 761	60 959	-57 864	0	3 095	0	3 095	0	3 095
-28 351	-33 137	0	-15 503	6 234	-2 552	0	3 682	-1 780	1 902	-100	1 802
-18 897	-20 303	0	-8 354	17 163	1 607	0	18 770	-5 850	12 920	0	12 920
-18 081	-22 517	0	-4 344	16 382	14 955	0	31 336	-7 994	23 342	0	23 342
-2 120	-4 781	0	-1 172	52 167	-32 307	0	19 860	0	19 860	0	19 860
-3 417	-12 947	0	-3 385	49 095	-1 901	0	47 194	-15 946	31 248	0	31 248
-340 599	-568 418	0	-186 554	723 176	-366 212	0	356 963	-69 351	287 612	-100	287 512
-24 312	-76 133	0	-25 426	52 103	-27 274	0	24 829	-580	24 248	0	24 248
-20 580	-29 127	0	-14 986	32 527	-31 258	0	1 269	-110	1 158	0	1 158
-12 371	-14 790	0	-4 296	32 582	-27 147	0	5 435	-155	5 279	0	5 279
-27 328	-62 681	0	-17 877	37 319	-27 813	0	9 507	-4 553	4 953	0	4 953
-10 870	-22 316	0	-8 339	7 965	-5 457	0	2 508	0	2 508	0	2 508
-2 037	-6 100	0	-2 541	43 175	-2 103	0	41 072	-11 320	29 752	0	29 752
-16 607	-30 036	0	-9 633	6 894	-5 334	0	1 560	-531	1 030	0	1 030
-6 276	-10 239	0	-3 154	28 469	-25 323	0	3 147	0	3 147	0	3 147
-3 609	-5 038	0	-1 429	33 723	-24 468	0	9 255	-24	9 232	0	9 232
-9 782	-15 285	-3	-5 896	14 511	-6 849	0	7 662	-2 150	5 512	0	5 512
-4 415	-8 219	0	-2 650	19 574	-10 272	0	9 302	-2 169	7 133	0	7 133
-20 206	-30 033	0	-12 532	15 023	-1 930	0	13 092	-5 182	7 910	0	7 910
-6 187	-9 018	0	-2 816	13 703	-7 062	0	6 641	-1 675	4 966	0	4 966
-3 926	-7 437	0	-3 909	8 497	-5 926	0	2 571	-505	2 066	0	2 066
-8 513	-18 272	0	-5 932	772	3 763	0	4 535	-1 500	3 035	0	3 035
-3 820	-4 568	0	-1 538	16 907	-4 390	0	12 517	-1 850	10 667	0	10 667

БАНКИ УКРАЇНИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
51	БАНК РЕНЕСАНС КАПІТАЛ	39 483	-20 138	19 345	25 080	-101	24 980	-1	0	0	32 393	76 718
52	БМ БАНК	38 055	-21 855	16 200	3 369	-2 424	944	-669	0	0	-46	16 429
53	ХОУМ КРЕДІТ БАНК	38 708	-22 890	15 818	34 277	-5 414	28 863	-492	0	0	15 705	59 893
54	ЕЛЕКТРОН БАНК	39 261	-20 363	18 898	7 819	-223	7 596	7 363	0	0	1 098	34 954
55	"ЄВРОПЕЙСЬКИЙ"	49 924	-36 674	13 251	11 605	-3 180	8 425	2 423	0	0	2 743	26 841
56	ЕКСПОБАНК	40 806	-29 782	11 024	7 842	-342	7 500	3 018	0	0	1 794	23 336
57	УКРІНБАНК	40 455	-20 447	20 008	14 001	-3 029	10 972	4 771	0	0	2 202	37 953
58	СЕБ БАНК	28 863	-11 314	17 548	6 745	-585	6 160	2 842	0	0	634	27 184
59	"БІГ ЕНЕРГІЯ"	47 200	-32 690	14 510	3 453	-1 075	2 378	75	0	0	357	17 320
60	"ТАВРИКА"	47 843	-32 427	15 415	4 130	-109	4 021	2 409	0	0	284	22 129
61	ЗАХІДІНКОМБАНК	50 067	-31 037	19 030	10 973	-1 002	9 971	3 416	0	0	46	32 463
62	"ДІАМАНТ"	38 219	-27 408	10 812	8 033	-460	7 574	2 648	0	0	4 943	25 976
63	ФАКТОРІАЛ-БАНК	32 317	-25 240	7 077	9 862	-602	9 260	2 128	0	0	610	19 074
64	УНІВЕРСАЛЬНИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА ПАРТНЕРСТВА	35 834	-21 867	13 967	4 192	-812	3 379	2 028	0	0	543	19 917
65	ФІНАНСОВИЙ СОЮЗ БАНК	29 161	-15 709	13 452	1 958	-470	1 488	547	0	0	40	15 527
66	"АРКАДА"	39 996	-19 737	20 259	32 491	-17 745	14 746	946	0	0	339	36 290
67	ТРАНСБАНК	40 911	-26 629	14 282	7 287	-1 411	5 877	1 064	0	0	5 272	26 494
68	"ДНІСТЕР"	31 822	-22 403	9 418	6 726	-283	6 444	994	0	0	1 515	18 371
Усього по групі		1 844 240	-1 110 699	733 541	594 227	-84 306	509 921	96 217	1 290	0	212 733	1 553 701
Група IV (кількість банків у групі – 108)												
69	ПІРЕУС БАНК МКБ	44 545	-22 988	21 557	11 000	-1 005	9 995	2 200	0	0	116	33 868
70	ІПОБАНК	38 246	-23 118	15 128	228	-79	149	-3 675	0	0	14	11 616
71	БТА БАНК	30 391	-22 621	7 770	7 666	-241	7 425	8 154	0	0	12 203	35 552
72	"БАЗИС"	32 659	-21 392	11 268	9 024	-576	8 447	1 244	0	0	1 119	22 078
73	"ДЕМАРК"	42 971	-24 255	18 716	3 890	-69	3 821	621	0	0	525	23 683
74	СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК	22 359	-12 954	9 404	6 709	-482	6 228	970	0	0	57	16 659
75	ПОЛТАВА БАНК	25 589	-16 805	8 784	8 304	-220	8 084	1 725	0	0	546	19 139
76	"НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ"	31 903	-20 178	11 724	2 554	-949	1 605	819	0	0	7	14 156
77	БАНК РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	31 317	-21 356	9 961	4 634	-350	4 284	1 068	0	0	172	15 484
78	ЕНЕРГОБАНК	28 435	-15 671	12 764	4 332	-426	3 906	458	0	0	459	17 587
79	"МЕРКУРІЙ"	28 944	-21 310	7 635	5 886	-68	5 819	1 258	0	0	211	14 923
80	ІНПРОМБАНК	30 610	-21 431	9 179	6 670	-1 248	5 422	1 800	0	0	256	16 657
81	МІЖНАРОДНИЙ ІПОТЕЧНИЙ БАНК	22 664	-7 588	15 076	9 244	-975	8 269	105	0	0	683	24 133
82	"КАПІТАЛ"	27 102	-17 825	9 276	2 938	-384	2 554	1 974	0	0	29	13 835
83	МІСТО-БАНК	25 709	-17 579	8 130	3 615	-295	3 320	615	0	0	131	12 196
84	ПЕРШИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ БАНК	29 569	-11 363	18 206	5 618	-361	5 257	1 648	0	0	374	25 484
85	"ДАНИЕЛЬ"	22 594	-17 832	4 762	2 738	-199	2 539	1 165	0	0	3 811	12 277
86	"НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ"	26 629	-17 987	8 642	5 275	-907	4 367	1 684	0	0	318	15 011
87	АВТОЗАБАНК	28 747	-19 163	9 583	2 109	-73	2 035	246	0	0	112	11 977
88	"ЗОЛОТІ ВОРОТА"	28 702	-24 186	4 516	5 195	-201	4 994	2 013	0	0	346	11 869
89	БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ	22 813	-13 256	9 557	787	-40	747	194	0	0	25	10 523
90	"СИНТЕЗ"	21 097	-10 482	10 616	2 460	-1 640	819	4 720	0	0	52	16 207
91	"ПІВДЕНКОМБАНК"	24 413	-13 715	10 697	8 665	-3 544	5 121	909	0	0	561	17 288
92	"АРМА"	25 829	-13 098	12 731	1 735	-54	1 681	3 030	0	0	304	17 745
93	БАНК ПЕТРОКОММЕРЦ-УКРАЇНА	21 898	-15 136	6 762	9 998	-1 002	8 995	1 701	0	0	249	17 707
94	ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК	18 062	-13 022	5 040	2 405	-437	1 967	1 059	0	0	160	8 226
95	"БІЗНЕС СТАНДАРТ"	23 506	-15 768	7 737	2 545	-401	2 144	178	0	0	163	10 222
96	ФОРТУНА БАНК	17 220	-9 758	7 462	2 103	-164	1 939	232	0	0	57	9 690
97	"НАЦІОНАЛЬНИЙ КРЕДИТ"	23 109	-12 736	10 372	5 722	-361	5 361	656	0	0	76	16 466
98	УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС БАНК	19 533	-13 456	6 078	5 370	-299	5 071	1 389	0	0	532	13 070
99	АКЦЕНТ-БАНК	23 411	-4 596	18 815	11 243	-2	11 241	135	0	0	-10 041	20 151
100	"МЕТАЛУРГ"	20 641	-12 170	8 471	6 574	-139	6 436	190	0	0	510	15 607
101	АРТЕМ БАНК	18 078	-12 971	5 108	1 187	-465	721	873	0	0	93	6 796
102	"ЛЬВІВ"	16 886	-11 112	5 773	2 088	-145	1 943	2 016	0	0	268	10 000
103	"УКРАЇНСЬКИЙ ФІНАНСОВИЙ СВІТ"	18 228	-10 614	7 614	1 093	-94	998	-115	0	0	2 082	10 579
104	"АВТОКРАЗБАНК"	14 513	-10 751	3 762	4 611	-406	4 205	1 156	0	0	30	9 154
105	СОЦКОМБАНК	17 526	-11 638	5 888	1 726	-567	1 159	567	0	0	372	7 987
106	"КАМБІО"	15 532	-12 077	3 455	2 351	-562	1 789	650	0	0	79	5 973
107	УКРКОМУНБАНК	13 500	-8 149	5 350	8 901	-449	8 452	440	0	0	190	14 432
108	ПАРТНЕР БАНК	12 873	-8 211	4 662	3 354	-228	3 127	1 033	0	0	2 395	11 217
109	ФІНБАНК	14 166	-10 398	3 768	1 472	-202	1 269	390	0	0	384	5 811
110	"ІНТЕГРАЛ"	11 449	-6 703	4 746	2 787	-165	2 622	13	0	0	328	7 708
111	УКРГАЗПРОМБАНК	15 081	-8 179	6 901	1 133	-88	1 045	383	0	0	58	8 387
112	АГРАРНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	12 015	-7 826	4 189	2 689	-720	1 968	1 080	0	0	59	7 296
113	ЧОРНОМОРСЬКИЙ БАНК РОЗВИТКУ ТА РЕКОНСТРУКЦІЇ	13 326	-8 301	5 025	3 042	-65	2 977	165	0	0	302	8 469

БАНКИ УКРАЇНИ

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	-7 463	-16 668	0	-7 228	45 359	-45 277	0	82	0	82	0	82
	-4 925	-8 378	0	-5 988	-2 861	4 142	0	1 281	-312	969	0	969
	-8 391	-25 379	0	-10 080	16 044	-12 272	0	3 772	-2 645	1 127	0	1 127
	-3 806	-7 965	0	-1 915	21 268	-12 721	0	8 547	-2 137	6 410	0	6 410
	-5 746	-9 982	0	-3 126	7 988	-6 034	0	1 954	-109	1 845	0	1 845
	-4 768	-6 420	0	-812	11 335	-3 800	0	7 536	-1 564	5 972	0	5 972
	-9 686	-18 505	0	-3 222	6 539	-5 602	0	937	-250	687	0	687
	-6 855	-11 903	0	-1 963	6 463	-1 540	0	4 922	-1 892	3 031	0	3 031
	-4 113	-6 662	0	-3 252	3 292	-1 605	0	1 687	0	1 687	0	1 687
	-5 299	-13 961	0	-5 520	-2 651	3 918	0	1 266	-384	882	0	882
	-6 075	-5 126	0	-4 680	16 582	-7 364	0	9 219	-1 806	7 412	0	7 412
	-7 424	-13 151	0	-2 300	3 101	-384	0	2 717	-593	2 124	0	2 124
	-3 619	-11 614	0	-1 606	2 235	-1 964	0	271	-92	179	0	179
	-4 456	-13 012	0	-4 159	-1 711	5 612	0	3 902	-880	3 022	0	3 022
	-861	-897	0	-1 772	11 997	-9 264	0	2 733	-146	2 587	0	2 587
	-9 267	-17 062	0	-1 409	8 552	657	0	9 209	-1 795	7 415	0	7 415
	-5 795	-10 015	0	-3 435	7 250	-6 092	0	1 158	-220	938	0	938
	-5 012	-5 513	0	-575	7 270	-483	0	6 788	-1 998	4 790	0	4 790
	-284 399	-551 507	-3	-185 997	531 795	-308 914	0	222 882	-49 127	173 754	0	173 754
	-6 618	-11 178	0	-4 191	11 881	-3 671	0	8 210	-1 821	6 388	0	6 388
	-1 267	-2 114	0	-644	7 591	-6 616	0	975	-170	805	0	805
	-7 162	-15 934	0	-9 516	2 940	-2 746	0	194	0	194	0	194
	-5 391	-8 669	0	-2 299	5 720	-3 713	0	2 007	-561	1 447	0	1 447
	-4 124	-7 288	0	-2 613	9 659	-7 172	0	2 487	-300	2 187	0	2 187
	-4 036	-6 304	0	-1 564	4 754	-2 609	0	2 146	-27	2 119	0	2 119
	-3 629	-7 861	0	-632	7 017	-1 243	0	5 774	-1 300	4 474	0	4 474
	-3 816	-2 929	0	-1 808	5 603	-1 689	0	3 914	-1 108	2 807	0	2 807
	-2 645	-8 413	0	-3 069	1 357	217	0	1 574	-250	1 324	0	1 324
	-3 596	-11 094	0	-3 996	-1 098	2 994	0	1 896	-390	1 507	0	1 507
	-3 870	-5 675	0	-694	4 684	-556	0	4 128	-1 938	2 190	0	2 190
	-3 751	-5 937	0	-3 329	3 639	-534	0	3 105	-483	2 623	0	2 623
	-2 238	-7 393	0	-4 770	9 732	-9 496	0	235	0	235	0	235
	-3 174	-3 946	0	-2 011	4 704	-3 999	0	705	-257	448	0	448
	-3 247	-4 865	0	-1 070	3 013	-1 942	0	1 071	-133	938	0	938
	-3 297	-5 973	0	-3 237	12 977	-9 201	0	3 775	-500	3 275	0	3 275
	-2 817	-4 256	0	-889	4 316	-2 466	0	1 850	-275	1 575	0	1 575
	-4 626	-6 062	0	-2 497	1 826	655	0	2 481	-678	1 804	0	1 804
	-2 802	-4 558	0	-1 411	3 206	-107	0	3 099	-661	2 437	0	2 437
	-3 341	-3 681	0	-1 690	3 158	-1 692	0	1 465	2	1 468	0	1 468
	-1 185	-2 939	0	-1 840	4 560	670	0	5 229	0	5 229	0	5 229
	-3 464	-3 903	0	-2 018	6 822	-4 254	0	2 568	-177	2 391	0	2 391
	-3 010	-5 334	0	-5 366	3 577	1 262	0	4 840	-1 448	3 391	0	3 391
	-3 232	-5 137	0	-3 732	5 644	-3 255	0	2 390	-178	2 212	0	2 212
	-5 552	-7 364	0	-2 995	1 795	-412	0	1 383	-1 174	208	0	208
	-1 282	-2 342	0	-1 323	3 279	-1 009	0	2 270	-248	2 021	0	2 021
	-1 699	-4 798	0	-295	3 430	-1 502	0	1 929	0	1 929	0	1 929
	-1 325	-3 260	0	-522	4 584	-2 857	0	1 727	-651	1 076	0	1 076
	-4 259	-8 438	0	-1 562	2 206	176	0	2 383	-559	1 824	0	1 824
	-3 452	-5 916	0	-1 979	1 723	-435	0	1 288	-414	874	0	874
	-2 283	-4 548	0	-396	12 924	-4 366	0	8 558	-1 365	7 193	0	7 193
	-3 466	-7 020	0	-1 613	3 507	-2 884	0	623	-375	249	0	249
	-1 303	-1 552	0	-1 948	1 992	58	0	2 050	-498	1 552	0	1 552
	-1 794	-3 318	0	-1 582	3 306	-2 049	0	1 257	-445	812	0	812
	-1 339	-1 328	0	-352	7 560	-2 551	0	5 009	-90	4 919	0	4 919
	-1 801	-2 352	0	-1 421	3 580	-3 399	0	181	0	181	0	181
	-1 955	-2 201	0	-474	3 357	-2 553	0	805	-656	148	0	148
	-1 707	-2 843	0	-1 187	236	138	0	374	-130	245	0	245
	-4 130	-8 087	0	-1 751	463	-81	0	382	-46	336	0	336
	-3 667	-5 290	0	-1 112	1 149	-837	0	312	-20	292	0	292
	-2 056	-2 068	0	-1 191	496	-285	0	211	0	211	0	211
	-1 634	-3 356	0	-1 489	1 230	-111	0	1 119	-45	1 074	0	1 074
	-1 892	-3 150	0	-716	2 629	-300	0	2 329	-381	1 948	0	1 948
	-1 221	-3 322	0	-469	2 285	-735	0	1 550	-640	910	0	910
	-3 684	-2 550	0	-1 189	1 047	-749	0	297	-17	281	0	281

БАНКИ УКРАЇНИ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
114	"СТОЛИЦЯ"	13 289	-5 738	7 551	4 590	-81	4 509	518	0	0	235	12 813
115	ОДЕСА-БАНК	15 449	-8 688	6 762	1 363	-267	1 096	252	0	0	31	8 142
116	"УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ"	10 107	-5 461	4 646	1 393	-83	1 310	236	0	0	136	6 329
117	"НОВИЙ"	11 471	-9 141	2 330	5 540	-704	4 836	500	0	0	332	7 998
118	ПРОМЕКОНОМБАНК	12 803	-9 514	3 289	4 148	-203	3 945	955	0	0	383	8 572
119	"ПОРТО-ФРАНКО"	8 266	-6 258	2 008	1 920	-283	1 637	300	0	0	308	4 253
120	"КОНТРАКТ"	13 101	-9 297	3 804	2 422	-632	1 790	901	0	0	30	6 526
121	ПЛЮС БАНК	10 856	-4 728	6 128	7 399	-771	6 628	443	0	0	1 897	15 097
122	"ГРАНТ"	12 585	-11 426	1 160	3 260	-176	3 084	390	0	0	31	4 665
123	СТАРОКИЇВСЬКИЙ БАНК	8 316	-6 038	2 278	2 138	-154	1 984	290	0	0	3	4 555
124	ФІНРОСТБАНК	11 132	-8 540	2 593	673	-43	630	275	0	0	50	3 548
125	КООПІНВЕСТБАНК	9 945	-7 192	2 753	3 144	-154	2 990	1 068	0	0	0	6 812
126	"ВОЛОДИМИРСЬКИЙ"	10 374	-5 991	4 384	1 164	-42	1 123	333	0	0	17	5 856
127	ІНВЕСТ-КРЕДИТ БАНК	7 667	-5 996	1 671	2 088	-167	1 921	1 068	0	0	820	5 480
128	"ТК КРЕДИТ"	8 584	-4 890	3 693	1 344	-64	1 280	-349	0	0	362	4 986
129	"ПРИЧОРНОМОР'Я"	12 406	-5 705	6 701	2 230	-556	1 674	1 975	0	0	27	10 377
130	УКРАЇНСЬКА ФІНАНСОВА ГРУПА	8 867	-7 762	1 105	7 685	-25	7 660	212	0	0	29	9 006
131	ФІНЕКСБАНК	9 867	-3 577	6 290	876	-130	745	135	0	0	27	7 197
132	"ТРАСТ-КАПІТАЛ"	7 337	-3 523	3 813	190	-104	85	94	0	0	1 072	5 065
133	ІНТЕРБАНК	6 200	-5 662	537	5 283	-1 502	3 781	696	0	0	586	5 599
134	"МОРСЬКИЙ"	7 234	-4 335	2 899	988	-40	948	387	0	0	133	4 367
135	ЄВРОГАЗБАНК	7 369	-4 107	3 263	340	-6	334	559	0	0	1	4 157
136	РЕАЛ БАНК	5 798	-3 254	2 544	1 343	-276	1 067	956	0	0	171	4 738
137	ЛЕГБАНК	7 190	-4 160	3 029	1 567	-717	850	496	0	0	-1 861	2 515
138	"ЮНЕКС"	5 424	-1 500	3 923	636	-154	482	368	0	0	16	4 789
139	ПОЛКОМБАНК	6 716	-4 301	2 416	1 564	-33	1 531	164	0	0	176	4 287
140	"ГЛОБУС"	2 723	-5 226	2 197	16	-1	16	-111	0	0	6	2 108
141	ІНВЕСТБАНК	8 093	-5 094	2 999	1 433	-91	1 342	293	0	0	223	4 857
142	БАНК "РУСКИЙ СТАНДАРТ"	8 773	-5 487	3 286	9 272	-1 077	8 195	-10	0	0	4 596	16 067
143	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК РАЦІОНАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ	4 004	-702	3 302	603	-81	522	75	0	0	5	3 905
144	РЕГІОН БАНК	7 518	-4 156	3 362	1 934	-142	1 792	258	0	0	51	5 463
145	ЕРДЕ БАНК	5 846	-2 445	3 401	925	-40	885	267	0	0	12	4 565
146	ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИЙ БАНК	7 761	-3 775	3 986	1 777	-200	1 578	568	0	0	18	6 149
147	БАНК "БОГУСЛАВ"	6 766	-843	5 923	241	-12	229	414	0	0	21	6 588
148	"КОНКОРД"	5 089	-1 956	3 133	127	-5	122	-18	0	0	1	3 238
149	"РОЗДРІБНИЙ НЕОБМЕЖЕНИЙ СЕРВІС"	4 879	-2 770	2 109	984	-18	966	30	0	0	1 600	4 705
150	"УКООПСПІЛКА"	5 334	-2 406	2 928	1 470	-265	1 205	326	0	0	27	4 486
151	ПРАЙМ-БАНК	3 211	-1 541	1 670	919	-92	827	187	0	0	0	2 685
152	ІКАР-БАНК	4 381	-1 665	2 716	1 281	-109	1 172	186	0	0	259	4 334
153	"ПРЕМІУМ"	3 510	-2 330	1 180	6 227	-4 752	1 475	164	0	0	75	2 894
154	СХІДНО-ПРОМИСЛОВИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК	5 229	-2 877	2 352	1 195	-25	1 170	186	0	0	32	3 740
155	СИГМАБАНК	3 903	-521	3 382	82	-1	81	13	0	0	2	3 478
156	"ОЛІМПІЙСЬКА УКРАЇНА"	4 874	-1 290	3 585	168	-4	164	50	0	0	45	3 844
157	"ФАМІЛЬНИЙ"	5 982	-2 829	3 153	579	-11	569	33	0	0	227	3 982
158	ДІАЛОГБАНК	5 118	-2 025	3 092	1 268	-524	744	-199	0	0	1	3 639
159	КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	3 925	-888	3 037	954	-372	582	1 126	0	0	1	4 746
160	КРЕДИТВЕСТ БАНК	4 139	-855	3 284	282	-24	258	104	0	0	9	3 654
161	"СТОЛИЧНИЙ"	6 673	-2 758	3 915	110	-2	108	43	0	0	0	4 065
162	ТММ-БАНК	3 450	-1 939	1 511	216	-6	211	39	0	0	8	1 768
163	УКРАЇНСЬКИЙ БАНК РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ	2 623	-511	2 112	47	-7	40	553	0	0	0	2 706
164	УНІКОМБАНК	2 059	-242	1 817	1 432	-292	1 140	72	0	0	10	3 039
165	ЄВРОБАНК	3 156	-2 268	888	438	-128	310	11	0	0	576	1 785
166	"ЗЕМЕЛЬНИЙ КАПІТАЛ"	2 609	-1 077	1 532	457	-24	433	205	0	0	76	2 246
167	"ВЕЛЕС"	1 999	-330	1 669	465	-28	437	19	0	0	77	2 203
168	УКРБУДІНВЕСТБАНК	2 972	-227	2 745	216	-1	215	131	0	0	9	3 099
169	БАНК "НАРОДНИЙ КАПІТАЛ"	2 506	-577	1 929	508	-23	484	-14	0	0	0	2 400
170	"АЛЬЯНС"	1 956	-726	1 229	86	-1	85	20	0	0	6	1 339
171	АСТРА БАНК	1 658	0	1 658	52	-5	46	74	0	0	2 805	4 584
172	"ПРИВАТІНВЕСТ"	1 529	-489	1 040	1	-2	-1	13	0	0	106	1 158
173	РАДАБАНК	1 437	-994	444	388	-11	377	26	0	0	13	860
174	"КРЕДИТ-ОПТИМА"	6 043	0	6 043	1	-7	-7	0	0	0	0	6 036
175	МОТОР БАНК	1 673	-7	1 666	35	-9	25	3	0	0	0	1 694
176	КЛАСИКБАНК	1 715	-459	1 255	109	-1	108	117	0	0	10	1 490
Усього по групі		1 457 860	-868 094	589 766	305 256	-37 108	268 148	67 611	1	0	36 696	962 223
Усього по системі банків		17 442 738	-10 103 128	7 339 610	3 653 969	-412 767	3 241 201	845 990	3 345	0	491 114	11 921 260

БАНКИ УКРАЇНИ

	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	-2 190	-4 325	0	-986	5 312	-2 697	0	2 614	-989	1 625	0	1 625
	-1 502	-2 615	0	-1 234	2 791	-1 941	0	850	-227	624	0	624
	-1 610	-2 275	0	-276	2 168	-659	0	1 509	-446	1 063	0	1 063
	-1 754	-3 738	0	-1 062	1 444	-2 472	0	-1 028	-137	-1 165	0	-1 165
	-2 193	-4 263	0	-2 504	-388	790	0	402	-6	396	0	396
	-1 299	-1 543	0	-386	1 025	-858	0	166	0	166	0	166
	-1 032	-2 828	0	-292	2 373	-1 359	0	1 014	-3	1 011	0	1 011
	-2 298	-5 376	0	-1 461	5 961	-5 253	0	708	-58	650	0	650
	-2 110	-2 187	0	-465	-97	533	0	436	-136	300	0	300
	-1 287	-1 916	0	-715	637	178	0	815	0	815	0	815
	-716	-1 097	0	-426	1 309	-892	0	417	-116	301	0	301
	-1 766	-2 746	0	-483	1 817	-1 091	0	726	-262	464	0	464
	-1 603	-2 308	0	-616	1 329	-920	0	409	0	409	0	409
	-1 204	-2 060	0	-966	1 250	-932	0	318	0	318	0	318
	-570	-1 164	0	-643	2 609	-1 856	0	753	0	753	0	753
	-1 198	-2 538	0	-1 773	4 867	-1 617	0	3 251	0	3 251	0	3 251
	-1 425	-2 624	0	-2 433	2 525	-1 353	0	1 172	0	1 172	0	1 172
	-933	-3 293	0	-416	2 555	-979	0	1 576	-590	986	0	986
	-524	-562	0	-271	3 708	-2 006	0	1 702	0	1 702	0	1 702
	-1 505	-1 923	0	-696	1 475	-601	0	875	-49	825	0	825
	-1 370	-1 614	0	-188	1 195	-686	0	510	-25	484	0	484
	-1 694	-1 597	0	-600	267	769	0	1 036	-168	868	0	868
	-1 430	-2 097	0	-1 115	96	262	0	357	-37	320	0	320
	-1 306	-2 844	0	-1 218	-2 853	4 111	0	1 258	-384	874	0	874
	-998	-1 722	0	-219	1 851	-940	0	911	-221	690	0	690
	-2 019	-2 705	0	-388	-824	1 178	0	354	-14	340	0	340
	-882	-231	0	-186	808	-553	0	255	0	255	0	255
	-1 318	-1 342	0	-862	1 335	105	0	1 440	-421	1 019	0	1 019
	-5 181	-11 947	0	-2 830	-3 891	7 219	0	3 328	0	3 328	0	3 328
	-1 086	-869	0	-108	1 842	399	0	2 241	-922	1 319	0	1 319
	-1 140	-1 880	0	-791	1 652	-28	0	1 624	-404	1 220	0	1 220
	-412	-822	0	-478	2 852	-2 404	0	448	-20	428	0	428
	-1 521	-2 059	0	-1 264	1 305	226	0	1 532	-635	897	0	897
	-561	-588	0	-295	5 143	-4 509	0	635	-111	524	0	524
	-139	-719	0	-241	2 139	-1 722	0	417	-16	401	0	401
	-698	-2 575	0	-487	945	-101	0	844	-400	444	0	444
	-1 015	-2 215	0	-345	911	197	0	1 109	-286	823	0	823
	-1 227	-1 265	0	-593	-400	958	0	558	-137	420	0	420
	-944	-2 405	0	-161	825	-282	0	543	-251	291	0	291
	-1 074	-1 156	0	-397	268	261	0	529	-126	404	0	404
	-699	-1 879	0	-325	837	-115	0	723	-192	531	0	531
	-107	-161	0	-272	2 938	-2 646	0	292	0	292	0	292
	-320	-600	0	-555	2 369	-1 805	0	563	-150	413	0	413
	-893	-1 867	0	-332	890	-875	0	15	33	48	0	48
	-300	-834	0	-116	2 389	-2 167	0	222	0	222	0	222
	-1 077	-2 063	0	-329	1 276	-355	0	921	-180	741	0	741
	-621	-1 507	0	-986	540	-443	0	96	0	96	0	96
	-633	-851	0	-609	1 973	-1 787	0	185	-61	125	0	125
	-397	-445	0	-19	908	-807	0	101	0	101	0	101
	-333	-1 492	0	-467	415	-9	0	406	0	406	0	406
	-388	-913	0	-445	1 294	-429	0	865	-281	584	0	584
	-368	-1 225	0	-168	24	-20	0	4	0	4	0	4
	-409	-811	0	-156	870	-791	0	79	-63	16	0	16
	-402	-236	0	-531	1 034	-868	0	166	0	166	0	166
	-499	-999	0	-833	769	-194	0	576	-204	372	0	372
	-370	-745	0	-385	900	-563	0	336	-35	301	0	301
	-528	-306	0	-343	163	99	0	262	0	262	0	262
	-1 054	-1 763	0	-1 194	574	-131	0	442	-2	441	0	441
	-246	-533	0	-381	-2	15	0	13	75	88	0	88
	-399	-691	0	-135	-364	965	0	601	-205	396	0	396
	-1 468	-1 021	0	-682	2 865	-51	0	2 814	-679	2 135	0	2 135
	-908	-1 154	0	-339	-706	0	0	-707	0	-707	0	-707
	-178	-716	0	-55	541	-526	0	15	1	16	0	16
	-205 163	-353 393	0	-130 978	272 690	-122 929	0	149 762	-29 945	119 817	0	119 817
	-2 067 186	-3 859 109	-3	-1 147 795	4 847 169	-2 217 352	0	2 629 818	-550 896	2 078 921	-11	2 078 910

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено співробітниками управління аналізу діяльності системи банків департаменту методології, банківського регулювання та нагляду НБУ.

Інформація з першоджерел

Зміни і доповнення до Державного реєстру банків, внесені у квітні 2008 р.¹

Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації банку	Реєстраційний номер	Юридична адреса
м. Київ і Київська область					
Відкрите акціонерне товариство «СЕБ Банк»	ВАТ	113 577 300	02.10.1991 р.	11	м. Київ, вул. Червоноармійська, 10
Акціонерний банк «Київська Русь»	ЗАТ	226 080 000	30.05.1996 р.	258	м. Київ, вул. Хорива, 11-а
Дніпропетровська область					
Закрите акціонерне товариство комерційний банк «ПриватБанк»	ЗАТ	4 228 250 000	19.03.1992 р.	92	м. Дніпропетровськ, вул. Набережна Перемоги, 50
Одеська область					
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНРОСТБАНК»	ТОВ	65 000 000	29.01.1993 р.	147	м. Одеса, просп. Академіка Глушка, 13

Банки, включені до Державного реєстру банків у квітні 2008 р.

Назва банку	Вид товариства	Зареєстрований статутний капітал, грн.	Дата реєстрації	Реєстраційний номер	Юридична адреса
Дніпропетровська область					
ВІДКРИТЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «АКТАБАНК»	ВАТ	79 000 000	23.04.2008 р.	322	м. Дніпропетровськ, вул. Глинки, 7

Банки, вилучені з Державного реєстру банків у квітні 2008 р.

Назва банку	Номер реєстрації банку	Дата реєстрації банку	Дата закриття банку	Підстава для закриття банку
Державно-акціонерний спеціалізований імпортно-експортний банк України «УКРСПЕЦІМПЕКСБАНК»	175	11.06.1993 р.	15.04.2008 р.	Рішення Комісії НБУ з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 15.04.2008 р. № 123

¹ «Перелік банків України, включених до Державного реєстру банків» опубліковано у «Віснику НБУ» № 2, 2008 р. Зміни і доповнення, внесені до Державного реєстру банків, виділено червоним кольором. Назви банків подаються за орфографією статутів.

На замовлення «Вісника НБУ» матеріали підготувала головний економіст департаменту реєстрації та ліцензування банків Національного банку України Олена Сілецька.

Офіційна інформація

Заборгованість за довгостроковими кредитами в іноземній валюті від нерезидентів¹

За станом на 31.03.2008 р., млрд. доларів США

Заборгованість за довгостроковими кредитами (А + Б)	57.7 ²
А. Заборгованість за кредитами, залученими або гарантованими державою у тому числі за кредитами МВФ	14.1
Б. Заборгованість за приватними не гарантованими державою кредитами	43.6

¹ Довгостроковий кредит — кредит із певним або подовженим терміном погашення понад один рік.
² У загальній сумі зовнішнього довгострокового боргу враховано прострочену заборгованість за основною сумою та відсотками.

Матеріал підготовлено департаментом валютного регулювання НБУ.

Ринок державних цінних паперів України у квітні 2008 року

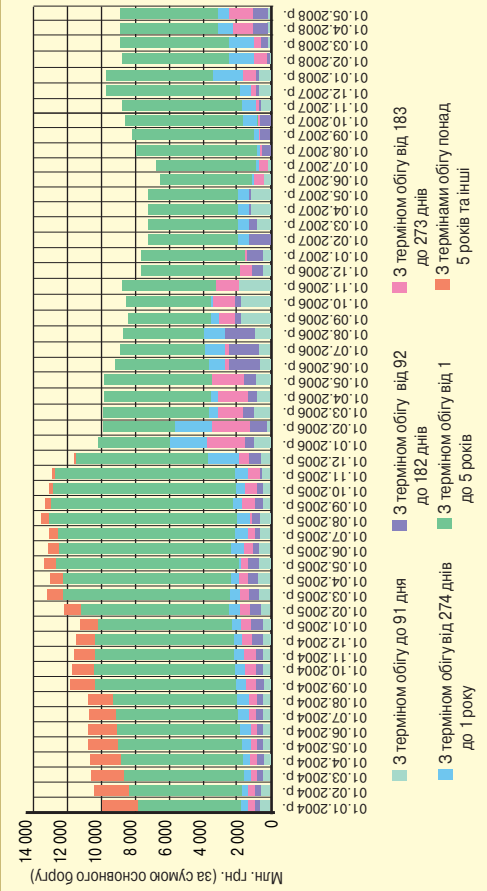
Номер розміщення	Дата проведення розрахунків за придбані облігації	Пропозиція				Результати розміщення			
		Встановлені обмеження на загальний обсяг розміщення облігацій, шт.	Номінал облігацій, грн.	Розмір купона на одну облігацію, грн.	Термін погашення облігацій	Обсяг розміщених облігацій, шт.	Залучено коштів до державного бюджету від розміщення облігацій, тис. грн.	Встановлений рівень дохідності облігацій, %	Середньозважений рівень дохідності облігацій, %
35	02.04.2008 р.	-	1 000	-	05.05.2010 р.	-	-	-	-
36	02.04.2008 р.	-	1 000	-	28.09.2011 р.	-	-	-	-
37	09.04.2008 р.	-	1 000	-	05.05.2010 р.	-	-	-	-
38	09.04.2008 р.	-	1 000	-	28.09.2011 р.	-	-	-	-
39	16.04.2008 р.	-	1 000	-	05.05.2010 р.	-	-	-	-
40	16.04.2008 р.	-	1 000	-	28.09.2011 р.	-	-	-	-
41	23.04.2008 р.	-	1 000	-	05.05.2010 р.	-	-	-	-
42	23.04.2008 р.	-	1 000	-	28.09.2011 р.	-	-	-	-
Разом									

Обсяг розміщення облігацій внутрішніх державних позик за січень — квітень 2008 року*

Період	Обсяг розміщених облігацій, шт.	Залучено коштів до держбюджету, тис. грн.
Січень	294 000	307 931.62
Лютий	75 000	77 266.30
Березень	3 500	3 741.64
I квартал	372 500	388 939.56
Квітень		
Травень		
Червень		
II квартал		
Листопад	372 500	388 939.56
Липень		
Серпень		
Вересень		
III квартал		
Жовтень		
Листопад		
Грудень		
IV квартал		
Усього з початку року	372 500	388 939.56

*За станом на 01.05.2008 р.

Обсяг облігацій внутрішніх державних позик, які перебувають в обігу (на 1 травня 2008 року)

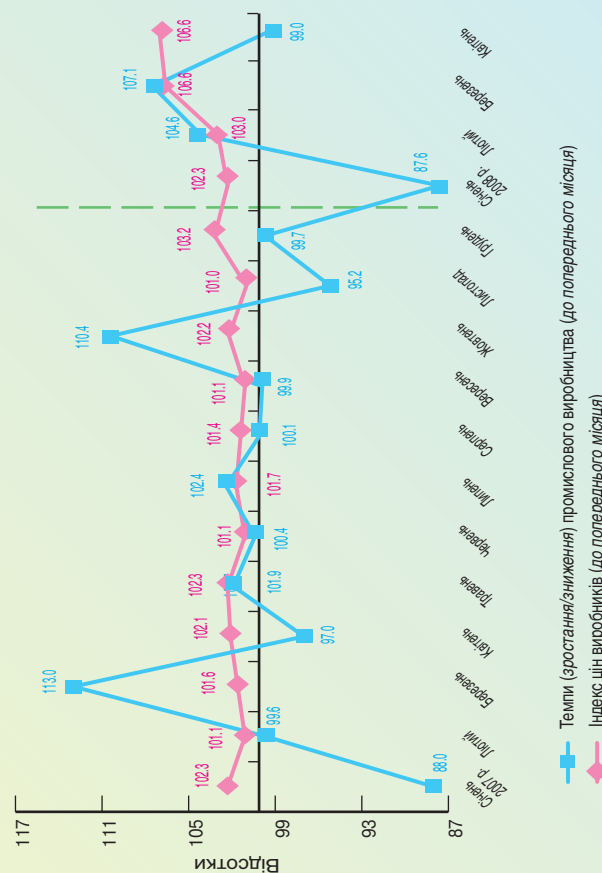

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками департаменту монетарної політики Національного банку України.

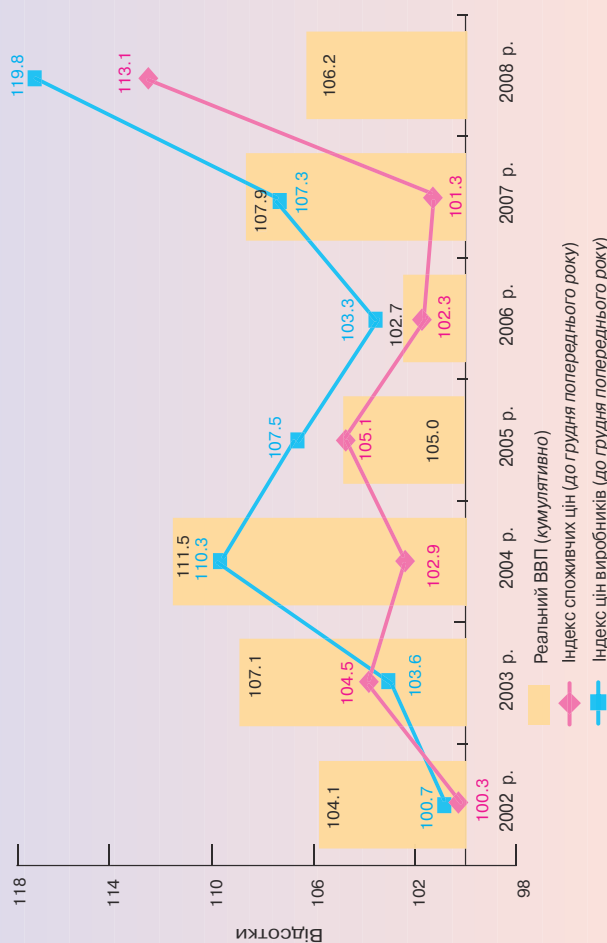
Основні макроекономічні показники розвитку України у квітні 2002–2008 років

Показники	Відсотки									
	Квітень 2002 р.	Квітень 2003 р.	Квітень 2004 р.	Квітень 2005 р.	Квітень 2006 р.	Квітень 2007 р.	Квітень 2008 р.			
Реальний ВВП (до відповідного місяця попереднього року)	105.0	107.4	113.3	103.9	103.5	107.6	106.7			
Реальний ВВП (кумулятивно)	104.1	107.1	111.5	105.0	102.7	107.9	106.2			
Темпи (зростання/зниження) промислового виробництва (до попереднього місяця)	100.6	102.7	98.0	96.3	95.7	97.0	99.0			
Темпи (зростання/зниження) промислового виробництва (кумулятивно)	106.2	111.7	118.2	106.7	100.7	112.8	108.0			
Індекс споживчих цін (до попереднього місяця)	101.4	100.7	100.7	100.7	99.6	100.0	103.1			
Індекс споживчих цін (до грудня попереднього року)	100.3	104.5	102.9	105.1	102.3	101.3	113.1			
Індекс цін виробників (до попереднього місяця)	101.2	100.3	103.3	102.5	101.4	102.1	106.6			
Індекс цін виробників (до грудня попереднього року)	100.7	103.6	110.3	107.5	103.3	107.3	119.8			

Темпи (зростання/зниження) промислового виробництва та індекс цін виробників промислової продукції

Реальний ВВП, індекс споживчих цін та цін виробників промислової продукції у квітні 2002–2008 років

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками департаменту статистики та звітності Національного банку України.

Основні монетарні параметри грошово-кредитного ринку України у квітні 2008 року

Розміри діючої облікової ставки Національного банку України в 2004–2008 рр.

Дата введення у дію	Розмір діючої облікової ставки	Відсотки річні
07.10.2004 р.	8.0	
09.11.2004 р.	9.0	
10.08.2005 р.	9.5	
10.06.2006 р.	8.5	
01.06.2007 р.	8.0	
01.01.2008 р.	10.0	
30.04.2008 р.	12.0	

Обсяги кредитів, наданих Національним банком для підтримання ліквідності банків України у квітні 2008 р. (в розрізі інструментів)

Показники	Відсотки	
	2008 р.	У тому числі за квітень
Обсяги рефінансування банків, усього	100.00	100.00
У тому числі через:		
— кредити "овернайт", надані через постійно діючу лінію рефінансування	81.33	85.27
— кредити рефінансування, надані шляхом проведення тендера	5.54	9.11
— кредити рефінансування під заставу майнових прав на кошти банківського вкладу (депозиту), розміщеного в НБУ	—	—
— операції своп	6.22	3.89
— операції прямого РЕПО	6.91	1.73
— стабілізаційний кредит	—	—

Середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими Національним банком для підтримання ліквідності банків України у квітні 2008 р.

Показники	Відсотки річні	
	2008 р.	У тому числі за квітень
Середньозважена процентна ставка за кредитами рефінансування, всього	15.0	15.3
У тому числі за:		
— кредитами "овернайт", наданими через постійно діючу лінію рефінансування	15.0	15.3
— кредитами, наданими шляхом проведення тендера	15.5	15.5
— кредитами рефінансування під заставу майнових прав на кошти банківського вкладу (депозиту), розміщеного в НБУ	—	—
— операціями своп	14.6	14.8
— операціями прямого РЕПО (розрахунково)	14.6	14.9
— стабілізаційним кредитом	—	—

Процентні ставки банків за кредитами та депозитами у національній валюті у квітні 2008 р.*

Показники	Відсотки річні	
	Квітень 2008 р.	
На міжбанківському ринку:		
за кредитами, наданими іншим банкам		19.0
за кредитами, отриманими від інших банків		19.0
за депозитами, розміщеними в інших банках		22.5
за депозитами, залученими від інших банків		25.1
На небанківському ринку:		
за кредитами**		16.9
за депозитами		9.5

* За щоденною звітністю банків; з урахуванням вартості пролонгованих кредитів (депозитів).

** Без урахування ставок за кредитами "овердрафт".

Темпи зростання грошової маси у квітні 2008 р.

Агрегати грошової маси	01.01.2008 р.	01.02.2008 р.	01.03.2008 р.	01.04.2008 р.	01.05.2008 р.
Готівка. Гроші поза банками					
M0, % до початку року	100.0	94.9	96.2	98.8	104.5
M0 + переказані кошти в національній валюті					
M1, % до початку року	100.0	95.5	96.1	101.1	103.8
M1 + переказані кошти в іноземній валюті та інші кошти					
M2, % до початку року	100.0	98.7	100.6	105.2	108.7
M2 + цінні папери власного боргу банків					
M3, % до початку року	100.0	98.8	100.5	105.0	108.5

Примітка. Починаючи з 01.10.2006 р. встановлено такі нормативи обов'язкового резервування для формування банками обов'язкових резервів (постанова Правління Національного банку України від 15.09.2006 р. № 364): за строковими коштами і вкладками (депозитами) юридичних і фізичних осіб у національній валюті – 0.5; за строковими коштами і вкладками (депозитами) юридичних і фізичних осіб у іноземній валюті (в т. ч. з 20.11.2007 р. кошти, залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів) – 4; за коштами вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб у національній валюті на вимогу та коштами на поточних рахунках – 1; за коштами вкладів (депозитів) юридичних і фізичних осіб у іноземній валюті на вимогу та коштами на поточних рахунках (в т. ч. з 20.11.2007 р. кошти, залучені банками від банків-нерезидентів та фінансових організацій-нерезидентів) – 5.

На замовлення "Вісника НБУ" матеріали підготовлено працівниками департаменту монетарної політики Національного банку України.

АННОТАЦИИ

Основной Закон — залог независимости.

28 июня украинская общественность празднует XII годовщину Конституции Украины.

Поздравительное слово Президента Украины Виктора Ющенко по случаю Дня банковских работников.

Поздравительное слово Председателя Верховного Совета Украины Арсения Яценюка по случаю Дня банковских работников.

Андрей Папуша. Праздник настоящих профессионалов.

Фоторепортаж о праздновании Дня банковских работников.

Людмила Патрицац. Монетному двору НБУ — десять лет.

Сообщение о праздновании 10-летия создания Монетного двора Национального банка Украины.

Начата реконструкция здания для управления НБУ в Сумской области.

Репортаж о закладке капсулы с монетами и посланием в фундамент нового здания управления Национального банка Украины в Сумской области.

Не стареют душой ветераны.

Каждый год накануне Дня Победы руководство Национального банка Украины встречается с участниками боевых действий Великой Отечественной войны и тружениками тыла.

Андрей Жигулин. “Банковская тайна времен Оранжевой революции”.

Сообщение о презентации книги Председателя Верховного Совета Украины Арсения Яценюка.

Виктор Шевчук. Влияние предусматриваемых и непредусматриваемых компонент предложения денежной массы на динамику промышленного производства и инфляции.

В теоретическом контексте модели “зависимой” экономики проанализировано влияние разных компонент предложения денежной массы на динамику промышленного производства и инфляции. Декомпозицию денежного агрегата M2 на предусматриваемые и непредусматриваемые компоненты произведено с помощью методики Бевериджа—Нельсона.

Основные макроэкономические показатели развития Украины в апреле 2002—2008 годов.

Елена Романченко. Управленческий учет и система управленческой информации.

Рассматриваются вопросы управленческого учета как системы: ее элементы, технологические аспекты и организация в современном банке. Предлагается категориальный аппарат, описывающий систему управленческого учета.

Вера Крылова, Руслан Набок. Составные процесса управления ликвидностью банка.

Анализируются теоретические принципы и практические методы управления ликвидностью банка. Рассмотрены основные его этапы, определены задачи менеджеров банка на каждом из них.

Анатолий Шпанко. Роль банковских учреждений на рынке совместного инвестирования.

Обосновывается необходимость сотрудничества банков и субъектов рынка совместного инвестирования и приводятся

доказательства его полезности для обоих сегментов финансового рынка.

Татьяна Косенко. Тут живет история.

Зданию Управления Национального банка Украины в Кировоградской области исполнилось 110 лет.

Основные показатели деятельности банков Украины на 1 мая 2008 года.

Структура активов, обязательств, собственного капитала, финансовые результаты деятельности банков Украины по состоянию на 01.04.2008 г. (в разрезе банков).

Изменения и дополнения к Государственному реестру банков, внесенные в апреле 2008 г.

Банки, включенные в Государственный реестр банков в апреле 2008 г.

Банки, исключенные с Государственного реестра банков в апреле 2008 г.

Станислав Игнатенко, Роман Боднарчук. Методологические отличия бухгалтерского и налогового учета результатов обменных операций с иностранной валютой.

Рассматриваются принципиальные различия между методологией бухгалтерского учета результатов торговли иностранной валютой и правилами их налогового учета. Используя условные примеры, авторы статьи констатируют наличие существенных юридических рисков у банков, которые безосновательно игнорируют правила налогового учета таких операций.

Павел Гай-Нижник. Частные банковские и кредитные учреждения в Украине 1917—1918 годов.

Исторический обзор общественно-политических условий банковской деятельности в Украине в период 1917—1918 годов.

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины один раз в месяц (за апрель 2008 года).

Официальный курс гривни к иностранным валютам, устанавливаемый Национальным банком Украины ежедневно (за апрель 2008 года).

Задолженность по долгосрочным кредитам в иностранной валюте от нерезидентов (по состоянию на 31.03.2008 г.).

Общий внешний долг Украины по состоянию на 31.03.2008 г.

Рынок государственных ценных бумаг Украины в апреле 2008 года.

Основные монетарные параметры денежно-кредитного рынка Украины в апреле 2008 года.

Учетная ставка НБУ, объемы кредитов, предоставленных Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, средневзвешенная процентная ставка по кредитам, предоставленным Национальным банком для поддержания ликвидности банков Украины, процентные ставки банков по кредитам и депозитам в национальной валюте, динамика роста денежной массы по состоянию на 01.05.2008 г.